

Jaarverslag 2023

Onder het motto 'think green, keep it on the screen' presenteren we dit verslag voor het eerst online. Het PDF-document wat hier voor je ligt is daarvan een vereenvoudigde uitdraai. Om digitaal te kunnen bewaren.

Lees 'm vooral op je scherm, daarmee besparen we papier. Bovendien spring je via de gelinkte titels in de inhoudsopgave en de bladwijzers in de kantlijn gemakkelijk heen en terug door het document.

Doordat deze PDF grotendeels automatisch is gegenereerd, kan het zijn dat je onverhoopt foutieve afbrekingen of andere onhandige weergaven tegenkomt. Onze excuses daarvoor. Het oorspronkelijke verslag zoals bedoeld bekijken? Dat kan online via mommerskwartier.jaarverslag.org

Een woord vooraf

van de directeur

Toen ik zo'n negen maanden geleden deelgenoot werd van deze mooie organisatie, voelde ik me vanaf het allereerste moment bijzonder welkom. Vanzelfsprekend omdat er veel werk aan de winkel was, maar vooral ook vanwege de persoonlijke wisselwerking achter de schermen. Want de mooie resultaten die we met je delen in dit jaarverslag zijn vooral daaruit ontstaan: een combinatie van individuele talenten en gezamenlijke inzet. Dat alles tot groot plezier van onze deelnemers en publiek.

Eén stichting, vier organisaties. Allemaal gericht op het beleefbaar maken van ons verleden én het creëren van een hoopvol en inspirerend toekomstperspectief. Ieder op geheel eigen wijze.

Vincents Tekenlokaal maakt impact met verbeeldingskracht en maatschappelijke betrokkenheid. Door prikkelende activiteiten herleeft tekentalent in het nu – bij hedendaagse generaties.

Stadsmuseum Tilburg neemt je mee op een tijdreis door de stad. Via diverse locaties én online vertellen we verhalen van alle tijden, die Tilburgers met hun stad én met elkaar verbinden.

Regionaal Archief Tilburg omvat en ontsluit 800 jaar geschiedenis van Midden-Brabant. Om een groot en uiteenlopend publiek te bedienen worden actuele innovatieve technieken ingezet.

TextielMuseum | TextielLab is in haar branche uniek. Als enige plek ter wereld brengen we er álle aspecten rond textiel samen en maken we de ziel van textiel beleefbaar, voor een breed en pluriform publiek.

Stichting Mommerskwartier geeft niet alleen podium aan de geschiedenis, maar creëert ook een doorkijkje naar een meer duurzame, creatieve en sociale toekomst. Op allerlei manieren.

Dat zul je zien in dit goed gevulde jaarverslag. Het omvat een rijke hoeveelheid aan activiteiten en resultaten. En nog steeds is het slechts een greep uit alles wat we samen hebben geïnitieerd.

Laat je verrassen door deze kleurrijke selectie van eeuwenoude vaardigheden en nieuwe toepassingen. Door projecten binnen en buiten, lokaal en internationaal. Vertrokken vanuit verhalen en technieken, gericht op inhoud en vermaak. Voor professionals, liefhebbers, nieuwsgierigen, stadsgenoten en buurtbewoners in alle leeftijdscategorieën. Wees welkom bij Stichting Mommerskwartier.

Jochem Otten

Directeur/bestuurder Stichting Mommerskwartier

*[beeld] Jochem Otten, directeur/ bestuurder
Stichting Mommerskwartier*

Een woord vooraf

door de raad van toezicht

Met veel plezier en trots ligt hier het jaarverslag van 2023, een jaar vol dynamiek, successen en veranderingen voor onze culturele instellingen in Tilburg.

Is kersverse voorzitter van de raad van toezicht heb ik meegemaakt hoe het TextielMuseum | TextielLab, Regionaal Archief Tilburg, Stadsmuseum Tilburg & Vincents Tekenlokaal (samen de Stichting Mommerskwartier) zich hebben ontwikkeld en nieuwe hoogten hebben bereikt in 2023.

2023 was een jaar van afscheid nemen en vernieuwing. We hebben afscheid genomen van onze directeur Errol van de Werdt en de voorzitter van de raad van toezicht Wim Bens. Beiden hebben jarenlang een belangrijke rol gespeeld in de bijzondere ontwikkeling en groei van onze instellingen. Tegelijkertijd hebben we met enthousiasme nieuwe mensen verwelkomd, die met frisse energie en nieuwe inzichten bijdragen aan onze missie, in het bijzonder onze nieuwe directeur Jochem Otten en een aantal nieuwe leden in het managementteam.

Het TextielMuseum | TextielLab heeft met spraakmakende tentoonstellingen en innovatieve projecten een recordaantal bezoekers getrokken. De samenwerkingen met internationale kunstenaars en het continu zoeken naar technische hoogstandjes hebben de reputatie van het museum versterkt en internationale erkenning gebracht.

Regionaal Archief Tilburg heeft niet alleen bijzondere erkenningen ontvangen voor haar archiefonderzoek, maar ook nieuwe manieren gevonden om het verleden tot leven te brengen voor een breed publiek. De introductie van de podcastserie 'De Depot Show' was een groot succes.

Bij Stadsmuseum Tilburg & Vincents Tekenlokaal hebben de educatieve programma's zoals 'Tijd voor Torens' en de succesvolle editie van 'Nieuwe Vincenten' een nieuw publiek aangetrokken en lokale identiteit gevierd.

Daarnaast zijn we als raad van toezicht verheugd dat er afgelopen jaar hard gewerkt is aan het vernieuwde strategische plan. Dit plan legt een stevig fundament voor de toekomst. In 2024 zullen we hier meer over aankondigen.

Als raad van toezicht willen we benadrukken en zijn we dankbaar dat er een solide basis is gelegd voor de toekomst, mede dankzij de toewijding en passie van onze medewerkers van de stichting die zich dagelijks inzetten voor de culturele verrijking, zowel nationaal als internationaal.

Hilde Baert

Voorzitter raad van toezicht Stichting Mommerskwartier

Inhoudsopgave

Een woord vooraf pag. 2

van de directeur	pag. 2
door de raad van toezicht	pag. 4

Het jaar in vogelvlucht pag. 7

01. Stichting Mommerskwartier pag. 12

Voorwoord Raymon	pag. 13
Missie, doelstellingen en strategie	pag. 14
Organisatie	pag. 14
Gedragscodes	pag. 16
Personeel	pag. 18
Subsidies en fondsen	pag. 20
Financiën	pag. 22

02. TextielMuseum | TextielLab pag. 29

a. Textielmuseum	pag.30
<i>met o.a. Voorwoord Nathanja, Verwervingen, Collectieopdrachten, Revitalisatie industrieel erfgoed, Bibliotheek, Tentoonstellingen, Educatie</i>	
b. TextielLab	pag. 51
<i>met o.a. Voorwoord Hebe, Gerealiseerde projecten, Research & Development, Kennis en expertise, Talentontwikkeling</i>	
c. Marketing en communicatie	pag. 59
<i>met o.a. Mediawaarde en exposure, Bezoekerswaardering, Naamsbekendheid en merkpositie, Online prestaties, Doelgroep families, Bezoekersaantallen</i>	
d. Toekomst	pag. 62
<i>met o.a. Proces, Visie, Missie, Meerwaarde voor de stad, Propositie</i>	

03. Regionaal Archief Tilburg pag. 66

Voorwoord Luud	pag. 67
Klantrelaties	pag. 68
Digitale duurzaamheid	pag. 69
Dienstverlening en publieksbereik	pag. 70
BouwDossierApplicatie (BDA)	pag. 72
Informatievoorziening en innovatie	pag. 73
Bronnen en gebruikers	pag. 75

Publieksactiviteiten en producten	pag. 78
Beeld & Geluid	pag. 79
Conservering en restauratie	pag. 82
Digitalisering	pag. 84
Vrijwilligers	pag. 85
Educatie	pag. 86

04. Stadsmuseum Tilburg

pag. 88

Voorwoord Petra	pag. 89
Collectie	pag. 90
Publieksparticipatie	pag. 91
Erfgoededucatie voor primair onderwijs	pag. 93
Erfgoededucatie voor alle inwoners	pag. 95
Diversiteit en inclusie	pag. 96
Presentaties	pag. 99
Marketing en communicatie	pag. 102
Intern	pag. 103
Coördinator Erfgoed Tilburg	pag. 104
Toekomst	pag. 106

05. Vincents Tekenlokaal

pag. 109

Voorwoord Petra	pag. 110
Talentenprogramma De NWE Vincent	pag. 112
Educatieve programma's voor scholen	pag. 112
Individuele tekenlessen	pag. 113
Evenementen	pag. 113
Bezoekers en deelnemers	pag. 116
Onderzoek Bureau Ginder	pag. 116
Ontwikkelgroep Paleis-Huis van de stad	pag. 118
Marketing en communicatie	pag. 118
Intern	pag. 120

Bijlagen

pag. 121

Bijlagen 01. Stichting Mommerskwartier	pag. 122
Bijlagen 02. TextielMuseum TextielLab	pag. 130
Bijlagen 03. Regionaal Archief Tilburg	pag. 146
Bijlagen 04. Stadsmuseum Tilburg	pag. 165
Bijlagen 05. Vincents Tekenlokaal	pag. 166

Colofon

pag. 167

Het jaar in vogelvlucht

TextielMuseum | TextielLab

Met ons spraakmakende programma wisten we nieuwe publieksgroepen aan te trekken. 'Koninklijk Borduren' zorgde voor een grote toestroom van nieuwe gezichten in het museum. Ook 'Textile Now' ving de spotlights, met name door lovende woorden in NRC. 'Is it alive?' veroverde de harten van kunst- en techliefhebbers. Met 'Makersgeheimen #3' werden we aantrekkelijker voor families. Zo kwamen de publieksaantallen weer terug op het oude niveau. Sterker nog, met 77.602 bezoekers evenaarden we het record uit 2017 toen het TextielMuseum was uitgeroepen tot 'Museum van het Jaar'.

Dat bezoekers toestromen merkten we ook in het café en de shop, beide draaiden op volle toeren. Wat mensen zien in het museum, nemen ze het liefst mee naar huis.

Dezelfde beweging zie je in het educatieprogramma. Masterclasses en het publieksprogramma werden bijna volledig volgeboekt, waardoor we komend jaar gaan opschalen.

Het was ook het jaar waarin we aluminium op de TC2 weefmachine hebben gelegd en daarmee een langdurig onderzoekstraject zijn gestart met Studio Drift. De eerste resultaten zijn bijzonder inspirerend. Op de valreep van 2023 plaatsten we bovendien een nieuwe vlakbreimachine om nog spannendere technische hoogstandjes op te leveren in samenwerking met onze ontwerpers en kunstenaars. Want de grenzen opzoeken doen we graag.

We haalden de wereld naar Tilburg en trokken er zelf internationaal op uit. Het Advanced Textile Program zijn we dit jaar aangegaan met acht internationale (recent) afgestudeerden, geselecteerd uit bijna honderd aanmeldingen uit 29 verschillende landen. Maar liefst twaalf afstudeerders werkten met de mensen van het TextielLab om hun afstudeerwerk te realiseren. De 'buitencollectie' van Het TextielMuseum bleef ook maar groeien. Met een wandbespanning van veertig meter voor de inkomhal van Buffalo Art Museum in New York (Miriam Bäckström), wandbespanningen voor Paleis het Loo (Kaan Architecten) en kleden voor Paleis van justitie in 's-Hertogenbosch (Marijn van Kreijl). Een kunstwerk van Fransje Grimbrère werd geplaatst in het Koopmansgebouw van de Universiteit Tilburg. We tuften enorme kleden voor de entreehal van de Wereld Zadenbank in Oslo (Lizan Freijssen). Wat we toen nog niet wisten is dat Lizan Freijssen, waar we zolang en met heel veel plezier mee samenwerkten, begin 2024 zou overlijden door een noodlottig ongeval. Onze gedachten zijn bij haar nabestaanden. In 2023 hebben we vele kunstwerken vervaardigd in ons TextielLab, die vervolgens in collega musea te bewonderen waren. Zoals een enorm textiel kunstwerk van Laurence Aëgerter (Museum van de Geest in Haarlem) en een serie kleurrijke kunstwerken van Kustaa Saksi in het Design Museum in Helsinki.

Ook lokaal creëerden we wereldse verbindingen. Met Bindweefsel (onder leiding van Theodoor Adriaans) brachten we diverse mensen en culturen samen door met textiel aan de slag te gaan. Het project was op verschillende locaties in de stad te zien, om uiteindelijk te landen in de tentoonstelling Textile Now. We hebben een bijzondere relatie opgebouwd met de deelnemers, die we de komende jaren verder uit gaan bouwen.

In opdracht van onszelf produceerden we prachtige nieuwe kunstwerken in co-creatie met beeldend kunstenaars zoals Alydia Wever & Ryan Oduber, patricia kaersenhout, Raquel van Haver, melanie bonajo en vele anderen. We zijn daarom ook heel blij met de toekenning van het Mondriaan Fonds voor de collectieopdrachten 2025-2026, zodat we samen met kunstenaars bijzondere werken kunnen blijven creëren en toevoegen aan onze rijke collectie.

Last but not least hebben we gezamenlijk de strategie ontwikkeld voor de toekomst van het TextielMuseum | TextielLab, waardoor we een stevig fundament hebben gelegd onder de ontwikkelingen met betrekking tot het MuseumKwartier, TextielCampus en een grootscheepse verbouwing van het TextielMuseum zelf. In lijn met de toekomststrategie hebben we een begin gemaakt met het vastleggen van de kennis van oude machines. De eerste stap van een revitaliseringsproces waarvoor we ook een bijdrage mochten ontvangen van de Vrienden van het TextielMuseum.

Regionaal Archief Tilburg

Op 19 april 2023 werd voor de vierde maal de Lanciersprijs uitgereikt, een onderscheiding om breed archiefonderzoek te stimuleren. Ditmaal was socioloog Alex van Dongen de gelukkige; hij deed onderzoek naar de familie 'Kwak' Verhagen, een Tilburgse familie uit de wijken Koningswei en Broekhoven, die bekend stond om de vele smokkelactiviteiten. Een mooie winnaar en een vermakelijke uitreiking, waarbij een groot aantal familieleden 'Kwak' aanwezig waren.

Er was landelijke aandacht in Hart van Nederland voor het project Brabant in Beelden. Na een oproep van Regionaal Archief Tilburg doken er unieke beelden op. Privébeelden van vóór 1940 zijn zeldzaam, toen nog niet iedereen een camera in zijn broekzak had zitten en mensen nog niet gewend waren om vastgelegd te worden op de gevoelige plaat. De nieuwe beelden die zijn binnengekomen bij het archief variëren van familiefilms tot nieuwsgebeurtenissen. Zo krijgen we een bijzonder inblikje over hoe het leven er ongeveer 100 jaar geleden uitzag hier.

Sinds eind oktober 2023 staan er meer dan vijftig oorlogsarchieven uit Tilburg en omliggende gemeenten online op onze website. Dit biedt onderzoekers de gelegenheid om plaats- en tijdonafhankelijk onderzoek te doen naar de Tweede Wereldoorlog. De lijst van online oorlogsarchieven wordt nog uitgebreid in aanloop naar 80 jaar bevrijding in 2024.

In de depots van het archief ligt veel moois verscholen, waar bijzondere verhalen over te vertellen zijn. In juni lanceerde Regionaal Archief Tilburg daarom een nieuwe podcastserie: De Depot Show. In een serie van vijf afleveringen worden parels uit de collectie belicht. Dit werd een groot succes met meer dan duizend downloads.

Op 8 maart kregen we de inclusie award van de Tilburgse afdeling van Groen Links uitgereikt. Daarbij verdient het archief volgens Groen Links niet enkel de award voor haar functie in de stad door het delen van het verleden, maar werkt de organisatie ook intern aan diversiteit en inclusie. Samen met Stedsmuseum Tilburg is het archief een traject gestart om medewerkers bewust te maken van diversiteit en inclusie bij het maken van beslissingen en het bedenken van activiteiten, door te vragen hoe dit past binnen de gemeenschappen in Tilburg. In het komende jaar gaan we Mommersbreed meer aandacht besteden aan inclusiviteit en meerstemmigheid. Het is belangrijk dat iedereen bij ons welkom is, dat ook ervaart en zich van harte uitgenodigd voelt als bezoeker, deelnemer en onderdeel van onze organisatie.

Stedsmuseum Tilburg & Vincents Tekenlokaal

Met Vincents Tekenlokaal hebben we een spannend en intensief jaar achter de rug om de positie in Het Paleis te behouden en hopelijk voor de toekomst te versterken. We zijn sparringpartner in de toekomstige herbestemming en beleving van het paleis met aandacht voor de historische verhalen rondom Willem II en Vincent van Gogh. We zijn een onderzoek gestart om de beleefbaarheid en het verhaal van Vincent van Gogh in Tilburg te kunnen vergroten. Er is ook weer een succesvolle editie van de Nieuwe Vincenten van start gegaan met Nuenen naast Zundert en Tilburg. Volgend jaar schuift Etten-Leur aan als vierde Brabantse deelnemer. Tijdens kunstfestival Kaapstad creëerden inwoners en bezoekers samen een enorm (zelf)portret van Vincent van Gogh van 25 vierkante meter. Hiermee werd de landelijke pers gehaald. Dat gold ook voor het programma en de expositie Tilburg Tattoo in het Tijdlab, waaronder het Kunstproject Human Rights Tattoo (Sander van Bussel) waarmee de 75ste verjaardag van de rechten van de mens werd gevierd in de LocHal.

Naast landelijke aandacht spraken we ook nieuw publiek aan met Tilburg Tattoo, tattoo's als uiting van trots op lokale identiteit. Het Stedsmuseum lanceerde dit jaar het educatieve programma Tijd voor Torens. Een programma voor kinderen van het Basisonderwijs over de skyline van Tilburg, Udenhout, Berkel-Enschot en Biezenmortel. De Tilburgklas werd voor de vierde keer georganiseerd in samenwerking met Heemkundekring Tilborch. Een cursus over Tilburg van prehistorie tot nu.

Stichting Mommerskwartier

Terugkijkend op 2023 vond er ook een aantal personele wisselingen plaats. Zo was er een bestuurswissel, een nieuwe voorzitter van de Raad van Toezicht en nieuwe leden. Collega's verlieten de organisatie en we verwelkomden nieuwe gezichten. Het is opvallend hoe snel en goed nieuwe collega's worden opgenomen in de organisatie.

Het was ook een koninklijk jaar met Koninklijk Borduren, met regelmatig bezoek vanuit het koningshuis en ons bezoek aan Huis Ten Bosch om de nieuwe gordijnen in de Chinese Zaal aldaar te bewonderen. Er werden bovendien meerdere lintjes uitgereikt voor alle verdiensten en we gingen ook op zoek naar nieuwe garde. Zo vonden we 'fietsenmakers'; mensen met alle talent om het vak van wever en breier eigen te maken. Zo borgen we kennis en zorgen we voor continuïteit.

01.

Stichting Mommerskwartier

Mk
stichting
Mommers kwartier

Voorwoord

Stichting Mommerskwartier is de koepelorganisatie waarin TextielMuseum | TextielLab, Stadsmuseum Tilburg (waaronder Vincents Tekenlokaal) en Regionaal Archief Tilburg hun krachten bundelen. Ondersteunende activiteiten zijn gebundeld in de eenheid bedrijfsvoering, die als een soort Shared Service Center opereert. De organisatie heeft de ambitie om met al haar onderdelen lokaal, regionaal, landelijk en internationaal toonaangevend te zijn binnen de cultuursector.

Gemeente Tilburg is onze belangrijkste partner. Op basis van het Cultuurplan 2021-2024 heeft de gemeente de subsidierelatie met het TextielMuseum en het Stadsmuseum Tilburg voor die periode (2021-2024) bestendigd. Dat geldt overigens ook voor de Provincie Noord-Brabant. Bovendien is het TextielMuseum | TextielLab, als onderdeel van de stichting, in 2021 opgenomen als ontwikkelinstelling binnen de landelijke culturele basisinfrastructuur.

Ook genereren we onze eigen inkomsten. Het TextielMuseum doet dat via bezoekers (o.a. museumkaart en horeca), het TextielLab via de werkplaats en de verkoop van eigen producten in de shop. Daarnaast beschikken we over een fondsenwervingsstrategie, waarin financiering van zowel incidentele projecten als ontwikkelingen op de lange termijn een plek hebben.

Voor het TextielMuseum en Stadsmuseum worden doelen behaald in lijn met de subsidiebeschikkingen van de gemeente Tilburg. Het TextielMuseum doet dat ook conform de beschikking van de provincie Noord-Brabant en het ministerie van OCW. De activiteiten staan beschreven in dit jaarverslag. In 2023 hebben we onze prestatieafspraken weer gerealiseerd. Daarmee kunnen we stellen dat we de effecten van de coronapandemie inmiddels achter ons hebben gelaten.

Vanaf 2015 heeft het Regionaal Archief Tilburg een contractrelatie met de gemeente Tilburg in plaats van een subsidierelatie. Regionaal Archief Tilburg is toen met twaalf gemeenten voor een periode van tien jaar een dienstverleningscontract aangegaan, met een optie op verlenging van vijfmaal twee jaar. Resultaat is een stevige basis die de organisatie in staat stelt een leidende positie in te nemen in de versnelde digitalisering van overheidsarchieven. Inmiddels hebben de gemeenten gebruikgemaakt van de eerste optie op verlenging, waardoor de dienstverlening tot 2027 onder dezelfde condities door kan gaan.

Raymon Haneveer

coördinator financiële administratie/controller Stichting Mommerskwartier

Missie, doelstellingen en strategie

Stichting Mommerskwartier is een veelzijdige en kleurrijke alliantie van organisaties, waar het rijke erfgoed van Tilburg een spraakmakende toekomst krijgt. Met het TextielMuseum | TextielLab, Regionaal Archief Tilburg, Stadsmuseum Tilburg en Vincents Tekenlokaal verankeren wij het verleden in het heden door middel van praktisch vakmanschap, onderzoek en ontwerp.

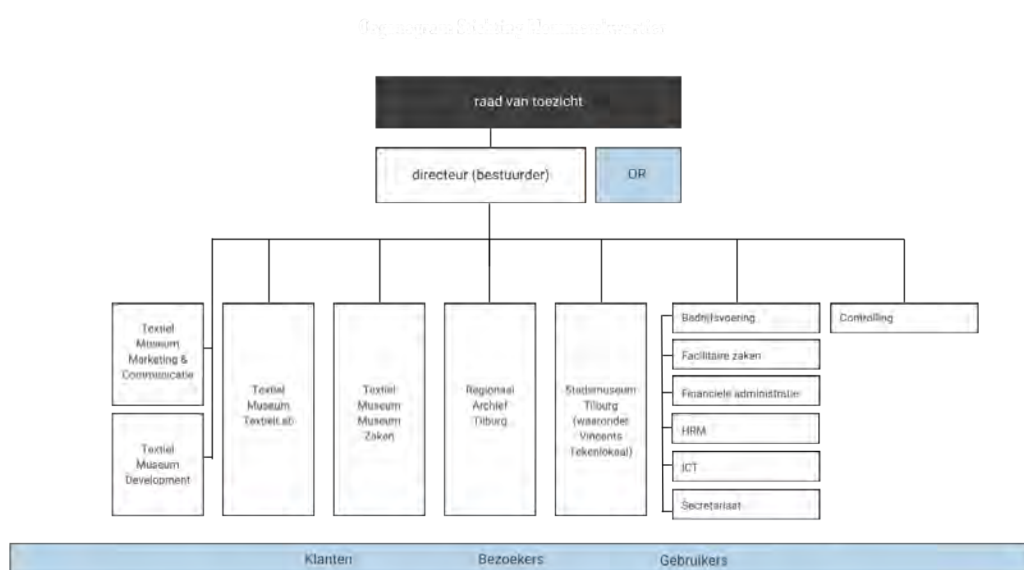
Met een vooruitstrevende visie en een vastberaden ambitie reiken we naar een leidende positie – zowel nationaal als internationaal – op de verschillende terreinen van cultureel erfgoed: museaal/textiel, museaal/lokaal en archief.

Dit vertaalt zich niet alleen in omzet, bereik, bezoekerscijfers en erkenning in de vorm van prijzen, maar ook in een tomeloze inzet. Dienstverlenend en betrokken voor al onze partners, variërend van onderwijs, gemeenten en bedrijven tot bevoegen ontwerpers, onderzoekers en publiek. We zetten ons in om museumcollecties en -archieven te beheren en behouden, te tonen en (door) te ontwikkelen. Niet alleen binnen onze muren, maar ook tot ver daarbuiten.

Onze doelstellingen zijn in lijn met die van voorgaande jaren. We blijven werken aan meer evenwicht tussen subsidies en andere inkomsten. En aan erkenning als innovatieve organisatie, als broedplaats voor talentontwikkeling, en als vernieuwende en lerende organisatie.

Organisatie

Stichting Mommerskwartier omvat het TextielMuseum | TextielLab, Regionaal Archief Tilburg en Stadsmuseum Tilburg (waaronder Vincents Tekenlokaal) en kent de onderstaande interne structuur.

Sinds april 2023 is Jochem Otten directeur/bestuurder. Op hem wordt toegezien door onze raad van toezicht. De bedrijfsvoering is voor de hele stichting als Shared Service Centre centraal geregeld, om zo efficiënt mogelijk te kunnen werken. We stimuleren samenwerking en kennisdeling tussen de instellingen, met erfgoed als een van de verbindende schakels.

Raad van toezicht

Onze raad van toezicht bestaat volgens de in 2015 gewijzigde statuten uit zeven leden, die ieder voor maximaal een termijn van driemaal drie jaar zitting nemen. In 2023 nam Hilde Baert het stokje van Wim Bens over als voorzitter. De raad werd verder gevormd door mevrouw Renée Elzinga, mevrouw Elly Teune, mevrouw Svetlana Borovikova, de heer Joks Janssen, de heer René Bastiaanse en mevrouw Kim Cornelius.

De raad van toezicht kent drie commissies:

- **de Remuneratiecommissie** (drie leden) houdt zich bezig met de bezoldiging en overige arbeidsvoorwaarden van de directeur/bestuurder, het beoordelen van de directie en de vastlegging daarvan;
- **de Audit & Risico-commissie** (drie leden) houdt zich onder andere bezig met risicoprofiel, accountant, begroting, financiële verslaglegging en jaarrekening;
- **de Bouwbegeleidingscommissie** (drie leden) houdt specifiek toezicht op de voortgang van het architectonische ontwerptraject van het vernieuwde museum.

In 2023 kwam de raad van toezicht vijf keer bij elkaar in aanwezigheid van de directie. Belangrijke en terugkerende onderwerpen van gesprek waren strategisch beleid, vernieuwing van het TextielMuseum, financiën, personeel, organisatieontwikkelingen en risicomanagement. In het najaar vond tevens een overleg met de ondernemingsraad plaats, waarbij ook de directie aanwezig was. De Remuneratiecommissie is driemaal bijeengekomen, de Audit & Risico-commissie tweemaal.

De leden van de raad van toezicht ontvangen met ingang van 1 januari 2023 een vergoeding conform de handreiking Governance Code Cultuur en de richtlijnen van de belastingdienst.

Ondernemingsraad

2023 was voor de ondernemingsraad (OR) van Stichting Mommerskwartier een bewogen jaar. Zo heeft de OR bijgedragen aan het tot stand komen van een goede bemiddeling voor de bedrijfshulpverlening (BHV), waardoor de BHV nu weer naar ieders tevredenheid draait.

Met het terugtreden van de voorzitter kwam het ledenaantal van de OR onder het gewenste niveau. Dat vereiste volgens het reglement actie. In 2023 werd het reglement herzien en daarbij een professionaliseringsslag gemaakt. Er zijn verkiezingen uitgeschreven voor de OR met als eindresultaat een volledige bezetting van de OR.

Vanuit de directie is er in 2023 één instemmingsaanvraag geweest, 'Feestdagencompensatie'. Vanuit de directie werd voorgesteld om de medewerkers met terugwerkende kracht vijf jaar te compenseren voor de onvolledige interpretatie van de CAO. De OR heeft de directie verzocht de regeling ruimer te compenseren, vanwege een tweetal coronajaren in de compensatieperiode. De directie toonde begrip voor het standpunt van de OR en heeft dit advies dan ook overgenomen.

De controller van Stichting Mommerskwartier heeft op 7 juni samen met de coördinator van de financiële administratie uitleg gegeven over de jaarrekening 2022.

De ondernemingsraad heeft zes formele overlegvergaderingen gehouden, twee Artikel 24-overleggen, vier informele vergaderingen én vier agendaoverleggen met de directie. Op 19 december vond het jaarlijks overleg met de raad van toezicht en de directie plaats.

De OR blijft de belangen van de medewerkers behartigen en kijkt uit naar een voortzetting van de goede samenwerking met de bestuurder.

Gedragscodes

Governance Code Cultuur

We hanteren in onze organisatie, processen en activiteiten de acht principes van de Governance Code Cultuur, vastgelegd in de managementcyclus. De raad van toezicht evalueert deze tweejaarlijks. Dit jaarverslag beschrijft de rechtsvorm, het besturingsmodel, beloningsbeleid en (neven)functies van bestuurders en de raad van toezicht.

Fair Practice Code

De Fair Practice Code vormt ons richtsnoer voor inkoop, waarbij we de museum-cao en relevante wet- en regelgeving volgen. Functies, taken, verantwoordelijkheden en vergoedingen voor vrijwilligers zijn duidelijk vastgelegd. Voor opdrachten aan makers hanteren we de richtlijn kunstenaarshonorarium en uurtarieven aan zzp'ers zijn marktconform. We selecteren onderaannemers die de Fair Practice Code naleven. Afspraken over auteurs- en eigendomsrechten, presentatie en bronvermelding worden in projectovereenkomsten vastgelegd. Het TextielLab heeft sinds 2020 het eigen aandeel in de co-creatie van werken explicieter vastgelegd. Dit betreft de mogelijkheid tot presentatie in onze instelling, eventuele opname in de collectie en vermelding van het lab als werkplaats. Het handboek *Inkoop en Personeel* omvat richtlijnen voor honoraria, auteursrechtvergoedingen, eigendomsrechten, inzet van vrijwilligers en stagiairs, en de inkoop van onderaannemers.

Code Diversiteit en Inclusie

We richten ons de komende jaren op een structurele inbedding van diversiteit en inclusie in onze gehele organisatie. In het visiedocument Toekomstvisie TextielMuseum 2020-2024 hebben we de hoofdlijnen van onze aanpak vastgelegd. We zetten in op de vier P's: programma, personeel, publiek en partners.

Programma

Om de diversiteit aan makers en collectiestukken te vergroten, verstrekken we collectieopdrachten aan kunstenaars met een actuele kijk op gender, seksualiteit en culturele achtergrond. We betrekken adviseurs bij ons selectieteam om het selectiebeleid voor werken in het TextielLab te verbeteren, met speciale aandacht voor niet-westerse landen. Nieuwe partnerschappen worden aangegaan om verschillende perspectieven en verhalen te delen.

Publiek

Voor de diversiteit en verbreding van ons publiek richten we ons op de groepen die zich nog niet of minder in onze programmering herkennen. Dat betekent luisteren naar de verhalen die we nog niet vertellen en daar actief en in samenwerking met de doelgroep zelf activiteiten voor organiseren. Samen met partners en community's realiseren we projecten die een bredere en jongere doelgroep bereiken.

Partners

Het belang van samenwerking met andere organisaties en experts om nieuwe perspectieven en verhalen aan ons museum te verbinden is evident. De hierboven geschetste samenwerking met organisaties zoals ContourdeTwern zijn er dan ook op gericht om een hecht netwerk aan partners in de stad op te bouwen, de gesprekken in de wijken aan te gaan en deze activiteiten en aanpak te borgen in de organisatie. Met als doel dat deze manier van werken zich als een olievlek over de organisatie verspreidt.

Personeel

Bij personeelswerving zetten we nadrukkelijk in op diversiteit. TextielMuseum | TextielLab heeft al een divers personeelsbestand. In het lab, bij de beveiliging, onze technische dienst en publieksontvangst werken medewerkers van de Diamant-groep, het leerwerkbedrijf voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We werken ook nauw samen met Handweverij ASVZ, een creatieve werkplaats voor mensen met een verstandelijke beperking, die ondersteuning bieden bij textiele opdrachten in de wasserij en op de confectieafdeling.

Wet bevordering toezicht rechtspersonen

De Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR) die op 1 juli 2021 van kracht is geworden, is bedoeld om het bestuur en toezicht van verenigingen en stichtingen te verbeteren. In de wet zijn regels opgenomen over taken, bevoegdheden, verplichtingen en aansprakelijkheid. De overheid wil met de wet voorkomen dat wanbestuur, onverantwoordelijk financieel beheer, zelfverrijking, misbruik van posities en andere ongewenste activiteiten verenigingen en stichtingen schaden.

Stichting Mommerskwartier voldoet in meer dan voldoende mate aan de eisen die de WBTR stelt. Er zijn daarom geen extra of aanvullende maatregelen nodig op het gebied van governance.

Personeel

Onze medewerkers zijn de belangrijkste succesfactor voor het behalen van de organisatiestrategieën en doelen.

Het personeelsbestand van de stichting bestaat uit diverse categorieën personeel. Naast de vaste medewerkers (met arbeidsovereenkomst en vallend onder de museum-cao) en de gedetacheerde medewerkers vanuit de Diamant-groep (overige werkzame personen in de onderstaande tabel), is een groot aantal vrijwilligers bij de instellingen werkzaam. Rondleidingen en lessen worden verzorgd door inhuurkrachten. Ook worden regelmatig stagiairs ingezet en wordt incidenteel (bij pieken en als ziektevervanging) gebruikgemaakt van de inzet van uitzendkrachten. In de onderstaande tabel presenteren we de formatiegegevens voor de verschillende onderdelen van het personeelsbestand op jaarbasis.

Overzicht personeel FTE in	2023		en	2022	
	<i>Aantal</i>	<i>fte/ uren</i>		<i>Aantal</i>	<i>fte/ uren</i>
Werknemers in vaste dienst (onbepaalde tijd)	81	65,23		81	65,14
Werknemers in tijdelijke dienst (bepaalde tijd)	33	21,97		32	16,69
Ingehuurde uitzendkrachten en freelancers	49	11.768		70	11.614
Overige werkzame personen (vanuit Diamant-groep)	13	9,65		15	11,22
Stagiairs	20	9,33		26	6,06
Vrijwilligers	136	19,88		159	20,91

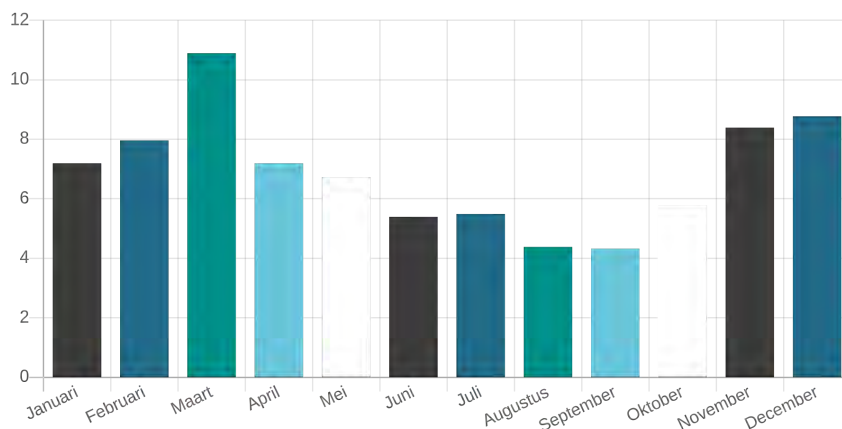
Er heeft vorig jaar mobiliteit binnen de stichting plaatsgevonden. Er zijn vijftien medewerkers in dienst gekomen in 2023, en vijftien uit dienst gegaan. Daarnaast is er één medewerker in dienst gekomen die voorheen gedetacheerd werd via de Diamant-groep. Een belangrijke wisseling heeft plaatsgevonden op directieniveau: de voormalig directeur is met pensioen gegaan en er is een nieuwe directeur aangetrokken.

Ziekteverzuim

Bij ziekte van het personeel werkzaam met een directe arbeidsovereenkomst liggen de wettelijke taken rondom ziekteverzuimbegeleiding bij Stichting Mommerskwartier.

Het ziekteverzuimpercentage lag in 2023 op 6,87%. Dit percentage is gelijk aan 2022 vanwege een relatief groot aantal langdurig zieken. Tijdens de periodieke managementgesprekken wordt expliciet ingegaan op het actuele niveau van het ziekteverzuim en de acties die hieromtrent uitgevoerd worden. In het algemeen is het bij Stichting Mommerskwartier voorkomende ziekteverzuim niet tot nauwelijks beïnvloedbaar.

Overzicht ziekteverzuim 2023

Medewerkerstevredenheidsonderzoek

Het MTO (MedewerkersTevredenheidsOnderzoek) is eind 2023 uitgevoerd door arbeidspychologisch bureau BAPAS. De resultaten zijn gepresenteerd in drie hoofdrapportages: vaste medewerkers en medewerkers van Diamant-groep, Stadsmuseum en Vincents Tekenlokaal, vrijwilligers en uitzendkrachten. Binnen deze hoofdrapportages zijn afdelingsspecifieke onderverdelingen gemaakt om ervoor te zorgen dat de verbeterpunten totaal en per afdeling zo effectief mogelijk te definiëren zijn.

Dit onderzoek heeft geresulteerd in een mooi gemiddeld rapportcijfer voor algemene tevredenheid van 7,4 onder vaste medewerkers en gedetacheerden via de Diamant-groep, 8,0 onder medewerkers van het Stadsmuseum en Vincents Tekenlokaal en 7,8 onder vrijwilligers en uitzendkrachten. Verbeterpunten worden in Q1 van 2024 gedefinieerd.

HR-gesprekkencyclus

In 2023 is een nieuwe HR-gesprekkencyclus geïmplementeerd. We hebben afscheid genomen van 'beoordelen' en zijn overgegaan op (tweejaarlijkse) voortgangsgesprekken waarbij maatwerk per medewerker mogelijk is. Het hoofddoel van de HR-cyclus: de doelen van de organisatie op een efficiënte en effectieve wijze realiseren door een goed gesprek tussen leidinggevende en medewerker te stimuleren en werkgeluk en persoonlijke ontwikkeling continu op de agenda te zetten. Gezamenlijke doelen willen we top-of-mind laten blijven en zoveel mogelijk bij de medewerkers in de organisatie ophalen.

Onze HR-cyclus heeft drie subdoelen:

- De medewerker heeft zelf de regie over (de realisatie van) doelen en de eigen ontwikkeling (autonomie);
- Er is ruimte voor doorlopende feedback, erkenning en waardering (motivatie);
- De bijdrage aan organisatiedoelen is inzichtelijk (zingeving).

Subsidies en fondsen

Het jaar 2023 was er een van uitdagingen voor de afdeling Development, waarbij de nasleep van COVID-19 nog merkbaar was. Het jaar startte met personeelsverloop. Dit belemmerde het geregistreerd uitrollen van de oorspronkelijke sponsor- en fondsenwervingsstrategie, gericht op financiering van zowel incidentele projecten (zoals tentoonstellingen en educatieve activiteiten) als ontwikkelingen op de lange termijn (zoals de herinrichting van het museum en meerjarige programma's).

Het eerste halfjaar werd voornamelijk besteed aan het verwerken van lopende aanvragen en verantwoordingen. Met de aanstelling van een nieuw hoofd Development per 1 september werd de focus verlegd naar het inhalen van achterstallige fondsenwerving voor incidentele projecten, naast het creëren van inzicht en overzicht in zowel (af-)lopende als toekomstige projecten. Bovendien werd begonnen met het ontwikkelen en schrijven van de structurele meerjarige subsidieaanvragen voor het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en de provincie Noord-Brabant, met beoogde indieningsdatum begin 2024.

In 2023 werden twee grote tentoonstellingen mogelijk gemaakt door in 2022 verworven fondsen. Naast de structurele ondersteuning van de gemeente Tilburg, de provincie Noord-Brabant en het ministerie van OCW, verleende het Mondriaan Fonds financiële ondersteuning aan de tentoonstelling 'Textile Now'. De overzichtstentoonstelling 'Is it Alive?' werd gefinancierd met ondersteuning van Fonds21, het Cultuurfonds en Stichting Zabawas. In 2023 werd tevergeefs geprobeerd om extra financiering aan te vragen bij de Ambassade van Canada ten behoeve van de Canadese kunstenaar Phillip Beesley, wiens werk ook in 'Is it Alive?' tentoongesteld werd.

Noemenswaardig is ook de schenkingsaanvraag die in het najaar werd ingediend en gehonoreerd door Vereniging Rembrandt, ter ondersteuning van de verwerving van elf objecten van Hella Jongerius. Daarnaast werd er gewerkt aan de fondsenwerving voor de in 2024 geplande overzichtstentoonstelling 'Volume – Transforming Identities'. Ook werd de meerjarige subsidie die Fonds21 eind 2022 toekende onder de noemer Fonds21 Extra geïmplementeerd binnen de activiteiten van MuseumZaken en gemonitord door de afdeling Development. Dit om meer families als publiek te bereiken en de online en digitale mogelijkheden te verkennen en te effectueren. Tot slot werd eind 2023 gestart met de ontwikkeling van een meerjarig vervolg op het project Bindweefsel en een bijbehorende subsidieaanvraag, die in het eerste kwartaal van 2024 wordt ingediend bij het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Bij het Regionaal Archief Tilburg hebben we het project 'Metamorfoze fase 2' mogen afronden en hebben we gelijk kunnen doorpakken met fase 3 voor de digitalisering van het archief van het Dorpsbestuur Tilburg en Goirle over de periode 1387 tot 1810, mogelijk gemaakt door bijdragen van Bureau Metamorfoze Koninklijke Bibliotheek.

Daarnaast hebben we bij Vincents Tekenlokaal eind 2023 een extra subsidie ontvangen van de Gemeente Tilburg voor de nieuwe Visie van Gogh.

Stichting Vrienden van het TextielMuseum

De Stichting Vrienden van het TextielMuseum steunt het museum met donaties; de vrienden fungeren als ambassadeurs van het museum. In 2023 heeft de Stichting Vrienden van het TextielMuseum een genereuze donatie gedaan van € 10.000,- ter ondersteuning van het behoud van (technische) kennis en het reviseren van oude spin- en weefmachines in de museumcollectie. Daarnaast hebben zij tijdens de Vriendendag in 2023 de Jong Talent Awards uitgereikt, een aanmoedigingsprijs van € 1000,- en tweemaal € 200,- aan studenten van de Design Academy Eindhoven.

Structurele subsidiënten

Gemeente Tilburg, provincie Noord-Brabant en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Incidentele projecten

Subsidies en fondsen bij incidentele projecten		
TextielMuseum		
Mondriaan Fonds	Aankopen kunst en vormgeving	€ 138.244
Fonds voor cultuurparticipatie	Tentoonstelling bindweefsel	€ 25.609
Het Cultuurfonds	Tentoonstelling bindweefsel	€ 7.500
Fonds 21	Maak het mee in het TextielMuseum	€ 138.601
Lottozero	Textile Culture Net	€ 33.359
Regionaal Archief Tilburg		
Bureau Metamorfoze	Metamorfoze fase 2	€ 12.984
Bureau Metamorfoze	Metamorfoze fase 3	€ 82.743
Stadsmuseum Tilburg		
Gemeente Tilburg	Visie Van Gogh	€ 17.880
Gemeente Tilburg	Erfgoedbeleid	€ 52.730
Provincie Noord-Brabant	De nieuwe Vincent 2021-2024	€ 40.000

Financiën

Exploitatie 2023

In 2023 kunnen we stellen dat de coronapandemie eindelijk achter ons gelaten hebben, maar we mogen de blijvende impact niet onderschatten. We hebben een recordaantal bezoekers mogen verwelkomen in ons museum van 77.602 en dat terwijl wij in onze begroting voor het jaar 2023 uitgingen van een bezoekersaantal van 61.200. We hebben net als vele andere instellingen nog veel last van de prijsstijgingen, waaronder de energiekosten, maar de vele bezoekers van ons Museum hebben de pijn verzacht.

De onzekerheid eind 2023 maakte het tot een uitdaging om de begroting op te stellen. We hadden ook een tekort begroot van € 1.059.000, waarvoor € 433.000 aan bestemde reserves ingezet zouden worden en we € 626.000 aan coronasteun zouden inzetten. De begroting was voorzichtig ingestoken met 90% van de bezoekersaantallen en de omzet in het TextielLab. Daarnaast hielden we rekening met verder oplopende kosten als gevolg van de hoge inflatie.

Over 2023 hebben we net een exploitatieoverschot kunnen realiseren van € 172.000. Dit heeft een aantal oorzaken, waarvan de belangrijkste zijn het opnemen van de voorraad garens van € 293.000, waardoor we lagere kosten hadden, € 646.000 aan hogere directe inkomsten en € 326.000 aan hogere bijdragen uit private middelen, waaronder de donatie van onze nieuwe partner de Vriendenloterij van € 250.000. We zullen verder nadere toelichting geven op de belangrijkste afwijkingen.

Exploitatie Stichting Mommerskwartier 2023				
<i>Bedragen x € 1.000</i>	<i>Realisatie 2023</i>	<i>Begroot 2023</i>	<i>Vershil begroting vs realisatie</i>	<i>Realisatie 2022</i>
Eigen inkomsten				
1 Publieksinkomsten binnenland (2+5)	2.404	1.878	526	2.124
2 Recette / kaartverkoop	622	435	187	409
5 Overige publieksinkomsten	1.782	1.443	339	1.715
7 Totaal publieksinkomsten (1)	2.404	1.878	526	2.124
10 Overige directe inkomsten	3.101	2.981	120	2.697
12 Totaal directe inkomsten (7+10)	5.505	4.859	646	4.821
13 Indirecte inkomsten	12	15	-3	9
14 Private middelen – particulieren incl. vriendenverenigingen	30	-	30	-
15 Private middelen - bedrijven	-	-	-	9
16 Private middelen – private fondsen	294	248	46	157
17 Private middelen – goede doelenloterijen	250	-	250	-
18 Totale bijdrage uit private middelen (14+15+16)	574	248	326	166
19 Totaal eigen inkomsten (12+13+18)	6.091	5.122	969	4.996
Subsidies				
21 Totaal structureel OCW	771	894	-123	575
22 Totaal structureel Provincie	153	153	-	153
23 Totaal structureel Gemeente	5.417	5.205	212	4.945
25 Totale structurele subsidies (21+22+23)	6.341	6.252	89	5.673
26 Incidentele publieke subsidies	282	180	102	901
27 Totaal subsidies (25+26)	6.623	6.432	191	6.574
Totale baten	12.714	11.554	1.160	11.570
28 Beheerlasten materieel	2.684	2.538	-146	2.175
29 Beheerlasten personeel	1.817	1.620	-197	1.389
30 Beheerlasten totaal (28+29)	4.501	4.158	-343	3.564
31 Activiteitenlasten materieel	2.497	2.832	335	2.720
32 Activiteitenlasten personeel	5.582	5.623	41	4.898
33 Activiteitenlasten totaal (31+32)	8.079	8.455	376	7.618
Totale lasten (30+33)	12.580	12.613	33	11.182
34 Saldo uit gewone bedrijfsvoering (totale baten – totale lasten)	134	-1.059	1.127	388
35 Saldo rentebaten / - lasten	38	-	6	-14
36 Bijzondere baten / - lasten	-	-	-	-
Exploitatieresultaat (34+35+36)	172	-1.059	1.133	374

Baten

Eigen inkomsten

De omzet van Stichting Mommerskwartier bestaat in 2023 voor ca. 50 % uit subsidie van de verschillende overheden, te weten ca. 43 % van de gemeente Tilburg, ca. 6,1 % van de Rijksoverheid en ca. 1,2 % van de provincie Noord-Brabant.

De gerealiseerde baten 2023 zijn ten opzichte van de begroting ca. € 1.160.000 hoger. Op hoofdlijnen betreft het de onderstaande posten en oorzaken.

- De totale publieksinkomsten (nr. 7) zijn € 526.000 hoger dan begroot. Dit betreft:
 - Ca. € 187.000 hoger gerealiseerde opbrengst van de kaartverkoop.
 - Ca. € 339.000 per saldo hogere omzet voornamelijk bij het TextielLab (ca. € 199.000), dat weer op volle kracht heeft kunnen functioneren en een hogere omzet in de Textielwinkel (ca. € 127.000) als gevolg van het aantrekken van de bezoekersaantallen.
- De overige directe inkomsten (nr. 10) zijn per saldo ca. € 120.000 hoger. Dit betreft met name een hogere omzet bij de horeca van het TextielMuseum als gevolg van de bezoekersaantallen.
- De totale bijdragen uit private middelen (18) zijn fors hoger door de donatie van de Vriendenloterij van € 250.000.

Subsidies

- De gerealiseerde subsidie-inkomsten (nr. 27) zijn in 2023 ca. € 273.000 hoger dan begroot. Dit betreft:
 - Een toekenning van de Gemeente Tilburg van ca. € 212.000 voor de huisvesting en verhuizing naar onze depots voor de toekomst.
 - Een lagere besteding van de BIS-middelen voor ca. -/- € 123.000. Met name als gevolg van de wisselingen in het management en de uitvoeringsorganisatie hebben we te maken met vertragingen in de uitvoering van het BIS-programma. We gaan de vertraging in de komende periode inhalen.

Lasten

De gerealiseerde lasten 2023 zijn ten opzichte van de begroting 2023 ca. € 23.000 lager. Op hoofdlijnen vormen de onderstaande posten de verklaring van dit verschil.

De beheerslasten materieel (nr. 28) zijn ten opzichte van de begroting per saldo ca. € 146.000 hoger. De belangrijkste verklaringen van dit verschil betreffen:

- Hogere overige kosten van ca. € 83.000 in verband met de bepaling van de nieuwe strategie.
- Hogere huisvestingslasten voor een bedrag van per saldo ca. € 45.000 als gevolg van de hogere energielasten.

De beheerslasten personeel (nr. 28) zijn ten opzichte van de begroting ca. € 197.000 hoger. De belangrijkste verklaringen van dit verschil betreffen:

- Incidentele uitkeringen (o.a. zwangerschap) voor een bedrag van ca. -/- € 31.000.
- Vrijval van een voorziening voor vervanging bij ziekte van ca. -/- € 54.000 waar elders kosten tegenover staan (o.a. inhuur derden).
- Hogere overige personeelskosten van ca. € 154.000. Onder andere als gevolg van een toename van vergoedingen voor woon-werk en thuiswerken (ca. € 24.000) en wervingstrajecten voor Directie, diverse MT-leden en de Raad van Toezicht (ca. € 78.000).

De activiteitenlasten materieel (nr. 31) zijn ten opzichte van de begroting ca. € 335.000 lager. De belangrijkste verklaringen van dit verschil betreffen:

- We hebben in 2023 de totale voorraad garens opgenomen en deze mutatie heeft een positief effect op de totale inkoop van het Textielmuseum van ca. € 292.000.
- Per saldo meevallende inkoopkosten bij het Regionaal Archief Tilburg voor een bedrag van ca. € 51.000.
- Door de hogere omzet van het Stadsmuseum (inclusief de aanvullende subsidie Visie van Gogh) zijn de inkoopkosten ca. € 37.000 hoger.

De activiteitenlasten personeel (nr. 32) zijn ten opzichte van de begroting ca. € 41.000 lager. De belangrijkste verklaring voor de daling van deze lasten betreft tijdelijk niet ingevulde vacature ruimte.

Resultaat en bestemmingsreserves

Het resultaat 2023 van ca. € 172.000 is als volgt bestemd cf. het beleid, waarin is afgesproken dat positieve exploitatieresultaten terugvloeien naar het desbetreffende organisatieonderdeel:

Resultaat voor bestemming (x € 1.000)	172
Onttrekking bestemmingsreserve vernieuwing TextielMuseum	57
Dotatie bestemmingsreserve financiering vervangingsinvesteringen	-11
Dotatie algemene reserve	-292
Onttrekking algemene reserve	38
Onttrekking bestemmingsfonds coronasteun TextielMuseum (2021)	1.245
Onttrekking bestemmingsfonds coronasteun TextielMuseum (2022)	21
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende tentoonstellingen	27
Vrijval bestemmingsreserve overlopende tentoonstellingen	20
Dotatie bestemmingsreserve overlopende tentoonstellingen	-31
Dotatie bestemmingsreserve organisatieontwikkeling	-160
Dotatie bestemmingsreserve Digitalisering Regionaal Archief Tilburg	-37
Onttrekking bestemmingsreserve geactiveerde verbouwingen TM	12
Onttrekking bestemmingsreserve geactiveerde verbouwingen RAT	14
Dotatie bestemmingsreserve Visie van Gogh	-100
Dotatie bestemmingsreserve Visie van Gogh	-513
Dotatie bestemmingsreserve Visie van Gogh	-250
Dotatie bestemmingsfonds Depots Textielmuseum	-212
Resultaat na bestemming	-

Balans 2023

De balans van Stichting Mommerskwartier ziet er als volgt uit:

Activa		
<i>Bedragen x € 1.000</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	39	0
Onderhanden investeringen	39	0
Materiële vaste activa	1.210	1.242
Verbouwingen	176	209
Machines en installaties	1.034	1.009
Onderhanden investeringen	0	24
Totaal staat van vaste activa	1.210	1.242
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	411	117
Vorderingen op korte termijn	995	837
Debiteuren	195	315
Belastingen en sociale lasten	163	106
Overlopende activa	637	416
Liquide middelen	4.912	5.044
TOTAAL ACTIVA	7.567	7.240

Passiva		
<i>Bedragen x € 1.000</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Eigen vermogen	797	544
Stichtingskapitaal	797	544
Bestemmingsreserves	3.294	2.322
Diverse bestemmingsreserves	3.294	2.322
Bestemmingsfondsen	882	1.936
Coronasteun TextielMuseum	882	1.936
Voorzieningen	102	99
Overige voorzieningen	102	99
Kortlopende schulden	2.492	2.339
Crediteuren	485	391
Belastingen en sociale lasten	287	280
Overige schulden	421	404
Overlopende passiva	1.299	1.264
TOTAAL PASSIVA	7.567	7.240

Bestemmingsreserves, bestemmingsfondsen

Het totaal van de bestemmingsreserves, -fondsen bedraagt per ultimo 2023 ca. € 4.176.000 (2022: ca. € 4.258.000). De bestemmingsreserves en -fondsen bestaan ultimo 2023 uit:

Bestemmingsreserves		
<i>Bedragen x € 1.000</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Bestemmingsreserves		
Organisatieontwikkeling	190	30
Herinrichting Textielmuseum	-	57
Geactiveerde verbouwing herinrichting Textielmuseum	-	12
Versterking TextielMuseum	546	546
Financiering vervangingsinvesteringen	966	955
Overlopende tentoonstellingen	31	47
Digitalisering Archief	560	523
Geactiveerde verbouwing herinrichting Regionaal Archief Tilburg	9	23
Doorontwikkeling Stadsmuseum	129	129
Aankopen collectie	100	-
Tentoonstellingen	513	-
Publieksactiviteiten Vriendenloterij	250	-
	3.294	2.322
Bestemmingsfondsen		
Bestemmingsfonds Coronasteun TextielMuseum (2021)	-	1.245
Bestemmingsfonds coronasteun TextielMuseum (2022)	670	691
Depots Textielmuseum	212	-
	882	1.936
TOTAAL	4.176	4.258

(Financiële) risico's

Risico definiëren we als de mate waarin (schade) een organisatie een doelstelling niet kan realiseren als gevolg van de kans van voorkomen van één of meer gebeurtenissen. De Cultural Governance Code vraagt van de organisatie dat zij beschikt over een risicomanagement systeem.

Risicomanagement staat daarom in de managementcyclus voortdurend op de agenda. Daarnaast zijn de resultaten van de interne Governance Check (elke 2 jaar; laatste jaar 2021) door de controller besproken met de Raad van Toezicht en gedeeld met de Integraal Managers. Deze Governance Check zal opnieuw moeten worden uitgevoerd. Voor nu zien wij een aantal risico's:

1. Structurele exploitatietekorten

Momenteel realiseren wij nog een exploitatieoverschot, maar door de ontwikkelingen met betrekking tot de WSW-regeling, de vooralsnog blijvende hoge lasten voor personeel en goederen, voorzien wij exploitatietekorten en deze gaan projectmatige ontwikkelingen overstijgen. We zien dat de reserves dan snel slinken. In 2024 moeten we als Stichting aan de slag met een plan om dit voor te zijn. Het liefst komt er een plan, waarin de reserves ook weer worden aangevuld.

Door onze kostenverdeelstaat kunnen we de resultaten van de entiteiten ook beter inzichtelijk maken. Het wordt ook belangrijk voor de resultaatverantwoordelijke eenheden om niet alleen een sluitende exploitatie te gaan overleggen, maar ook ruimte in te bouwen voor tegenvallers. Over het algemeen is deze ruimte er te weinig.

2. Ziekteverzuim

Het hoge ziekteverzuim heeft ons afgelopen jaar zeker niet geholpen in het terugdringen van tekorten en de effecten van dit ziekteverzuim zal nog merkbaar zijn in 2024 in de vorm van dubbele personeelslasten om het zieke personeel op te vangen. We nemen concrete stappen om deze dubbele lasten terug te brengen, zowel in beleid als individuele acties richting ziek personeel.

3. Hoge prijzen

De uitgangspunten met betrekking tot ontwikkeling van onder andere de energielasten zijn en blijven een inschatting. De prijschommelingen in de energie en de sterke prijsstijgingen op andere goederen en diensten zorgen voor een potentieel onzeker toekomstbeeld.

The background image shows an art installation in a gallery. It features a grid of white vertical poles. At the base of each pole is a white, bulb-like structure that glows with a soft blue light. Some poles have a single bulb, while others have multiple bulbs stacked vertically. The floor is dark and reflective, mirroring the lights. The ceiling has exposed white beams and several track lights.

02. TextielMuseum | TextielLab

Voorwoord

Met één medium kunnen wij eindeloos veel verhalen vertellen én blijven innoveren. Dat blijkt ook dit jaar weer uit de programmering van het TextielMuseum, waarin textiel in al haar rijkdom te beleven was. Met het maakproces als rode draad door onze activiteiten, wisten we onze trouwe bezoekers én nieuwe publieksgroepen op de been te brengen.

Zo kwamen mensen van heinde en ver om het delicate borduurwerk van de koninklijke gordijnen voor Paleis Huis ten Bosch te bewonderen; een co-creatie van het TextielLab en handwerkgroepen uit heel Nederland. In de doetentoonstelling voor families 'Makersgeheimen #3' namen we jong en oud mee in de creatieve zoektocht van kunstenaars en ontwerpers die van over de hele wereld naar het TextielLab komen om hun ideeën te vertalen naar textiel. Liefhebbers van technologie, innovatie en kunst konden hun hart ophalen in 'Is it alive?', een tentoonstelling geïnspireerd op het leven zelf. Centraal stond het interactieve werk van DRIFT: het resultaat van het research & development-project dat in het lab plaatsvindt. Met ruim 77.000 bezoekers zitten we weer op het niveau van voor corona en we evenaarden hiermee zelfs het record uit 2017 toen we museum van het jaar waren. Dat merkten we in het hele museum. De horeca en winkel draaiden op volle toeren.

Onze collectie weerspiegelt de rijkdom van textiel. Ook hier onderscheiden wij ons door het maakproces een centrale rol te geven. Uniek zijn onze collectieopdrachten. Het TextielMuseum nodigt internationale kunstenaars uit álle mogelijkheden van lab te verkennen. Het werk dat kunstenaars in 2022 en 2023 maakten kreeg een plek in de tentoonstelling 'Textile Now'. In de tentoonstelling was ook het resultaat van de tweede editie van het project 'Bindweefsel' te zien. Vijftien vrouwen uit verschillende culturen maakten samen met kunstenaar Theodorus Johannes en het TextielLab een kunstwerk, dat in collectie van het TextielMuseum is opgenomen. Door samen te maken, blijven we innoveren en leren wij hoe wij als museum een open huis kunnen zijn. We zijn nog lang niet uitgeleerd en deze vorm van co-creatie wordt de komende jaren uitgediept.

Het plezier van maken delen wij graag met ons brede publiek. Onze afdeling educatie ontwikkelde in 2023 een nieuwe visie, waarin wij het museum op verschillende niveaus beleefbaar maken. In het TextielMuseum kan iedereen textiel beleven én maken. Van talentvolle jonge kunstenaars en ontwerpers die deelnemen aan het Advanced Textile Program tot enthousiaste amateurs die kennismaken met textieltechnieken in onze workshops. Onze masterclasses, schoolprogramma's en het nieuwe familievakantieprogramma waren het afgelopen jaar zo populair dat we het komend jaar onze activiteiten opschalen.

Het TextielMuseum en het TexielLab vormen samen hét platform voor het textiel van de toekomst. Dat kan dankzij de bron van kennis en inspiratie in onze collectie, bibliotheek, bij onze museum- en labspecialisten en de kunstenaars en ontwerpers met wie wij samenwerken. We werken voortdurend aan het levend houden van deze kennis, door bijvoorbeeld het digitaliseren van bijzondere stalenboeken. Ook zijn wij in 2023 begonnen met het vastleggen van de kennis van oude machines, met het doel dat kunstenaars er op den duur nieuw werk op kunnen maken. Dat is de kracht van een museum en professionele werkplaats onder één dak. In de combinatie van textielgeschiedenis, hedendaagse kunst en innovatie creëren wij het erfgoed van morgen.

Nathanja van Dijk

Hoofd TextielMuseum

TextielMuseum

Verwervingen

Onze collecties industrieel erfgoed, textielvorming en mode, en beeldende kunst laten zien: textiel loopt wereldwijd dwars door de geschiedenis en de toekomst. Het is daarom prachtig dat wij in Tilburg geworteld zijn, waar het maken van textiel teruggaat tot de middeleeuwen. Vandaag de dag zetten wij het maakproces avontuurlijk voort met kunstenaars en ontwerpers. Van puur ambachtelijk tot hoog technisch. We verzamelen, bewaren en onderzoeken daarom ook het maakproces van de objecten in onze collectie.

Voor de aanwinsten die we in 2023 voor de collectie deden volgden we de beleidslijnen van ons Collectiebeleidsplan (Interweaving II 2019-2023 met het addendum uit 2023), met innovatie en duurzaamheid als belangrijke thema's. De meerstemmigheid in de collectie is groter geworden door aankopen van werken van kunstenaars met roots in de voormalige koloniën en werken die thema's als gender en identiteit vastleggen. Ook is er werk van jonge, startende kunstenaars aangekocht, zoals van Aimeé Philips die dit jaar eindexamen deed aan de Rietveld Academie. Een noemenswaardige aankoop is het werk van de succesvolle jonge kunstenaar Joana Schneider. Zij legde de basis voor de bijzondere passementtechniek die zij in haar werk toepast in het TextielLab. Het werk past in de collectie 'body-related art' en is in 2024 te zien in de tentoonstelling 'VOLUME'. Het is ons doel aanwinsten direct te delen met het publiek. Zo wordt Erez Nevi Pana's 'Ripening Rug' in 2024 getoond in 'Makers on Materials' en was het werk 'Nigerian Mystic Temple' dat Karo Akpokiere's in het lab maakte te zien in 'Textile Now'.

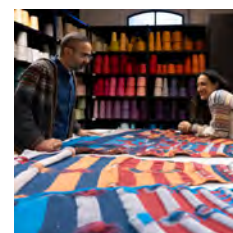
Zie [bijlage 02 \(a\) Aanwinsten TextielMuseum 2023](#) voor een overzicht van aanwinsten (bruiklenen, verwervingen en schenkingen) van het afgelopen jaar.

[beeld] 'Nigerian Mystic Visa Temple' (Karo Akpokiere) in 'Textile Now' (2023)

Collectieopdrachten

De collectieopdrachten zijn een open experiment en een intensieve samenwerking tussen kunstenaars, de specialisten van het TextielLab, onze museumconservatoren en soms externe partijen. Samen vertalen zij de ideeën, creativiteit en kennis van de kunstenaars in textiel tot verhalen die ertoe doen. Met hun verbeeldingskracht en visie dagen de kunstenaars ons team uit tot nieuwe manieren van werken en nodigen zij onze bezoekers uit tot andere manieren van kijken. Dankzij een bijdrage van het Mondriaan Fonds konden wij in 2022 en 2023 vier collectieopdrachten uitvoeren in het lab door kunstenaars Alydia Wever en Ryan Oduber, Raquel van Haver, Asli Hatipoglou en Ada M Patterson. Deze opdrachten zijn alle in 2023 afgerond.

Alydia Wever en Ryan Oduber

Dit kunstenaarsduo creëerde het werk 'Dilanti di Biento', een interactieve installatie waarin ze talloze persoonlijke memento's verwerkten. Met al die herinneringen vierten ze hun Arubaanse roots, maar maken ze tegelijkertijd de erfenis van het koloniale verleden voelbaar. Met het werk dat bestaat uit een ronddraaiende menselijke figuur getooid in een gelaagde creatie van drie enorme gebreide rokken, zoeken ze toenadering en verbinding.

[beeld] Alydia Wever & Ryan Oduber in overleg voor hun collectieopdracht

Raquel van Haver

Voor deze collectieopdracht deed Raquel van Haver onderzoek in haar geboorteland Colombia. Ze heeft hangmatten laten weven bij de Wayuu, een inheemse gemeenschap van wevers met een bijzondere vlecht- en weeftechniek die van generatie op generatie via de vrouwelijke lijn wordt doorgegeven. De hangmatten en kleden zijn de inspiratiebron voor twee geweven wandkleden die Raquel van Haver in het TextielLab ontwikkelde.

[beeld] Raquel van Haver aan de weefmachine

Asli Hatipoğlu

Asli Hatipoğlu ontwikkelde 'Bombyx Mori' waarin de menselijke manipulatie van de zijderups centraal staat. In haar artistieke praktijk houdt Asli Hatipoğlu zich bezig met onderzoek naar de relatie tussen de mens en niet-menselijke levenswezens, van micro-organismen tot de gedomesticeerde zijderups. Hatipoğlu's toegewijde onderzoek naar het verleden, heden en de speculatieve toekomst van de gedomesticeerde zijderups heeft geresulteerd in een poëtische installatie die kritisch reflecteert op het proces en de effecten van domesticatie.

[beeld] Asli Hatipoğlu met 'Bombyx Mori'

Ada M. Patterson

De nieuwe installatie van Ada M. Patterson 'Might this dead end be livable' trekt een parallel tussen de strijd van de natuur met het veranderende klimaat en de strijd van transpersonen met hun omgeving. Het werk bestaat uit veertig bijzondere zeesterren. Door klimaatverandering gedijt er een parasiet die een ravage aanricht onder de zeesterren: hun armen worden onnodig afgeworpen en groeien niet meer terug. Een projectie van glinsterend water en de geluiden van steelpanmuziek, gespeeld door de kunstenaar zelf, creëren samen een onwerkelijke sfeer.

[beeld] Ada M. Patterson in overleg met conservator Adelheid Smit en productontwikkelaar Damien Semerdjian

Ratri Notosudirdjo, Sandim Mendes en Ayo

In 2023 heeft het Mondriaan Fonds opnieuw een bijdrage toegezegd voor de collectieopdrachten aan Ratri Notosudirdjo, Sandim Mendes en Ayo. Centraal in deze opdrachtperiode staat het dekoloniale onderzoek naar de betekenis van de oorsprong van de collectie van het TextielMuseum: de collectie Driessen. Deze collectie bevat stalen- en receptenboeken, textielvoorwerpen en archiefmateriaal zoals correspondentie, verzameld door de familie Driessen, die in de 19e en begin 20e eeuw de succesvolle textieldrukkerij de Leidsche Katoenmaatschappij runde. Het bedrijf kon floreren en leverde een belangrijke bijdrage aan de handelsmarkten en machtsstructuren van het koloniale systeem.

[beeld] Fabricage en Receptenboek voor bedrukte katoen L.K.M. 'Fabrikatie I' / L.A. Driessen. – Leiden : Leidsche Katoen Maatschappij, 1907.

Mt 5-2-14 uit Driessen doos 5 Fabricatieboek LA Driessen uit 1907

Revitalisatie industrieel erfgoed

In 2023 is een begin gemaakt met het in kaart brengen van de kennis over het machinepark dat onderdeel is van de collectie industrieel erfgoed. Het doel is om kennis te borgen om in een later stadium een aantal van de machines in de collectie weer werkend te krijgen en ze uiteindelijk beschikbaar te stellen aan kunstenaars, voor het maken van nieuw werk. We denken dat dat de beste manier is om dit erfgoed met bijbehorende kennis en vaardigheden voor de toekomst te behouden. Met een bijdrage van de Stichting Vrienden werd uitvoering gegeven aan de allereerste fase van dit project.

Het vastleggen van deze kennis kan via een moderne methode die is ontwikkeld door onderzoeker Ivo Vrouwe. Vrouwe heeft deze methode gebruikt om de kennis van twee nog draaiende machines in de collectie, die nog in hoofd en handen van Gerard Kuijpers (coördinator TextielLab) en Paul Looijkens (vrijwilliger) zit, vast te leggen. Tegelijkertijd was het noodzakelijk om de verhalen die nog bij onze ouder wordende vrijwilligers leven via de methode van oral history vast te leggen. Dit is in 2023 gedaan met drie vrijwilligers.

Bibliotheek

De bibliotheek zorgt voor een actuele collectie van boeken en tijdschriften die door medewerkers, bezoekers, makers en samenwerkingspartners geraadpleegd kan worden. Daarnaast beheert de bibliotheek stalenboeken en kunstenaars- en ontwerpersarchieven. In 2023 zijn we gestart de bibliotheek intensiever te betrekken bij de ontwikkeling van het tentoonstellings- en activiteitenprogramma en het collectiebeleid. Zo is in het kader van de collectieopdrachten 2024-2025 rondom het onderzoek naar de Driessen-collectie de grote collectie van meer dan zeventig stalenboeken onderzocht. In voorbereiding op het onderzoek hebben we het afgelopen jaar een selectie gemaakt van stalenboeken die gedigitaliseerd zijn. Daarnaast is onderzocht hoe we de stalenboeken toegankelijk gaan maken. Gekozen is voor automatische transcriptie via het AI-programma Transkribus, met controle door vrijwilligers achteraf.

In 2023 zijn meer dan 270 boeken aan de bibliotheekcollectie toegevoegd, zowel schenkingen als nieuwe aankopen. Een bijzonder nieuw boek is *Labels of empire: textile trademarks. Windows into India in the time of the raj* door Susan Meller. Het gaat over tjaps, dat zijn etiketten voor de verkoop van textiel uit Europa in Azië. Het boek *The hidden life of clothing: historical perspectives on fashion and sustainability* van Rachel Worth biedt een nieuwe kijk op duurzaamheid vanuit het verleden.

[beeld] Hoofd Bibliotheek Jantien van Elk met stalenboek Van Puijenbroek in de bibliotheek

De bibliotheek koopt niet alleen historische boeken, maar juist ook nieuwe boeken over textieltechnieken, bijvoorbeeld *Color in knitting: by designers, for designers* door Jörg Hartmann, Anna Gitelson-Kahn en *Architectures of weaving from fibers and yarns to scaffolds and skins* door Christiane Sauer.

Tijdens de Museumweek heeft de bibliotheek boeken die we dubbel hadden verkocht. Met de opbrengst hebben we twee encyclopedieën van Gillian Vogelsang-Eastwood and Willem Vogelsang kunnen kopen, namelijk: *Encyclopedia of embroidery from central Asia, the Iranian plateau en the Indian subcontinent* en *Encyclopedia of embroidery from the Arab world*.

Elke week wordt de bibliotheek bezocht door kunstacademiestudenten, onderzoekers en kunst- of historische geïnteresseerde bezoekers die zich verdiepen in de boeken en andere informatie. In totaal bezochten meer dan 5.000 mensen de bibliotheek in 2023, waaronder veel studenten van academies als KABK Antwerpen, AMFI, Design Academy Eindhoven, MBO Noorderpoort Groningen, Praktijk College Tilburg en Luca School of Arts, Gent. Zij kregen een introductie over de geschiedenis van Tilburg en het TextielMuseum aan de hand van stalenboeken, een introductie van stalenboeken in het algemeen of een workshop Textielwarenkast. Daarnaast komen er ook museumbezoekers die even rondkijken en individuele bezoekers met vragen.

In het Museum van de Toekomst krijgt het 'Depot on Demand' een belangrijke plek. De huidige bibliotheek wordt doorontwikkeld tot een kenniscentrum waar makers, onderzoekers en studenten historische en hedendaagse maakprocessen zoals ontwerptekeningen, schetsen, stalen en proeven ter bestudering kunnen opvragen uit een aanpalend depot. Hier zijn ook de maakprocessen van de collectieopdrachten toegankelijk. In 2023 is een selectie gemaakt van de werken die in het Depot on Demand een plek kunnen krijgen.

Tentoonstellingen

Voor 2023 is een aansprekend en divers tentoonstellingsprogramma samengesteld waarin de rijke collectie van het museum én de unieke samenwerking met het TextielLab centraal staan. De hoofdonderwerpen design, kunst, mode en erfgoed en het maakproces zijn richtinggevend, de focus op de thema's duurzaamheid, innovatie en diversiteit is verankerd in ons DNA.

Design:

‘Damast Design –ontwerpen met licht en schaduw’

(29 januari 2022- 16 januari 2023, verlengd tot 14 januari 2024)

In de collectie van het TextielMuseum zijn schetsen, patroontekeningen, stalen en de uiteindelijk geweven damasten die voornamelijk geproduceerd zijn in Brabantse damastweverijen rijk vertegenwoordigd. In deze tentoonstelling tonen we het ontwerp- en maakproces voor historisch en hedendaags damasten tafelgoed die in het TextielLab zijn geweven; een uniek verhaal vanwege de aansprekende ontwerpers, de bijzondere geschiedenis, de speciale toepassing en intrigerende weeftechniek.

Kunst, Design en Mode:

‘Makersgeheimen 2’

(21 mei 2022- 4 juni 2023)

De succesvolle tentoonstelling ‘Makersgeheimen’ kreeg een vervolg in ‘Makersgeheimen #2’. Het onderwerp is nog lang niet uitgediept, jaarlijks worden er in het TextielLab 250 projecten gerealiseerd.

In deze tweede editie stond wederom het creatieve brein van kunstenaars en ontwerpers centraal. De tentoonstelling schetst het proces van eerste idee tot eindproject. Door het toevoegen van voelstalen wordt het publiek nog meer betrokken bij het maakproces.

Kunst, design en mode:

'Makersgeheimen 3'

(1 juli 2023- mei 2024)

Dankzij een bijdrage van Fonds21 hebben wij de succesformule van 'Makersgeheimen' kunnen vertalen naar een nieuwe doelgroep: families. In de tentoonstelling konden jong en oud actief de wereld van textiel ontdekken.

In de doe-tentoonstelling die inspeelt op de belevingswereld van kinderen kon je je eigen garenpalet maken, aan de slag gaan met een tekening voor een wandkleed, de werking van glow-in-the-dark textiel testen en een bouwwerk van geweven blokken maken. 'Makersgeheimen #3' daagt je uit om actief de wereld van textiel te ontdekken met de hele familie.

Design:

‘Koninklijk Borduren- verhalen en vakmanschap’

(1 december 2022 - 29 mei 2023)

De goedbezochte tentoonstelling ‘Koninklijk borduren | Verhalen en vakmanschap’ plaatste de historische gordijnen van zijde uit de Chinese zaal van Paleis Huis ten Bosch naast een eigentijdse herinterpretatie van deze gordijnen uitgevoerd in het lab. De nieuwe gordijnen naar ontwerp van de Haagse kunstenaar Liesbeth Stinissen werden in co-creatie met het TextielLab, borduurexpert Anna Bolk en handwerkgroepen door heel het land geborduurd. Ook Koningin Máxima, zelf een fervent borduurliefhebber, borduurde mee met de groepen. Een tentoonstelling die veelstemmige verhalen vertelde over zowel historische als hedendaagse maakprocessen en het vakmanschap dat daarbij komt kijken.

Kunst:

‘Textile Now’

(30 mei 2023 – 1 oktober 2023)

Je merkt het op kunstbeurzen en in musea: textiel is buitengewoon populair. Waar eerder textiel als ambacht werd gezien, en vrouwen en niet-westerse kunstenaars zelden artistieke waardering ontvingen voor hun werk met textiel, zou je kunnen zeggen dat textiel nu geëmancipeerd is tot beeldende kunst. Het opdrachtenprogramma van het TextielMuseum gekoppeld aan de mogelijkheden van het TextielLab heeft zeker invloed gehad op deze tendens. ‘Textile Now’ toonde voornamelijk werken die in het TextielLab zijn gemaakt, aangevuld met een aantal aankopen die in dezelfde periode waren gedaan. De tentoonstelling liet zien hoe hedendaagse kunstenaars textiel in hun artistieke praktijk inzetten om actuele thema’s aan de orde te stellen: emancipatie, gender, seksualiteit, diversiteit, milieu en dekolonisatie. Het resultaat van het succesvolle Bindweefselproject werd ook in ‘Textile Now’ gepresenteerd.

Tijdens de opening van de tentoonstelling activeerde Alydia Weber de installatie 'Dilanti di Biento' met een performance. Tijdens de tentoonstelling heeft patricia kaersenhout een performance gehouden in de vorm van een inwijding van haar werk 'Our light will outlast their flags'. Geo Wyex, tot slot, voerde een performance uit bij de finissage van de tentoonstelling.

Bij de tentoonstelling verscheen de publicatie *Textile Now, elke draad een verhaal* (ed. Suzan Rüsseler).

Kunst:

‘Is it alive?’

(14 oktober 2023 – 7 april 2024)

Het TextielMuseum heeft een meerjarige research & development-opdracht aan kunstenaarsduo DRIFT verstrekt. Vanaf 2020 werken zij met onze vakmensen op de industriële weefmachines aan een installatie op het snijvlak van textiele kunst en technologie. In de tentoonstelling ‘Is it alive?’ kwam het allemaal samen: innovatie, textiel, technologie en kunst, geïnspireerd op het leven zelf. Centraal staat ‘I am Storm’ van DRIFT, een van de resultaten van het R&D-project. De installatie kreeg gezelschap van werk uit de museumcollectie van Bart Hess en Tanja Smeets, die eerder in het lab werden ontwikkeld, en van de ‘levende architectuur’ die kunstenaar Philip Beesley samen maakte met studenten van de TU Delft.

Bindweefsel

Een bijzondere plek in onze programmering heeft het project Bindweefsel. Textiel verbindt mensen overal in de wereld; alle culturen maken er al eeuwenlang gebruik van. Vanuit die gedachte zijn welzijnsorganisatie ContourdeTwern en het TextielMuseum in 2021 dit meerjarige project begonnen, dat bestond uit twee participatiegroepen met elk vijftien deelnemers. De deelnemers, vrouwen uit Tilburg met een migratieachtergrond, creëerden samen met een professionele kunstenaar en de experts van het TextielLab een nieuw kunstwerk voor de collectie van het museum. Dankzij co-creatie overbrugde Bindweefsel taalbarrières, culturele verschillen en persoonlijke onzekerheden. Met tentoonstellingen en workshops in het TextielMuseum én in de wijk, werd de creativiteit van de vrouwen op een voetstuk geplaatst en werden nog veel meer stadsgenoten geraakt door Bindweefsel. In 2023 creëerde de tweede groep van Bindweefsel, in samenwerking met kunstenaar Theodorus Johannes, een 'Coat of Many Colors', waarin al hun verhalen samenkwamen in een kleurrijke jas van passement en borduurwerk. De jas toerde langs drie wijkcentra, en was het sluitstuk van de tentoonstelling 'Textile Now' in het TextielMuseum. In 2023 werd ook een start gemaakt met het verduurzamen van het project: elke maand komen de Bindweefsel-vrouwen samen om elkaar weer te spreken en samen aan de slag te gaan met textiel.

[beeld] Tilburgse vrouw in co-creatie met productontwikkelaar Veva van der Wolf voor Bindweefsel

Educatie

Het jaar 2023 markeerde een periode van dynamische groei en innovatie voor de afdeling Educatie van het TextielMuseum | TextielLab. We formuleerden een vernieuwde visie op educatie. Daarnaast ontwikkelden en implementeerden we diverse en eigentijdse onderwijsprogramma's en activiteiten. Alles ontworpen vanuit onze educatieve missie: het stimuleren van een onderzoekende en nieuwsgierige houding bij onze bezoeker én het bieden van mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen op het gebied van textiel. We gebruiken verwondering, verbreding, verdieping en verbinding als vertrekpunt om de wereld te willen begrijpen en gaan van daaruit verder. Bekijk [bijlage 02 \(b\) Programma-aanbod onderwijs TextielMuseum 2023](#) voor het overzicht van ons volledige programma-aanbod onderwijs.

[beeld] Bezoekers – jong en oud – van de tentoonstelling 'Makersgeheimen #3 – voor de hele familie'

Bezoekerscategorieën

Binnen deze nieuwe visie delen we de bezoekers ruwweg op in de volgende categorieën:

Onderwijsbezoek

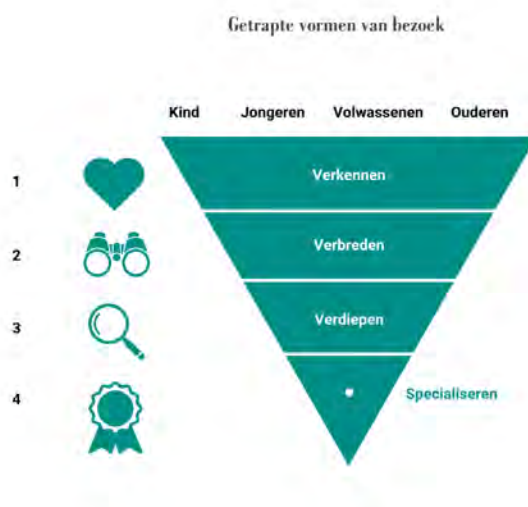
- Primair onderwijs (PO) 4-12 jaar: zij komen altijd in groepsverband via school.
- Voortgezet onderwijs (VO) 12-18 jaar: zij komen altijd in groepsverband via school.
- Mbo 16-22 jaar: zij komen (vrijwel) altijd in groepsverband of individueel vanuit de opleiding.
- Hbo/wo 17-25 jaar: zij komen (vrijwel) altijd in groepsverband of individueel vanuit de opleiding.

Recreatieve bezoeker

- Volwassenen v.a. 18 jaar: zij komen individueel of samen.
- Families – alle leeftijden (kind+ volwassene): zij komen samen.

Keuzemenu – getrapte vormen van bezoek

Bij een bezoek bieden we de bezoeker een keuzemenu aan waarmee ze hun route en de mate van informatievoorziening kunnen bepalen. Deze geven we schematisch weer in een ervaringstrechter. We ontwikkelen programma's die nauw met elkaar verweven zijn en bewaken een doorlopende leerlijn van jong tot oud.

Activiteiten en projecten

1. Stadscollectie Bindweefsel i.s.m. Contour de Twern en Stadsmuseum

Het TextielMuseum lanceerde in 2022 het programma 'Bindweefsel' in samenwerking met Contour de Twern en het Stadsmuseum. Dit initiatief had tot doel een diverser publiek aan te spreken, voornamelijk Tilburgers met een kleine portemonnee, mensen met een niet-Westerse migratieachtergrond en mensen met een beperking, die het museum niet vaak bezochten. Door middel van co-creatie tussen de doelgroepen, het museum en creatieve makers werden onvertelde verhalen tot leven gebracht. Het project omvatte het betrekken van de gemeenschap, het creëren van kunstwerken in het TextielLab en het opnemen van deze werken in de museumcollectie.

Het project, gefinancierd door onder andere het Fonds voor Cultuurparticipatie, werd in 2023 afgerond. De museumactiviteiten met de deelnemers worden voortgezet, waarbij maandelijkse bijeenkomsten worden gehouden en deelnemers worden betrokken bij museumontwikkelingen. Ook worden er nog steeds excursies en workshops georganiseerd, waardoor een sterke band met de deelnemers ontstaat. Het museum streeft naar een meerjarig vervolgproject vanaf 2024, waarbij de community nauw betrokken blijft.

2. Museumweek en Open Monumentendag

Gedurende het jaar nam het TextielMuseum | TextielLab deel aan de Museumweek en Open Monumentendag, waarbij we speciale activiteiten aanboden tegen gereduceerde tarieven. Deze evenementen waren een gelegenheid om een breder publiek te bereiken en de diversiteit van ons educatieve aanbod te benadrukken.

3. Familievakantieprogramma

In 2023 introduceerden we een nieuw familievakantieprogramma tijdens de kerstvakantie. Gericht op gezinnen met kinderen van 8-12 jaar, bood het programma diverse activiteiten aan, zoals de doe-tentoonstelling 'Makersgeheimen #3' en workshops in de Design Studio. Met name de workshop eigen tas bedrukken vond grote aftrek.

Onderwijsprogramma's

1. Primair onderwijs (PO)

We hebben ons aanbod voor het basisonderwijs uitgebreid met het nieuwe programma 'Rafel'. Dit zelfstandige bezoek stelt klassen in staat het museum te ontdekken aan de hand van een kaartenset, geleid door het karakter Rafel. Het programma is ontworpen om kinderen op speelse wijze kennis te laten maken met diverse textieltechnieken en het productieproces.

2. Voortgezet onderwijs (VO)

Ons educatieve aanbod voor het voortgezet onderwijs omvat workshops en rondleidingen die aansluiten bij de belevingswereld van scholieren. Met programma's zoals 'Rondleiding Textiellab' of 'Van vezel tot stof' en 'Workshop Vers van de Pers' trachten we de geschiedenis en moderne toepassingen van textiel op boeiende wijze over te brengen.

3. Mbo, hbo/wo

Onze programma's voor het middelbaar en hoger beroepsonderwijs bieden studenten de mogelijkheid om diepere inzichten te verwerven in textieltechnieken en productontwikkeling. Van rondleidingen door het TextielLab tot de nieuw ontwikkelde Brei- en Weefmodules, streven we ernaar studenten actief te betrekken bij hun leerproces.

Resultaten en vooruitzichten

Het jaar 2023 heeft geleid tot waardevolle inzichten, nieuwe verbindingen en mooie educatieve hoogtepunten voor het TextielMuseum | TextielLab. De afdeling Educatie kijkt met enthousiasme uit naar de voortzetting van onze projecten, het verder betrekken van diverse gemeenschappen en het inspireren van een nog breder publiek in het komende jaar.

Voorwoord

Het TextielLab werkte in 2023 met meer dan honderd ontwerpers en kunstenaars samen, van aanstormend talent tot beeldend kunstenaars uit de internationale design- en kunstwereld. De wereld kwam naar Tilburg en Tilburg ging de hele wereld over.

Internationale kunstenaars en ontwerpers uit Finland, Libanon, Letland, Seoul, China, Engeland en de VS werkten zij aan zij met het TextielLab-team aan innovatieve projecten. Voor de Zweedse fotograaf Miriam Bäckström ontwikkelden we een gigantisch kleurrijk wandkleed voor het Art Museum in Buffalo (VS) terwijl Kustaa Saksi's geweven wandkleden in het Design Museum in Helsinki werden tentoongesteld. En er kwamen maar liefst honderd aanmeldingen uit 29 landen binnen voor het jaarlijkse Advanced Textile Program. Maar ook de Dutch Designers waren goed in het lab vertegenwoordigd met kunstenaars als Fransje Gimbrère en Marijn van Kreijl, die dichterbij huis aan lokale projecten werkten.

De focus op duurzaamheid groeide weer in het afgelopen jaar. Projecten als het vegan tuftwerk van Erez Nevi Pana, de lampen van gerecyclede visnetten van Philips en Aleksandra Gaca en de sculpturale jurken van biologisch afbreekbare garens van Jef Montes zijn voor het lab een signaal om de komende jaren nog meer op die duurzaamheid in te zetten.

Er werd ondertussen flink geïnvesteerd in het machinepark, in de uitbreiding van het technische team en in de lancering van een meerjarig R&D-programma rondom de techniek breien. Er rolden spannende stalen uit de computergestuurde weefmachines en maar liefst drie tentoonstellingen stonden in het teken van werk gemaakt in het lab. 'Textile Now' bood een inkijkje in de technische hoogstandjes van de afgelopen jaren, 'Is it Alive?' haalde de wereldpers met de bewegende installatie 'I Am Storm' van Studio Drift, en 'Makersgeheimen #3' maakte de ontwikkelprocessen uit het TextielLab ook zichtbaar voor de allerkleinsten.

Alle projecten die in 2023 in het lab werden voltooid zijn te bewonderen in het Samen met dit jaarverslag een tastbaar bewijs van een jaar vol experimenten en ontwikkelingen.

Hebe Verstappen

Hoofd TextielLab

TextielLab

Gerealiseerde projecten

Het projectoverzicht van het TextielLab, dat in januari 2024 gepubliceerd is, begint een steeds mooier visitekaartje te worden van wat een jaar experimenteren en ontwikkelen in het lab oplevert. Een beeldend verslag vol foto's en toelichtingen van een groot deel van de opgeleverde projecten. We zijn er trots op dat we de makers in het lab ieder jaar meer kennis en mogelijkheden kunnen bieden en dat daar steeds meer innovatief werk uit voortkomt. Bovendien bevat het jaaroverzicht van het TextielLab nog niet eens alles wat in 2023 gemaakt is. Los van alle reproducties van kunstwerken is er ook veel nieuw werk gemaakt dat nog niet getoond is aan het publiek. Om die primeur niet te verstoren, nemen we dat werk in het overzicht van 2024 mee. Dat geldt ook voor de resultaten van onze stagiairs, die in het TextielLab de kans krijgen nieuw werk te maken op de machines. Het goede voornemen is om ook hun werk vanaf 2024 op te nemen. Want we vinden de denk- en maakkracht van de nieuwe generatie al net zo inspirerend als die van de fantastische groep kunstenaars en ontwerpers in dit overzicht van 2023.

Research & development

Onderzoek naar weven met metaal

De ontwikkeling van de installatie 'I Am Storm' van DRIFT, in opdracht van het TextielMuseum, fungeerde als aanjager voor een diepgaander onderzoek naar constructief weven met metaal. In 2023 brak een nieuwe fase aan voor het meerjarige Research & Development-programma. Na de veelbelovende aluminium stalen die het team op de semi-industriële TC2 weefmachine maakte, werd in oktober opgeschaald naar de computergestuurde Dornier-machine van 170 centimeter breed. Er kwam veel kijken bij de voorbereiding, zoals het onderzoek naar het juiste materiaal, het aanpassen van de machine, het opbomen van de aluminium ketting en als laatste uitdaging het handmatig aanknopen van deze aluminium ketting. Een werkperiode van vijf weken volgde, waarin het weefteam samen met DRIFT de mogelijkheden en grenzen onderzocht van werken met metaal. De eerste resultaten zijn erg positief. Alle opgedane kennis wordt vastgelegd in een korte film; een kennisdocument en referentiestalen zijn opgenomen in de Sample Studio.

Verdieping programma breien

In 2023 was de inzet om het breicluster op dezelfde wijze door te ontwikkelen als het weefcluster, zodat we ook op het gebied van breien een aanjaagfunctie gaan vervullen. De focus lag dit jaar op het opleiden van mensen, het vastleggen van kennis en het uitbreiden van de mogelijkheden op het vlak van garens. We investeerden in opleidingen en kennisverbreding van medewerkers. Technische kennis is geborgd door middel van een kennisclip, waarin we alle kennis over de computergestuurde breimachines hebben vastgelegd. Met de komst van de nieuwe software en vlakbreimachine van Stoll gaat het team drie diepgaande onderzoekstrajecten naar vormbreien in met drie geselecteerde kunstenaars, waarvan de eerste twee in december 2023 begonnen zijn.

Kennis en expertise

Kennisoverdracht en opleiden technisch team

Het belangrijkste kapitaal van het lab bestaat uit (belichaamde) kennis. Met elke vertrekkende medewerker verdwijnt deze kennis. De technici zijn ons fundament en zorgen ervoor dat de primaire processen van het lab – demonstratie, productie en onderzoek – kunnen doorgaan. Zij laten de machines draaien.

Het verloop onder deze groep collega's is nihil, maar helaas gaan onze technische medewerkers binnen nu en tien jaar allemaal met pensioen. In 2023 zijn we daarom gestart met het borgen van de huidige kennis over het machinepark én het overdragen aan een jongere generatie technische experts.

We hebben twee technische medewerkers geworven die we allround opleiden, zodat we flexibeler en minder kwetsbaar zijn.

[beeld] Wever Perry van den Hout kijkt mee met Thierry Oussou op de weefmachine

Nieuwe experts, machines en partners

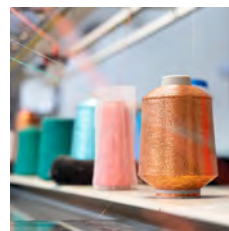
Naast de twee nieuwe jonge technuten, zijn er meer nieuwe experts aangenomen: een materiaaladviseur, passementexpert en een medewerker voor het assemblage-atelier.

Er is een nieuw en groter assemblage-atelier ingericht op de begane grond in het Drögepand achter het TextielMuseum.

Daarnaast is ook in het machinepark aanzienlijk geïnvesteerd met aanpassingen aan de industriële Dornier weefmachine, de aanschaf van een nieuwe Stoll vlakbreimachine (Stoll CMS 830 Ki S knit & wear met 16 MSF fournisseurs) en een Alu stoomtafel om gebreide stoffen af te werken.

Binnen het garenassortiment krijgt duurzaamheid een steeds prominentere rol. Lokale partners zijn steeds belangrijker, we zijn samenwerkingen gestart met onder andere Tilburgs bedrijf Wolkat, Dutch Merino, het Hollands Wol Collectief en spinnerij Spinning Jenny in Nijverdal.

[beeld] Nieuwe medewerker passement

Trainingen, beurzen en bedrijfsbezoeken

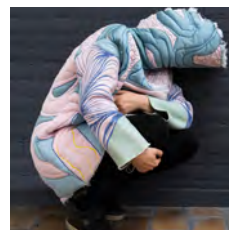
Om kennis en kunde up-to-date te houden en uit te breiden volgden labmedewerkers trainingen en bezochten ze beurzen en bedrijven.

Er waren trainingen over ontwerpsoftware zoals EAT, M1plus, knit & wear en Ned Graphics. Er zijn internationale beurzen bezocht, zoals de garenbeurzen Pitti Filati in Florence, de Filo in Milaan en de Istanbul Yarn Fair in Turkije.

Ook machinebeurs ITMA in Milaan, designbeurs Salone del Mobile in Milaan, de Dutch Design Week, Circulair Textile fair, PAN Amsterdam, Object & Art Rotterdam stonden op het programma.

En er waren bedrijfsbezoeken aan onder andere Wireweaving, The Knitwit Stable, Dutch Merino, Wolkat, Spinning Jenny en SteM Sint-Niklaas. Om alle projecten goed te kunnen plannen en monitoren, is in 2023 een nieuw planningssysteem (SmartSheet) in gebruik genomen.

[beeld] Garen op de machine

Uitbreiding Sample Studio

Praten over breisels en weefsels wordt een stuk makkelijker als je tastbare voorbeelden bij de hand hebt. De Sample Studio, met ruim 500 stalen, helpt daarbij. De studio wordt ieder jaar aangevuld met een nieuwe selectie stalen die een technische en esthetische aanvulling vormen op de al aanwezige verzameling. Die worden indien nodig opnieuw gemaakt, gefotografeerd en gedocumenteerd. In de online Sample Studio zijn de foto's en technische details in te zien van alle fysieke voorbeelden die in de ruimte naast het lab te vinden zijn.

In 2023 zijn 29 nieuwe stalen geselecteerd: van de geweven wandbekledingen voor Carré van Bas van Beek en een geweven eerbetoon aan uitgebuide vrouwen van patricia kaersenhout tot de vormgebreide mallen van Brian Anderson of de rondgebreide hoody tegen migraine van Laura Dieckwisch.

Zie bijlage 02 (c) Stalen geselecteerd voor Sample Studio TextielLab voor een gedetailleerd overzicht van alle nieuw toegevoegde stalen.

[beeld] Rondgebreide hoody van Laura Dieckwisch

Talentontwikkeling

Advanced Textile Program

Na de pilot in 2022 met zes deelnemers vond van oktober tot december 2023 de tweede editie van het Advanced Textile Program (ATP) plaats, ditmaal met acht internationale deelnemers. In het ATP werken jonge talenten zowel samen als individueel aan onderzoek en experiment rond een gedeeld thema in het TextielLab. Deelnemers zijn maximaal drie jaar geleden afgestudeerd aan een kunst- of designopleiding. Wij bieden hun met dit programma een platform voor samenwerking, een podium om zich op te presenteren en de kans om zich aan het begin van hun carrière onder professionele begeleiding verder te ontwikkelen op het gebied van textiel.

Daarnaast is het een kans voor onze eigen medewerkers om vrij en experimenteel samen te werken met een nieuwe generatie ontwerpers en veel nieuwe inspiratie op te doen. De deelnemers werken tien weken zowel online als offline met elkaar, met specialisten van TextielMuseum | TextielLab en het professionele netwerk daaromheen. Via een open call die in het voorjaar van 2023 is uitgezet via de eigen communicatiekanalen (Makersnieuwsbrief, Instagram, LinkedIn en website) zijn deelnemers geworven. Uit bijna honderd aanmeldingen uit 29 landen zijn in twee selectierondes acht talentvolle deelnemers geselecteerd.

Voor dit programma is een samenwerking opgezet met Kvadrat, die dit jaar verder is bestendigd. Het bedrijf verkent samen met ons de mogelijkheden voor ondersteuning van talentontwikkeling in het TextielLab (zowel financieel als met diensten of producten). Ook is intensief samengewerkt met kunstenaar Otobong Nkanga en waren Brian Anderson, Michael Wolf (Envisions), Sangmin Oh, Borre Akkersdijk (ByBorre), Annemieke Koster (Enschede Textielstad) en Julia Schmitz (Gaudium/Kvadrat Weaving) als externe experts en inspirators betrokken bij deze editie van het programma.

Opleidingen in TextielLab 2023		
naam	opleiding/niveau	aantal studenten
Academie Zuyd	minor breien / keuzevak weven (BA)	20 (9)
AmFi	minor textile (BA)	30 (8)
ARBA-ESA (BE)	textieldesign (MA)	25 (4)
DAE	focusmodule textiel (BA)	23
KABK	textielontwerp (BA)	6
LUCA Arts (BE)	textielontwerp (MA)	17 (7)
SintLucas	mbo creatief vakman textiel	13
totaal		134 (70)

De bovengenoemde opleidingen hebben met geselecteerde studenten gewerkt in het TextielLab. Zij volgden eerst klassikaal een introductiedag, waarin zij uitgebreid kennis maakten met de mogelijkheden van het TextielLab, de Sample Studio, de bibliotheek en de garens, waarna alle of een deel van de studenten (cijfers tussen haakjes) onder begeleiding van productontwikkelaars met de machines in het lab aan de slag konden. Daarnaast zijn grote groepen mbo-, hbo- en wo-studenten uit binnen- en buitenland in het TextielLab geweest voor educatieve bezoeken, van het ROC Mondriaan en Rijn IJssel tot ArtEZ, Willem de Kooning Academie en de TU Delft. Zie de bijlage voor een gedetailleerder overzicht van de [vakscholen en academies](#) [LINK] die we in het lab ontvingen.

Om beter te kunnen anticiperen op terugkerende aanvragen van academies zijn een aantal langetermijnovereenkomsten gesloten met gerenommeerde textiel-, kunst- en ontwerpopleidingen. Zowel Design Academy Eindhoven (DAE) als Académie Royal des Beaux-Arts Bruxelles (ARBA ESA) kozen ervoor een langdurig partnerschap met het TextielLab vast te leggen als onderdeel van hun educatie. De eerste vruchten van deze manier van werken waren dit jaar te zien op de Dutch Design Week. Daar presenteerde Blanche Vivet (DAE) het werk dat zij in het TextielLab ontwikkelde in de Focus Module Textiel en daar vervolgens kon doorontwikkelen als afstudeerder.

Een ander middel om beter te kunnen anticiperen op terugkerende aanvragen, is door goed te evalueren. In 2023 is hiervoor een format opgesteld, waarmee na de werkperiode in het lab door de educator van het TextielLab en de contactpersoon van de academie wordt terug- en vooruitgekeken, en wensen voor het volgende studiejaar worden vastgelegd. Hierdoor kon in de planning voor 2024 al veel ruimer van tevoren rekening worden gehouden met de komst van de academies, wat voor de frontoffice een groot verschil maakt.

Afstudeerprojecten

Naast de groepsprogramma's en -bezoeken zijn er in 2023 maar liefst twaalf talentvolle studenten geselecteerd die hun afstudeerproject in het TextielLab hebben kunnen realiseren. In totaal studeerden zes van hen studeerden af op een breiproject en zes op een weefproject. De beschrijvingen van al deze afstudeerprojecten zijn opgenomen in [het jaaroverzicht van het TextielLab](#).

Afstudeerprojecten			
Breien		Weven	
naam	opleiding	naam	opleiding
Fanja Bouts	Rietveld Academie	Františka Benčáťová	UMPRUM Academy of Arts, Architecture & Design in Prague
Sofie Roterman	KASK School of Arts	Blanche Vivet	Design Academy Eindhoven
Sylvain Bauguen	Design Academy Eindhoven	Laetitia Lequertier	Ecole nationale supérieure des arts visuels de La Cambre
Oscar Nahan	École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs	Paulina Asisa Nowbachtian	State Academy of Fine Arts Stuttgart
Lynn Biesmans	Maastricht Academy of Fine Arts and Design (Zuyd)	Mia Kugelman	Burg Giebichstein, School of Art and Design Halle
Madelon Verbeek	National Academy of the Arts Oslo	Thea Brandauer	Hamburg University of Applied Sciences

Stagiairs en werkervaringsplaatsen

We bieden stageplekken bij alle technieken in het TextielLab en slaan daarmee een brug tussen vakopleidingen – zowel hbo als mbo – en de praktijk. Door drie tot zes maanden mee te draaien met de professionals in het lab, leren stagiairs de kneepjes van het vak en raken ze meteen wegwijs in de wereld eromheen. Zij werken in een semi-industriële omgeving met diverse textieltechnieken en materialen van hoge kwaliteit. Stagiairs lopen mee met de industriële processen in het lab en ervaren de context van hetgeen ze maken. In 2023 ontvingen we vijftien stagiairs van elf verschillende opleidingen

Stagiairs in het TextielLab in 2023	
Naam	Opleiding
Lyn Biesmans	Hogeschool Zuyd Kunstacademie
Anouk Moreau	ROC Tilburg
Julia Gordebeke	ROC Tilburg
Eva van den Bosch	Fontys Hogeschool voor kunsten
Marieke van Moorsel	Sint Lucas Boxtel
Indigo van Ekkendonk	Rodenborch College
Sophie Fabre	HKU Fashion Design
Daphné Bourges	ENSCI - Les Ateliers
Rachel Moody	MA Fashion Design
Alma Breun	Alumnus Design Academy Eindhoven
Sophie Metselaar	Sint Lucas Boxtel
Moos de Boer	Sint Lucas Boxtel
Koen Giesen	TU Eindhoven
Joséphine Basso Lacroix	ENS Paris-Saclay
Lee-Ann Mercelina	ROC Tilburg

Marketing en communicatie

In 2023 hebben we ons gericht op het behoud en versterken van onze naamsbekendheid, waardering en binding met ons publiek.

Mediawaarde en exposure

De mediawaarde in 2023 bedroeg € 3,5 miljoen, ruimschoots boven ons doel van €2.250.000. Vooral het project 'Koninklijk borduren' trok veel media-aandacht. In totaal bereikten we dit jaar zo'n 215 miljoen impressies met content over het TextielMuseum.

Bezoekerswaardering

We zijn verheugd dat onze bezoekerswaardering licht is gestegen naar een resultaat van 8,7. Ruim 52% van de bezoekers spreekt bijzonder veel waardering uit voor hun bezoek aan het TextielMuseum. Daarmee scoorden wij significant hoger dan het segment museumkunst, de sector musea en de vrijetijdsbranche in het algemeen.

Bezoekerswaardering				
	TextielMuseum	segment museum - kunst	sector musea	totaal vrijetijdsbranche
bijzonder veel waardering	52	36	37	41
veel waardering	40	50	48	46
redelijk veel waardering	7	13	13	11
weinig waardering	1	2	2	2
totaal geen waardering	0	0	0	0

Naamsbekendheid en merkpositie

Het TextielMuseum behaalt onder de Noord-Brabantse bevolking een spontane bekendheid van 11 procent en neemt de derde positie in op de ranglijst van Noord-Brabantse musea. Daarnaast behaalden we een zesde positie onder de musea in de top 50 van sterkste cultuurmerken van Noord-Brabant.

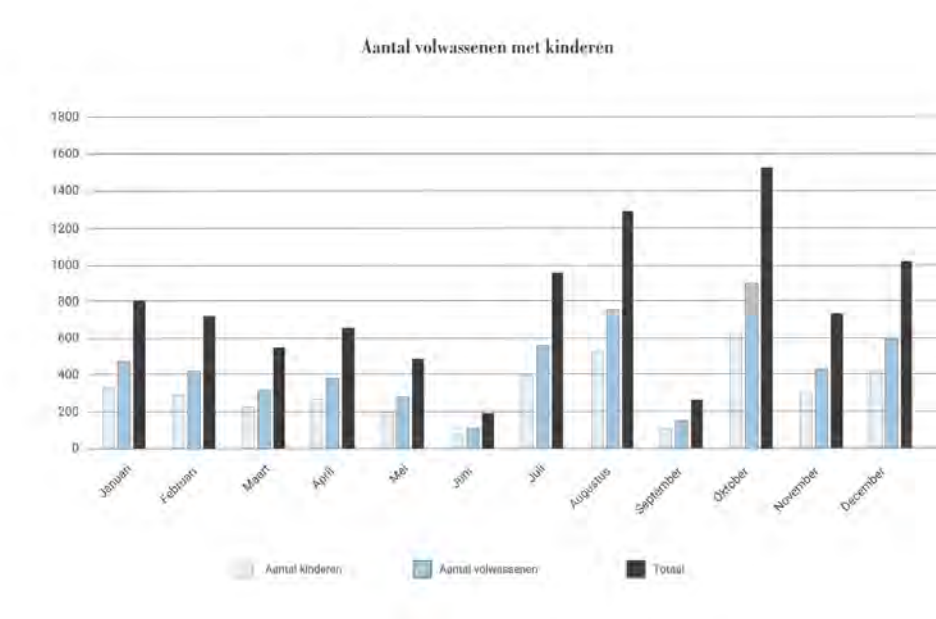
Online prestaties

Onze online aanwezigheid blijft groeien. Het aantal websitebezoekers steeg met 17,4% ten opzichte van 2022, wat resulteerde in een totaal van 506.000 sessies. Op social media zetten we een bovengemiddelde prestatie neer, met een groeipercentage van 11% in 2022. Wij bereikten daarmee organisch meer dan 1,5 miljoen gebruikers.

Het aantal abonnees van onze nieuwsbrief voor publiek steeg met 33%, waardoor we een totaal van 20.200 abonnees noteerden. Het aantal abonnees van de makersnieuwsbrief van het TextielLab groeide met 30% naar 1.348.

Doelgroep families

Met steun van Fonds21 hebben we in 2023 geëxperimenteerd met diverse familie-activiteiten tijdens vakanties en publieksbelevingen in het museum, met name gericht op de tentoonstelling 'Makersgeheimen #3'. Het aantal kinderen dat ons museum bezocht verdubbelde na de opening van deze expositie op 1 juli 2023 van 322 kinderen in 2022 naar 645 kinderen per maand in 2023. Het gemiddeld aantal gezinnen verdubbelde in diezelfde periode van 195 naar 391 per maand. Voor 2024 staat een verdere verfijning en uitbreiding van het programma op de planning.

Bezoekersaantallen

Deze inspanningen hebben bijgedragen aan een bezoekersaantal van 77.602, waarmee het recordjaar 2017 werd geëvenaard. Het TextielMuseum werd toen 'Museum van het jaar'.

Het TextielMuseum kijkt met tevredenheid terug op het jaar 2023 en zet zich in om deze positieve ontwikkelingen voort te zetten in de komende jaren.

Toekomst

Het TextielMuseum is niet alleen een culturele instelling in ontwikkeling, wij zijn ook een krachtig merk, dat om meerdere redenen tot de verbeelding spreekt. Door de historie en de industriële locatie van ons pand, door de lokale, nationale en internationale impact die onze activiteiten teweegbrengen en, niet in de laatste plaats, door de universele kracht van ons kernthema textiel.

Deze pluriformiteit, samen met de stevige transformatievraagstukken waar wij als museum voor staan, vragen om een op maat gesneden strategie. Een helder totaalplan, dat houvast en richting geeft. Een merkkompas waarmee we zelfverzekerd keuzes maken. Voor onze toekomstplannen, onze programmering, de doorontwikkeling van ons pand, onze tentoonstellingsruimtes, onze organisatie en de relatie met onze samenwerkingspartners.

Proces

Met vliegende vaart hebben we in 2023 stappen gezet richting een strategisch plan voor de toekomst van ons museum. Met medewerkers, het managementteam en de raad van toezicht schreven we in honderd werkdagen een totaalverhaal. Een verhaal dat ijzersterk uitdrukt wie we zijn, waar we vandaan komen en waar we naartoe gaan. Een verhaal dat we kunnen omarmen en waarmee we kunnen activeren. Waarmee we uitgroeien tot hét vliegwiel voor het TextielCluster, de werktitel voor alle toekomstige textiel gerelateerde activiteiten in het ensemble van gebouwen Dröge- en Mommerskwartier. En waarmee we ons sterk positioneren in Het Museumkwartier, het nieuwe museumgebied van Tilburg.

Dit verhaal zal in het voorjaar van 2024 in de gemeenteraad besproken worden. Daarna zal het inzichtelijk zijn voor andere stakeholders en betrokkenen, om in de komende jaren de vervolgstappen te kunnen zetten.

Visie

We leven in veranderende tijden en musea bezinnen zich op hun rol en urgentie. Wij als TextielMuseum ook. We hebben ingrijpende verbouwingsplannen en maken deel uit van een ambitieuze gebiedsontwikkeling in Tilburg. Tijd om onze museumvisie onder de loep te nemen. Wat betekent het om een museum te zijn in de 21e eeuw?

Het klassieke museum collectioneert en cureert. Er wordt onderzoek gedaan, verzameld, bewaard, geïnterpreteerd, getoond, verteld en geëxposeerd. Dat is basaal en van alle tijden. Dat doet elk museum, al eeuwenlang. Wij geloven dat naast collectioneren en cureren, in deze tijd nog een derde c onmisbaar is om urgent te zijn: creatie.

Het museum van de toekomst is dynamisch, beweeglijk en uitnodigend voor iedereen. Het is een laagdrempelige en toegankelijke plek, die zich betekenisvol verhoudt tot de tijdgeest en de bezoekers die het museum bestaansrecht geven.

Wat ons betreft draait alles om activatie, verbinding en beleefbaarheid. Het teweegbrengen van doorleefde ervaringen. Op verschillende vlakken en in verschillende lagen. Veroorzaken.

Missie

Wat brengt het TextielMuseum van de toekomst teweeg? Waar zetten wij op in? Meer en meer zullen we streven naar onderstaande doelstellingen voor maximale impact.

1. Beleefbaarheid:

Oorspronkelijke ervaringen die blijven hangen geven je als bezoeker het gevoel 'ik ben erbij terwijl het gebeurt'.

2. Bezoekersreis:

Een reis door de geschiedenis van textiel. Je komt binnen bij de historie en gaat naar buiten in de toekomst.

3. Gelaagdheid:

Dé sleutel naar inclusiviteit is toegankelijkheid. Iets wat voor elke bezoeker anders is. Dus zetten wij bewust in op verschillende vormen van beleving.

4. Open huis:

We zijn er voor iedereen. Oók voor alle mensen die normaal niet zo snel naar een museum zouden gaan.

5. Veroorzaken:

Wij willen mensen raken en 'aanzetten'. Indruk maken en in beweging brengen. Op meerdere vlakken. Textiel is daarbij ons medium.

6. Platform voor het textiel van de toekomst:

De toekomst van textiel kán ecologisch en sociaal duurzaam zijn. Voor een doorkijkje naar die nieuwe werkelijkheid bieden wij graag een podium.

7. Lichtvoetig activistisch:

Wereldwijd is een nieuwe economie in de maak. De transitie naar een groene, gezonde en sociale samenleving. Wij willen een rol vervullen in deze beweging.

8. Onderzoekend vormgeven:

Wij pretenderen nergens de wijsheid in pacht te hebben, maar werken als praktische pioniers die de wereld van morgen onderzoeken.

9. Radicaal toegewijd:

We weten dat we niet alle aspecten van textiel in één keer radicaal kunnen verduurzamen. Wat we wel kunnen, is radicaal toegewijd zijn.

10. Spraakmakend:

Met onze prominente positie hebben wij internationaal invloed. Je voelt hier direct: dit is een plek voor onbegrensde mogelijkheden.

Meerwaarde voor de stad

In de Goirkestraat van Tilburg is de rijke geschiedenis van de stad zichtbaar; van arbeiderswoningen tot grote fabrikantenvilla's. Centraal aan de straat liggen de voormalige industriecomplexen Mommers en Dröge, waarvan Mommers nu het TextielMuseum huisvest. De herbestemming van Dröge, de TextielCampus, bevindt zich in ontwikkeling. Beide vormen samen het TextielCluster, waarin het TextielMuseum een sleutelrol vervult.

Het museum wil niet alleen een internationaal gerenommeerd museum zijn, maar ook een 'third place', een ontmoetingsplek buiten thuis en werk. Dit betekent gratis toegang en een open plint voor een brede doelgroep. Daarnaast staat het museum voor een grote (verduurzamende) verbouwing om toekomstige museale taken beter te kunnen vervullen, in lijn met de toekomstambities van de TextielCampus en het MuseumKwartier. Met deze ontwikkelingen wil het museum een dynamische rol spelen in de kunstwereld en de stad Tilburg verder ontwikkelen.

- We creëren een **Third Place**: een laagdrempelige, hartelijke verblijfsplek (zowel binnen als buiten) met gratis inspirerende programmering waar iedereen aan deel kan nemen.
- We blijven een **beleefbaar museum in bedrijf**, waar dagelijks de geschiedenis en het DNA van Tilburg tot eigentijdse en oorspronkelijke bezoekerservaringen wordt omgevormd.
- We staan voor **wereldklasse creatie, collectie en verhalen**. Met kunstenaars van over de hele wereld die bij ons aan het werk zijn. Met tentoonstellingen die bijdragen aan de (inter-)nationale aantrekkingskracht van de stad: naar 2000 bezoekers per week!
- We brengen **spraakmakend programma** voor een breed publiek. Voor kunstliefhebbers, en designkenners, voor kennisvreter en technen, voor doeners en dwalers.
- We **veroorzaken en verzetten de bakens** van het vak. Op het gebied van duurzaamheid, inclusie en verbindingen. 'We move the needle'.
- We vormen een **vliegwielen voor het TextielCluster** en zijn **partner in de ontwikkeling van het nieuwe MuseumKwartier**. Door de multi-helix invulling van het Dröge-pand ontstaat, in combinatie met het Museum van de toekomst, een stevig en aantrekkelijk ecosysteem van makers, kunstenaars, ontwerpers, bedrijvigheid, onderwijs en maatschappelijke instellingen dat een zo breed mogelijk publiek bereikt.
- We **ontsluiten de collectie**. Met semipermanente opstelling, kwalitatieve depots, goede ruimte voor wisseltentoonstellingen en het presenteren van onze 'buitencollectie' (gerealiseerde projecten in de hele wereld).
- We brengen een prachtig, **verduurzaam ensemble van historisch gebouwen** tot leven.

Propositie

Het TextielMuseum | TextielLab is uniek. Wij maken de ziel van textiel beleefbaar. Hét spraakmakende platform voor de textielwereld van de toekomst. 'We move the needle'.

03. Regionaal Archief Tilburg

VOORWOORD

'In 2023 voelden we het gemis van een directeur op onze locatie, maar bleven we vastberaden in het volgen van onze koers. Ook werden er kleine stappen gezet in een nieuwe of aangepaste richting, die van AI en digitale infrastructuur. Dat kun je komend jaar terugzien in een up-to-date website en nieuw archiefbeheersysteem. Het was ook het jaar waarin DVO-contractverlenging met twaalf gemeenten werd bekrachtigd, en waarbij zij opnieuw tekenden voor twee jaar. En het jaar waarin we op Internationale Vrouwendag met grote trots de Inclusie Award in ontvangst mochten nemen. Een prijs als bewijs dat onze publieksactiviteiten op waarde geschat worden.

Digitale dienstverlening blijft onze prioriteit, met groeiende bezoekersaantallen op onze website en steeds meer mogelijkheden voor digitaal onderzoek. Onze vrijwilligers spelen een cruciale rol in dit proces door waardevolle toevoegingen aan onze database.

Op het gebied van Beeld & Geluid boekten we vooruitgang door nieuwe collecties online beschikbaar te stellen, vooral dankzij onze samenwerking met BrabantinBeelden. De uitreiking van de Lanciersprijs benadrukte opnieuw de veelzijdige toepassingen van ons archiefmateriaal, terwijl we ook actief hebben bijgedragen aan onderzoeken naar het koloniale verleden van Tilburg en naar roof en rechtsherstel van Joods vastgoed in en na de Tweede Wereldoorlog. Beide rapporten worden in 2024 gepubliceerd.

Regionaal Archief Tilburg heeft opnieuw bewezen de uitdagingen van de 21ste eeuw te omarmen en aan te pakken. Met verlengde contracten in onze handen kijken we vol vertrouwen naar de toekomst, klaar om deze verder vorm te geven met evenveel daadkracht als het afgelopen jaar.

Luud de Brouwer

plaatsvervangend hoofd Regionaal Archief Tilburg

KLANTRELATIES

In het voorjaar van 2023 bezocht Gert-Jan de Graaf de twaalf gemeenten, om te peilen of onze dienstverlening een verlenging van de overeenkomst zou rechtvaardigen. Alle gemeenten wilden graag doorgaan met het huidige contract.

In november ontvingen wij afgevaardigden van de aangesloten gemeenten op onze locatie. We wisselden de laatste inzichten en ontwikkelingen uit om vervolgens een handtekening te ontvangen op het verlengde contract.

Er is in de afgelopen negen jaar – de looptijd van de huidige overeenkomsten – veel veranderd. Een aanpassing van de afspraken in de overeenkomst zou daarom logisch zijn. Om daaraan tegemoet te komen, ook vanuit Regionaal Archief Tilburg zelf, wordt er in 2024 aan een product- en dienstencatalogus gewerkt. De continuïteit van de archiefzorg is in ieder geval gewaarborgd.

[beeld] Luud de Brouwer tijdens de bijeenkomst in november met afgevaardigden uit de gemeenten

DIGITALE DUURZAAMHEID

Digitale duurzaamheid garanderen is een continu proces. Om hieraan te kunnen blijven werken, hebben we eind 2023 een open positie voor adviseur digitale informatievoorzieningen ingevuld. Daarmee is ons team weer compleet.

Fase 2 van de e-depottrajecten is ook gestart, met focus op automatisering en goed functionerende processen en systemen. Bij gemeenten Geertruidenberg, ABG en Dongen lopen pilots om voor een of meerdere zaaktypes een automatische overdracht naar het e-depot te realiseren. Wij kijken mee hoe het zaakstelsel is ingericht en of er met TMLO/MDTO gewerkt wordt. Daarnaast geven we advies over algemene verbeteringen, export en mogelijkheden voor automatische overdracht.

Bij negen van de twaalf gemeenten bieden we al e-depotdiensten aan. Eind 2023 zijn gesprekken gestart met Loon op Zand en Oosterhout om ook daar met e-depot aan de slag te gaan, hopelijk in 2024. Het is belangrijk deze gesprekken zo vroeg mogelijk te voeren omdat digitale archieven nu al gevormd worden.

Tot slot participeren we ook in de ontwikkeling van een landelijke standaard voor gemeentelijke videoverslagen, ofwel videotulen. Dat doen we samen met andere archiefinstellingen, KIA, VNG, gemeenten en softwareleveranciers. Deze praktijkgerichte standaard van metadata voor raadsinformatie, zal duurzaam toegankelijke videotulen mogelijk maken.

BDA opslag	
Gemeente	Totale bestandsgrootte (dec 2023)
Alphen-Chaam	120.69 GB
Baarle-Nassau	114.39 GB
Dongen/ 's Gravenmoer	193.82 GB
Geertruidenberg/ Raamsdonk	92.52 GB
Gilze en Rijen	222.93 GB
Hilvarenbeek	266.76 GB
Loon op Zand	267 GB
Oisterwijk / Haaren	232.58 GB
Oosterhout	493.96 GB
Tilburg	123.20 GB

E-depot opslag		
Gemeente	Archiefnummer(s)	Bestandsgrootte (dec 2023)
Alphen-Chaam	10016, 10019	104.29 GB
Baarle-Nassau	10012	135.8 GB
Dongen/ 's Gravenmoer	10010, 10011	512.42 GB
Geertruidenberg/ Raamsdonk	10001, 10002	356.1 GB
Gilze en Rijen	10009	527.4 GB
Hilvarenbeek	10008	303.9 GB
Oisterwijk/ Haaren	10007, 10013	226 GB

DIENSTVERLENING EN PUBLIEKSBEREIK

Onze dienstverlening en het publieksbereik ontwikkelden zich in 2023 op verschillende fronten. Via onze chatservice met het BHIC in Den Bosch ontvingen we meer dan 7.100 vragen, waarvan ruim 1.800 gerelateerd aan onze collectie en ruim 5.200 aan die van het BHIC. Deze vragen werden hoofdzakelijk gesteld in de ochtend- en middaguren.

In de studiezaal verwelkomden we 507 onderzoekers, in schril contrast met de 1794 bezoekers in 2019 (nog voor corona). Deze verschuiving toont de groeiende voorkeur voor digitaal bezoek.

Websitebezoeken stegen sterk tot meer dan 431.000, met 200.000 individuele bezoekers (ten opzichte van 360.000 en 152.487 in 2022) In hoeverre deze groei wordt veroorzaakt door een nieuwe versie van Google Analytics is niet bekend. Wel kan deze deels worden toegeschreven aan de groeiende beschikbaarheid van gescande archiefbronnen.

Hoewel het bezoek aan Wiki Midden-Brabant iets afnam tot ruim 170.000 bezoekers (175.859 in 2022), werden bijna 380.000 pagina's bekeken, wat de waarde van dit digitale platform onderstreept.

Kengetallen

Aantal scans: 431.984 scans

Aantal oorlogsslachtoffers in de Wiki: 936 personen

Aantal films en foto's online: 98.816 beelden (foto, film, audio, etc.)

Aantal transcripties: ruim 4800 pagina's

Aantal gigabytes in ons digitale depot: 2.165,91 GB

Aantal beheerde archieven: 2.074

Aantal online bezoekers: 200.000 unieke bezoekers

Aantal chats: 7.104 samen met het BHIC

Aantal km beheerd archief: ruim 12 km

Aanwinsten: uit 10 van de 12 gemeenten plus een gemeenschappelijke regeling

Leuke weetjes

- In januari 2023 groeide onze collectie tot twaalf kilometer archiefmateriaal. Om dat te vieren ontwikkelden we zes wandelingen in ons werkgebied van twaalf kilometer elk: het Archief rondje.
- De Tilburgse fractie van Groen Links reikte ons de Inclusie Award uit vanwege onze inzet voor diversiteit en inclusie en tegen racisme, discriminatie en uitsluiting.

[beeld] Fractie Groen Links overhandigd de Inclusie-Award aan Luud de Brouwer

BOUWDOSSIERAPPLICATIE (BDA)

Onze BouwDossierApplicatie (BDA) is uitgebreid met nieuwe vergunningstypen, inclusief Hinderwetvergunningen van de gemeente Tilburg. Achter de schermen is hard gewerkt aan de integratie van milieuvergunningen en bodemdossiers. Duizenden nieuwe scans zijn toegevoegd, waarmee we een breed online publiek bedienen.

In samenwerking met de gemeente ABG (Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Gilze en Rijen) is in 2023 de koppeling tussen BDA en MY-LEX Pro verder ontwikkeld. Hierdoor krijgt de gemeente direct toegang tot alle overgedragen dossiers, wat het werk voor ambtenaren vereenvoudigt. Bovendien kunnen ze nu door meerdere bronnen zoeken, zowel overgedragen als nog niet overgedragen bouwdoossiers. Technisch is de koppeling gerealiseerd. In december kon deze daardoor intern getest worden bij de gemeente.

[beeld] BDA BouwDossierApplicatie

INFORMATIEVOORZIENING EN INNOVATIE

Artificial intelligence (AI)

In 2023 zijn we gestart met Transkribus om notariële archieven automatisch te transcriberen, samen met Gena Lemmens als projectmedewerker. Het doel was 30.000 scans uit de 18e eeuw te transcriberen. Uiteindelijk zijn er 10.000 scans getranscribeerd uit een notarisarchief uit Dongen en de dagboekbrieven van Miet Schijns, met gebruik van bestaande modellen en handmatige correcties (waar nodig) in de layoutdetectie. Deze ervaring heeft ons inzicht gegeven in de balans tussen tijdsinvestering en transcriptiekwaliteit. In 2024 gaan we de handmatige layoutcorrectie loslaten om meer scans te transcriberen met zo min mogelijk verlies in kwaliteit. Ook is er gekeken naar hoe we vrijwilligers kunnen betrekken bij verbeteringen achteraf. De focus daarbij ligt vooral op essentiële tekstgedeelten zoals namen, plaatsen en datums.

Nu tonen we scans en transcripties met een standaardoplossing van Transkribus, waar eind 2023 de 18e-eeuwse aktes van Dongen en Oisterwijk te zien waren. Dit is handig op korte termijn en biedt goede tekst-paginasamenhang, plus eenvoudig doorzoekbare tekst. Maar om toegang te krijgen tot deze transcripties moet wel een aparte website bezocht worden.

Eind 2023 hebben we besloten het contract van de projectmedewerker te verlengen en haar uren uit te breiden, waardoor zij naast Transkribus ook kan werken aan nieuwe technieken voor het verbeteren van transcripties, het extraheren van gestructureerde data, het begeleiden van vrijwilligers en het langetermijnplan voor het tonen van transcripties.

Security, Privacy & Continuïteit

In november is auditbedrijf ICT Institute langs geweest bij het Regionaal Archief Tilburg om de informatiebeveiliging van Stichting Mommerskwartier te toetsen. Na eerder het Security Verified certificaat te hebben ontvangen in juni 2021, zijn we er dit jaar opnieuw voor geslaagd. De audit onderzocht onze naleving van de ISO 27001-normen, met een focus op veilige websites, toegangsbeveiliging, bewustzijnsverbetering en multifactor-authenticatie.

Linked Open Data

Eind 2023 hebben we getekend om over te gaan op collectiebeheersysteem Vitec Memorix (voorheen onderdeel van Picturae). Dat betekent dat Memorix Maior en Memorix Archieven in 2024 en 2025 vervangen zullen worden door Memorix Nexus. Dit systeem verbetert onze mogelijkheden om onze collecties in Linked Data te beschrijven, waardoor het eenvoudiger wordt om verbanden tussen stukken te vinden, zowel binnen onze eigen collectie als met die van andere instellingen.

Transkribus

Regionaal Archief Tilburg - Notariële archieven

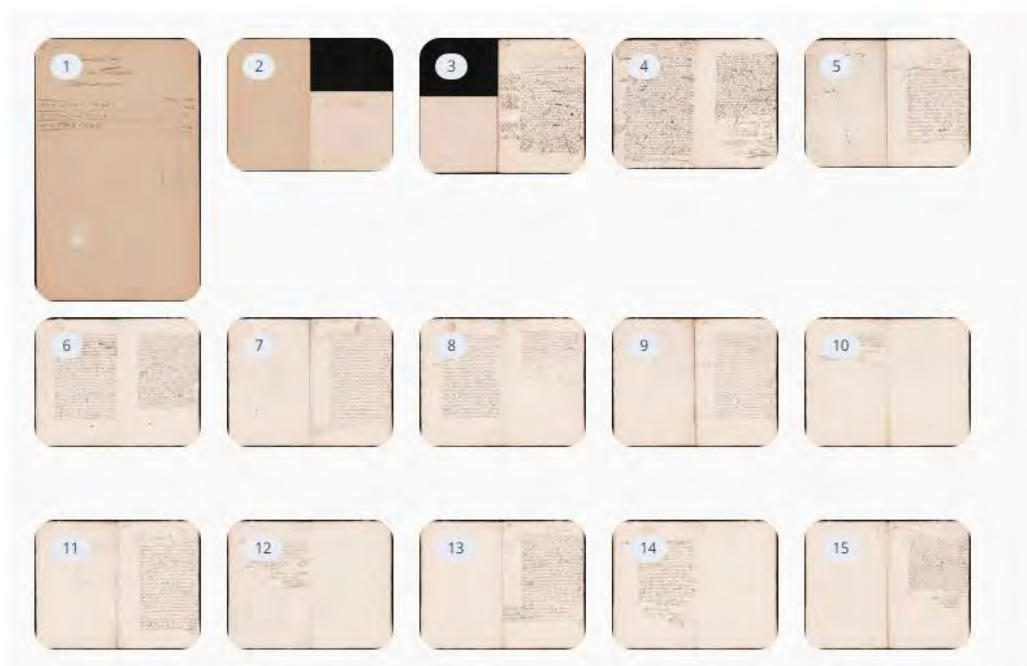
[Back to Overview](#)

2607_046 notariële archieven Geertruidenberg Michiel Adryaense van Tilborg Minuutakten 1702-1704

212 pages

Search...

Search

[beeld] Transkribus

BRONNEN EN GEBRUIKERS

Lanciersprijs

Voor de vierde maal reikten we de Lanciersprijs uit, deze keer aan Alex van Dongen voor zijn boek *De Tilburgse Peaky Blinders over vier generaties Tilburgse smokkelaars, de familie 'Kwak' Verhagen*. Van Dongen gebruikte een grote variëteit aan bronnen: rechtbankdossiers, briefencollecties, genealogische archieven, kranten, foto's en ook interviews (oral history). Voor de eerste keer werd in 2023 ook 't Lanciertje uitgereikt. Deze prijs is bedoeld voor een inzending die zich niet zozeer onderscheidt door uitvoerig historisch onderzoek, maar wel treffend illustreert dat geschiedenis een machtige inspiratiebron kan zijn voor hedendaagse kunstvormen en zo een groot publiek kan bereiken. De eerste winnaar van 't Lanciertje was Xavier van Delft met zijn animatiefilm over de tot slaaf gemaakte Johannes Pauli, getiteld 'Ontketende Vrijheid'.

[beeld] Jury, genomineerden en winnaar van de Lanciersprijs 2023

Bevrijd van de vergetelheid

Sinds 2021 werkt Regionaal Archief Tilburg aan 'Bevrijd van de vergetelheid', een project om alle 737 Tilburgse oorlogsslachtoffers van de Tweede Wereldoorlog een gezicht te geven. Samen met vrijwillige onderzoekers worden alle slachtoffers met een foto en levensbeschrijving opgenomen in de Wiki Midden-Brabant. Het blijft essentieel om de slachtoffers te herdenken, zelfs na bijna tachtig jaar. Door hun verhaal te vertellen, blijft de herinnering aan hen levend voor komende generaties. In 2023 zijn er 516 lemma's geschreven, en het project is uitgebreid uit met de heemkundekringen van Goirle en Gilze (Rijen, Hulten en Molenschot). Het project is niet onopgemerkt gebleven: op verzoek van de gemeente Tilburg én het 4 mei comité heeft een lid van de onderzoeksgroep de 4 mei-voordracht gehouden.

Serie over het Rampjaar 1672

In 2023 werd de serie blogposts over het Rampjaar afgesloten. In totaal verschenen verspreid over twee jaar achttien artikelen over vondsten uit onze archieven, waarin de gevolgen van het Rampjaar werden beschreven. Heel opmerkelijk, want doorgaans wordt bij het Rampjaar gedacht aan de noordelijke helft van Nederland. Door deze serie werd aangetoond dat ook in het zuiden de gevolgen goed voelbaar waren.

Queer wandeling

Op verzoek van Martin Lutikholt, die onder andere betrokken is bij de website Queer Brabant van het BHIC, werkten we mee aan een wandeling door Tilburg langs de plekken van queer-geschiedenis. Voorafgaand aan de wandeling bekeken de deelnemers archiefmateriaal van het COC uit de collectie van Regionaal Archief Tilburg. Ook werden zij voorgelicht over het belang van bewaren: 'No documents, no history'. In 2024 wordt deze wandeling een aantal keer herhaald.

[beeld] Bezoek aan archief voorafgaand aan de Queerwandeling

Oorlogsarchieven online

In het kader van tachtig jaar bevrijding wil Regionaal Archief Tilburg archieven uit de periode 1939-1945 digitaliseren en online beschikbaar stellen op de website. Dat gaat niet zomaar: niet alle archieven mogen actief openbaar gemaakt worden. In sommige gevallen hebben we te maken met bijzondere persoonsgegevens en ook de AVG speelt een grote rol. Van elk archief wordt daarom, voorafgaand aan eventuele online publicatie, een risicoanalyse gemaakt. In totaal zijn de scans van ruim zeventig oorlogsarchieven geheel of gedeeltelijk op de website geplaatst.

PUBLIEKSACTIVITEITEN EN PRODUCTEN

Historisch Café over Tilburgse bierbrouwerijen

In januari zat de studiezaal vol met bierbrouwers, bierdrinkers en andere geïnteresseerden in de bierbrouwgeschiedenis van Tilburg. Theo van Etten en Hans Meijs vulden een avond tijdens het Historisch Café. Van Etten deed onderzoek naar de brouwgeschiedenis en kwam op ruim honderd brouwerijen/brouwlocaties in Tilburg. Meijs ging in op de geschiedenis van de brouwerij De Koningshoeven. Een zeer geslaagde avond.

[beeld] Muurkrant over biermerk Duvel – een afbeelding uit de bierquiz tijdens het Historisch Café

Podcast De Depot Show

In juni ging de podcast De Depot Show van start. Serie 1 bestond uit vijf afleveringen, met parels uit de archiefcollectie in de spotlights. Serie 2 ging in december van start en bestaat uit zes afleveringen. Het aantal luisteraars neemt gestaag toe. De verschillende episodes zijn bijna 1.500 keer gedownload op het platform Springcast.

[beeld] Aflevering van De Depot Show over haarschilderijen

Open dag editie Drimmelen

De gemeentenaam Drimmelen was in 2023 precies 25 jaar in gebruik, na diverse fusies en een wijziging van naam. Reden voor ons archief om deze gemeente in het zonnetje te zetten tijdens de jaarlijkse open dag. Maar liefst drie heemkundekringen gaven acte de présence en bemanden een stand in de hal. Wethouder Bakker kwam de dag feestelijk openen.

[beeld] Collega Ans Holman geeft uitleg tijdens de open dag

BEELD & GELUID

Verwerking van nieuwe aanwinsten en bestaande archieven

In 2023 heeft de afdeling Beeld & Geluid zich voornamelijk gericht op het toegankelijk maken van nieuwe archiefstukken, zowel bestaande als nieuwe aanwinsten.

Op 31 december 2023 telde de beeldbank van Regionaal Archief Tilburg 98.816 items (73.600 in 2022). Hierin bevonden zich onder andere:

- 65.330 foto's en ansichtkaarten
- 236 films
- 795 audiobestanden
- 22.398 (glas)negatieven
- 321 albums
- 287 affiches
- 797 dia's

In totaal zijn in 2023 ongeveer 35.625 beelden gedigitaliseerd en verwerkt in het collectieregistratiesysteem. De meeste van deze beelden zijn ook voor bezoekers beschikbaar via de beeldbank van Regionaal Archief Tilburg.

Nieuwe collectiestukken van 2023 omvatten onder andere een bijzonder portret van handboogschutter Jo van Gastel uit 1910, de digitale fotoserie van Rob Vennix over het Tilburgse Spoorpark, een haarschilderij van Maria Cools uit 1914, en de foto- en filmcollectie van Leo Uijtendaal, een Rijense leerfabrikant.

Bekijk [bijlage 03 \(b\) Verwerkte aanwinsten Beeld & Geluid \(digital born\)](#) voor het complete overzicht van aanwinsten.

Grote projecten van Beeld & Geluid

Regionaal Archief Tilburg erkent de waarde van beeld; we werken actief aan de zichtbaarheid van de collectie, doen aanvullend onderzoek en pakken grote projecten op.

Persbureau Van Eijndhoven

Wie denkt aan persfotografie in en rondom Tilburg denkt aan Van Eijndhoven. Wat in 1941 begon met de persoonlijke interesse van Martien van Eijndhoven, groeide uit tot een gerenommeerd persbureau. De collectie omvat belangrijke gebeurtenissen tijdens de jaren 1955-2013. Van (amateur)voetbalwedstrijden tot carnavalsoptochten in de regio. En van verdrietige ongevallen tot de verhalen van spraakmakende Brabanders.

De zeer relevante fotocollectie van Persbureau Van Eindhoven is in 2023 officieel verworven. Daarmee is ook het startsein gegeven voor de verwerking van de omvangrijke collectie die uit zowel analoge (negatieven) als digitale fotografie bestaat. In 2023 werden 33.496 beelden verwerkt, waarvan op 31 december 2023 in totaal 25.153 foto's op de beeldbank zichtbaar waren voor bezoekers.

[beeld] Protest van vrouwen tegen censuur op de tentoonstelling "Van Beha naar Aha!" op de Katholieke Hogeschool Tilburg in december 1978

Verbreding en zichtbaarheid van de filmcollectie

De samenwerking met BrabantinBeelden werpt in 2023 haar vruchten af. Op de eerste plaats vanwege de vindbaarheid en zichtbaarheid van de filmcollectie. Hierdoor zijn meerdere aanvragen voor gebruik, maar ook nieuwe aanwinsten binnengekomen. Uit de websitestatistieken van BrabantinBeelden blijkt dat steeds meer geïnteresseerden de Brabantse filmcollectie weten te vinden. Aanvullend levert Regionaal Archief Tilburg vanaf dit jaar ook een bijdrage aan de beeldverhalen op de website van BrabantinBeelden.

Daarnaast draagt de samenwerking ertoe bij dat we uit meerdere gemeenten films kunnen acquireren. Waar de nadruk voorheen bijna volledig op Tilburg lag, ontvingen we meer films uit ons hele werkgebied. De recent verworven collecties van amateurfilmers Leermakers en De Bakker tonen onder andere beelden uit Udenhout, Hilvarenbeek en Gilze.

Een hoogtepunt in de samenwerking is de zoektocht naar de oudste film van Brabant. De zoektocht leidde tot persaandacht, waaronder een item bij Omroep Tilburg, maar ook tot mooie vondsten en ontdekkingen. Voor Regionaal Archief Tilburg was de schenking van de grotendeels vooroorlogse foto- en filmcollectie van de Rijense fabrikant Leo Uijtendaal van grote waarde. Voor deze oude Brabantse films was aandacht bij Omroep Brabant en op nationale televisie bij Hart van Nederland (uitzending 27 oktober 2023).

Daarnaast werkt Regionaal Archief Tilburg uiteraard ook zelfstandig aan de eigen filmcollectie. Er kwamen dit jaar 84 nieuwe films online en in de blogserie 'Film van de maand' werden weer twaalf films uitgelicht.

[beeld] Ijscokar bij K.A.J.V. congres, Vught 1937

Luchtfoto's in kaart gebracht

In 2023 werd ook de collectie luchtfoto's in kaart gebracht. Dit type foto kwam in het verleden voornamelijk mee met de overdracht van gemeentelijke collecties. Dankzij een grondige inventarisatie is deze collectie beter doorzoekbaar en zijn meer foto's online beschikbaar via de beeldbank van Regionaal Archief Tilburg.

[beeld] Loodrechtfoto Goirle

Unboxing de albumcollectie

Ten slotte werd in 2023 een projectmedewerker aangesteld voor de verwerking van de collectie Tilburgse fotoalbums. Er zijn ruim 150 dozen doorgewerkt; de eerste albums zijn al gedigitaliseerd en beschikbaar via de beeldbank, waaronder de bijzondere foto's van Mia Verschuuren. In de loop van 2024 zal meer materiaal online komen.

[beeld] Tilburgs fotoalbum

CONSERVERING EN RESTAURATIE

In 2023 is archief 3, 'Dorpsbestuur Tilburg & Goirle (1387-1810)' in aanmerking gekomen voor Metamorfoze-financiering om het te conserveren en digitaliseren. Het archief is in zijn geheel klaargemaakt voor digitalisering. Dat wil zeggen dat het geconserveerd is en indien nodig gerestaureerd, daarna voorzien van nieuwe zuurvrije omslagen, geëtiketteerd en verpakt in zuurvrije archiefdozen (ICN3-norm). Het wordt in 2024 gedigitaliseerd.

Daarnaast is een begin gemaakt met het verpakkingsplan. Hierin worden alle archieven nagelopen en wordt beoordeeld of de verpakking nog wel voldoet en zuurvrij is. Het is de bedoeling dat op termijn alle archieven verpakt zijn in zuurvrije archiefdozen die voldoen aan ICN-norm 3 voor permanente bewaring. In 2023 is in totaal 704 meter archief omgepakt.

[beeld] Oude, lege archiefdozen in het depot

Bekijk [bijlage 03 \(c\) Conservering en restauratie 2023](#) voor het volledige overzicht.

DIGITALISERING

We voldoen aan de groeiende vraag naar digitale documenten door zowel intern als extern te digitaliseren. In 2023 leidden personeelstekorten tot vertragingen in dit proces, maar vanaf half november liepen we weer op schema. Externe bedrijven produceerden 431.984 scans, terwijl onze eigen scanstraat meer dan 400.000 scans produceerde. Sinds de start in 2016 hebben we in totaal ongeveer 2 miljoen scans gemaakt. Gedigitaliseerde items in 2023 omvatten onder andere militieregisters, oorlogsarchieven, dorpsbesturen, bouwvergunningen, foto's, films, briefhoofden, affiches en negatieven.

Bekijk [bijlage 03 \(d\) Digitalisering 2023](#) voor het complete overzicht.

Opvallend daarbij zijn de weekbladen *Baarl's Nieuws* en *Ons Weekblad*, waarvan de scans te zien zijn in onze krantenviewer. Deze zijn 'full-text' doorzoekbaar. Dit digitaliseringsproject is tot stand gekomen door een samenwerkingsverband met Regionaal Archief Tilburg, Uitgeverij Em. De Jong en Heemkundekring Amalia van Solms, beide uit Baarle-Nassau. Dit zou wel eens het begin kunnen worden van iets moois, omdat Em. De Jong vrijwel alle weekbladen van onze regio uitgeeft.

[beeld] *Baarl's Nieuwsblad*

Subsidie Metamorfoze

Na het succesvolle Metamorfoze-project voor het archief van de schepenbank Tilburg en Goirle, zijn we doorgegaan om ook het [dorpsbestuur van Tilburg en Goirle](#) onder dit subsidieproject te laten vallen. In 2023 werd het projectplan goedgekeurd en in juli zijn we van start gegaan. In oktober was de conservering en restauratie van dit archief achter de rug, uitgevoerd door DP Conservation. Daarna is Picturae begonnen met de digitalisering. Dit was allemaal niet mogelijk geweest zonder Metamorfoze, het nationaal programma voor het behoud van het papieren erfgoed.

Scannen op verzoek gemeenten

Ook in 2023 is er weer veel gedigitaliseerd voor zowel gemeenten als bezoekers. We hebben een aantal services in het leven geroepen om dit in goede banen te leiden. Speciaal voor onze twaalf gemeenten scannen we op verzoek (recente) dossiers die ambtenaren nodig hebben om hun werk uit te voeren. We maken deze ook 'full-text' doorzoekbaar. Dit wordt erg gewaardeerd en dat zien we ook aan de enorme toename van deze service. Waren het in 2022 nog 215 dossiers, in 2023 is dat bijna verdrievoudigd naar 581 dossiers.

Scannen op verzoek bezoekers

Daarnaast scannen we ook op verzoek voor particulieren, waarbij we rekening moeten houden met beperkingen en openbaarheid vanwege de AVG en Archiefwet. Daarom tonen we op onze website alleen maar gedigitaliseerde inventarisnummers die daaraan voldoen. Bij dossiers van minstens 110 jaar oud speelt dit probleem vrijwel niet. In 2023 hebben 286 bezoekers gebruikgemaakt van deze scanservice. Dat is een stuk minder dan in 2022 toen er 404 verzoeken waren. Reden daarvoor is dat er steeds meer complete archieven van vóór 1811 online staan.

VRIJWILLIGERS

De bijdrage van ruim tachtig enthousiaste vrijwilligers die onze archieven toegankelijker maken, wordt enorm gewaardeerd. In 2023 hebben zij geholpen met het ontsluiten van genealogische gegevens (burgerlijke stand en doop-, trouw- en begraafregisters, doodsbriefjes en militieregisters), het transcriberen van middeleeuwse oorkonden en het ordenen van notariële archieven. Opmerkelijk is het Miet Schijns-project, waarbij vrijwilligers met behulp van artificial intelligence alle dagboeken van Miet Schijns hebben getranscribeerd.

De vrijwilligers verrichten diverse taken, zoals het inventariseren, ontnieten en herverpakken van archieven, het ontdebellen en zuurvrij verpakken van bidprentjes (meer dan 160.000 stuks) en het selecteren, conserveren en zuurvrij verpakken van foto's en negatieven (o.a. de negatievencollectie Van Eindhoven). Hun inzet, zowel digitaal als bij traditioneel archiefwerk, is van grote waarde voor Regionaal Archief Tilburg.

[beeld] Uitje met de vrijwilligers in september naar Oudenbosch

EDUCATIE

Regionaal Archief Tilburg biedt educatieve activiteiten aan voor het primair, voortgezet en hoger onderwijs. Doel daarvan is om deelnemers beter bekend te maken met de bronnen uit onze archiefcollecties. Voor het primair onderwijs zijn er drie vaste educatieve programma's: 'Maretje Kessels', 'Groei van de stad' en 'Koning Willem II'. Ook in 2023 hebben verschillende scholen de studiezaal bezocht. Verder is er in overleg met de scholen op afstand in educatief materiaal voorzien.

04. Stadsmuseum Tilburg

Stadsmuseum
Tilburg

Voorwoord

Stadsmuseum Tilburg beschouwt zichzelf als makelaar tussen erfgoed, identiteit en de inwoners van de gemeente Tilburg, waartoe ook Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel behoren. Dienend aan de cultureel diverse samenleving beheert het Stadsmuseum de gemeentelijke collectie en maakt deze zo representatief en toegankelijk mogelijk voor alle bewoners in de omgeving.

Onderzoek, interpretatie en presentatie van het erfgoed doet Stadsmuseum Tilburg op basis van input vanuit diverse gemeenschappen. Deze erfgoedpraktijk zien we als dynamisch. Tilburg is immers voortdurend in transitie; daarmee verandert ook de waardering van erfgoed. Een koppeling tussen verleden, heden en toekomst houdt het erfgoed 'actueel' en maatschappelijk relevant.

Is het erfgoed van de stad Tilburg of zijn alle inwoners van Tilburg de dragers van erfgoed, ongeacht afkomst of nationaliteit? Stadsmuseum Tilburg neemt het laatste als uitgangspunt en ziet hedendaagse maatschappelijke opgaven dan ook als een uitdaging om het diverse erfgoed van inwoners van stad, wijk en dorp te duiden en bespreekbaar te maken. Thema's als duurzaamheid en culturele diversiteit dagen ons uit tot dialoog en kennisdeling, met respect voor ieders tradities en geschiedenis.

Stadsmuseum Tilburg beoogt zowel educatie als genoeg om met elkaar de trots en gezamenlijke identiteiten van stad, wijk en dorp te vieren. We willen met elkaar de trots en gezamenlijke identiteiten van stad, wijk en dorp te vieren. Voortdurende reflectie en kennisuitwisseling zijn nodig om elkaar te kunnen blijven verstaan. Immaterieel en materieel erfgoed zijn de bouwstenen voor een hedendaagse samenleving die terugkijkt naar het verleden en vooruitkijkt naar de toekomst. In dit jaarverslag zijn alle activiteiten terug te voeren op deze visie van Stadsmuseum Tilburg op materieel en immaterieel erfgoed.

Petra Robben

hoofd ad interim Stadsmuseum Tilburg/Vincent's Tekenlokaal

Collectie

De collectie is in 2023 uitgebreid met dertig objecten. Deze zijn 'passief' verworven, namelijk door aanbieding van de inwoners zelf. Stadsmuseum Tilburg organiseerde in 2023 tweemaal het zogeheten 'Collectie Parlement' in de wijk Wandelbos in buurthuis Reinevaer. Wijkbewoners brachten diverse objecten in die zij wilden aanbieden voor de collectie. Van het Gilde Sint Sebastiaan verwierf het Stadsmuseum twee metalen vogels, gebruikt bij het koningsschieten en vervaardigd door de Tilburgse kunstenaar Jos Zeegers. Daarnaast werd een aantal kunststof drinkbekers aangeboden van Festival Mundial, dat jaarlijks in het Leypark werd gevierd. Het meest belangrijke criterium bij de aanname van objecten is dat deze een relatie hebben met Tilburg en bijdragen aan een van de vele verhalen van de stad.

Stadsmuseum Tilburg heeft geen museumgebouw waar objecten worden tentoongesteld. Van belang is dan ook dat de objecten onder de aandacht van de Tilburgers en andere belangstellenden worden gebracht. Het Stadsmuseum staat open voor bruiklenen aan musea of instanties. Zo was het schilderij Overgave van Hasselt van J.W. Pieneman in oktober 2022 bruikleen gegeven bij Museum STAAL in Almen, Gelderland. In 2023 werd het schilderij opgehaald en de bruikleenovereenkomst beëindigd. Naast uitgaande bruiklenen vroeg Stadsmuseum Tilburg enkele objecten op bij particulieren, zoals bij de expositie van Sint Job in Berkel-Enschot. Hiervoor stelden enkele inwoners van het dorp hun particuliere verzameling beschikbaar. Door bruikleenverkeer met lokale heemkundekringen en erfgoedpartners verstevigt Stadsmuseum Tilburg de onderlinge relatie.

Om de collectie te beheren en digitaal te presenteren, maakt Stadsmuseum Tilburg gebruik van Memorix Maior. Nieuwe stukken die via het Collectie Parlement binnenkomen of verworven worden via een participatief waarderingstraject, worden opgenomen in het registratiesysteem. In 2023 vulden we de digitale collectie aan met honderd objecten afkomstig uit de NS-Hoofdwerkplaats. Dit was het resultaat van een participatief waarderingsproject dat we organiseerden in 2021 en 2022. Alle NS-objecten zijn beschreven, geïnventariseerd en toegevoegd aan de digitale collectie in Memorix Maior.

In het stadhuis van gemeente Tilburg bevinden zich een aantal cultuurhistorische objecten, zoals de burgemeestersportretten die op de negende verdieping van het stadhuis zijn tentoongesteld. Tot aan 2023 was de roerende collectie in beheer bij de afdeling Facilitaire zaken van de gemeente. In 2023 kreeg Stadsmuseum Tilburg de opdracht van gemeente Tilburg om de roerende kunst- en cultuurhistorische objecten in het stadhuis te gaan beheren. Actueel was de restauratie van twee burgemeestersportretten en de fotografie van al deze schilderijen. Na reparatie en schoonmaak van alle schilderijen zorgde Stadsmuseum Tilburg voor een fotograaf die de burgemeestersportretten nu heeft gedigitaliseerd. Deze zijn opgenomen in Memorix Maior en online ontsloten op de website.

Eveneens eigendom van gemeente Tilburg, maar jarenlang in beheer bij Glasatelier Stef Hagemeier, is een reeks glas-in-loodramen afkomstig uit de Noordhoekse kerk die in 1975 werd afgebroken. Begin 2024 zijn de ramen gefotografeerd en vervolgens opgeslagen in het depot van Stadsmuseum Tilburg. De ramen worden ook opgenomen in het registratiesysteem.

[beeld] Fotograaf Joris Buijs en Petra Robben fotograferen museumobjecten

Publieksparticipatie

Stadsmuseum Tilburg beschouwt zichzelf als makelaar tussen erfgoed, identiteit en de inwoners van de gemeente Tilburg, waartoe ook Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel behoren.

Sint Job

Een van de tradities in Berkel-Enschot is die van Sint Job, een soort bedevaart naar de Enschtse kerk met daaromheen een braderie met veel vermaak. De traditie is eeuwenoud maar wordt door de dorpsbewoners springlevend gehouden. In de aanloop naar Sint Job-dag deed Stadsmuseum Tilburg een oproep om het immaterieel en materieel erfgoed in beeld te krijgen. Tijdens een registratiedag werden verhalen, documenten en objecten bij deze traditie verzameld, wat uiteindelijk leidde tot een expositie en diverse activiteiten, allemaal rondom de Sint Job-traditie.

[beeld] Tekenworkshops tijdens de kijkdagen in het depot

Met de dorpsbewoners en diverse verenigingen, zoals de Gilden werd tijdens een dialoogavond gesproken over de toekomst van de Sint Job-traditie. Stadsmuseum Tilburg nodigde Pieter van Rooij van KIEN Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland uit om zijn visie te geven op deze eeuwenoude traditie. Studenten van Fontys Hogescholen Mens en Maatschappij die de voormalige abdij Ons Koningsoord bezochten vanwege een minor Erfgoed werden eveneens gevraagd naar hun visie op de toekomst van Sint Job. De expositie in de foyer van Sociaal Cultureel Centrum De Schalm werd goed bezocht door de dorpsbewoners. Exposities en activiteiten over het 'eigen' erfgoed versterkt gevoelens van identiteitsbesef en bevordert de trots op stad, wijk of dorp.

Kijkdagen open depot

Een tweede vorm van publieksbetrokkenheid zijn de kijkmomenten in het open depot aan de Goirkestraat. Gastheren en -vrouwen geven een rondleiding en tijdens het Museumweekend organiseerde Vincents Tekenlokaal er enkele workshops voor het tekenen van objecten of een stilleven. Terwijl er bij de reguliere kijkmomenten vooral veel autochtone zestigplussers kwamen, trok deze activiteit een diverser gezelschap met jonge creatieven. Ondanks deze activiteiten bleek de belangstelling voor de kijkmomenten beduidend minder in 2023 dan in 2022, toen het depot voor het eerst was opengesteld. Het bevestigt de gedachte van Stadsmuseum Tilburg dat de huidige stadscollectie niet aansprekend genoeg is om er een 'stolp' overheen te zetten en er een museum omheen te creëren. Deze ervaringen neemt Stadsmuseum Tilburg mee in de opmaat naar een nieuwe koers en visie op de stadscollectie.

Struikelstenen

Naast publieksparticipatie rondom de collectie en het depot werkt Stadsmuseum Tilburg samen met zogenoemde erfgoedgemeenschappen. Een voorbeeld daarvan is de werkgroep Struikelstenen, een groep van actieve betrokken Tilburgers die zich inzet om joodse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog te herdenken. In 2023 was Stadsmuseum Tilburg betrokken bij het leggen van een aantal struikelstenen en het aanbrengen van een plaque. Stadsmuseum Tilburg heeft in het geval van de werkgroep Struikelstenen eerder een faciliterende en ondersteunende rol dan een initiërende en regisserende rol. Op die manier voelen inwoners van een stad, wijk of dorp zich verantwoordelijk voor hun 'eigen' erfgoed.

Erfgoededucatie voor primair onderwijs

Sinds 2018 ontwikkelen we doorlopende leerlijnen voor het primair onderwijs. Voor iedere leeftijdsgroep zijn er programma's die aansluiten bij het reguliere lesprogramma. Aan het eind van de basisschool hebben de leerlingen vijf verschillende erfgoedthema's over Tilburg, Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel meegekregen. We bieden onderstaande programma's aan:

Tijd voor Torens (groep 4)

Met dit programma leren de leerlingen over herkenningspunten in de eigen buurt (Tilburg en omliggende dorpen) en over verschillende tijdperiodes en functies van torens in verleden, heden en toekomst. Basisscholen ontvangen een educatief boekje met stickers, een voorleesverhaal over een prinses en het lied 'De geboorte van een toren'. De feestelijke lancering van het nieuwe project vond plaats in het Spoorpark. Het hoogtepunt van de bijeenkomst was de beklimming van de Kempentoren.

[beeld] Lancering van het boekje Tijd voor Torens bij de Kempentoren in het Spoorpark

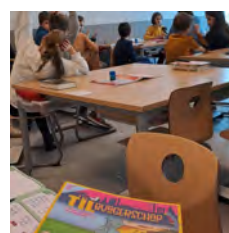

Onze Vincent in de 19e eeuw (groep 5)

De Tilburgse Rijks-hbs Koning Willem II is opgericht in de 19e eeuw en was gevestigd in het paleis in het centrum van de stad. Van 1866 tot 1868 had de school een leerling die (na zijn dood) wereldberoemd werd: Vincent van Gogh. Het schoolprogramma Onze Vincent in de 19e eeuw behandelt een belangrijke periode in de geschiedenis van de gemeente Tilburg. Het is een periode van veel veranderingen zoals de overgang van agrarisch naar industrieel, afnemende ambacht, opkomst van openbaar vervoer en betere infrastructuur, uitvindingen, verbetering van het onderwijs.

in samenwerking met [Vincents Tekenlokaal](#)

[beeld] Pagina uit het boekje Onze Vincent in de 19e eeuw

Tilburgerschap: Peerke Donders en Suriname (groep 6)

Dit programma sluit aan bij de cultureel diverse samenleving van Tilburg. Stads museum Tilburg verzorgde lessen over burgerschap, Suriname en kolonialisme met de Tilburger Peerke Donders in de hoofdrol. De aanleiding om het programma enkele jaren geleden te ontwikkelen staat in het Wilhelminapark: het standbeeld van Tilburger Petrus Donders met een leprapatiënt. Met het schoolprogramma Tilburgerschap vertellen we feitelijke verhalen en maken we maatschappelijke vraagstukken bespreekbaar. De school is een van de plaatsen om gedeelde geschiedenissen te onderzoeken en kennis te nemen van elkaars erfgoed.

[beeld] Het boekje *Tilburgerschap – Peerke Donders en Suriname in de klas*

Tweede Wereldoorlog & bevrijding van Tilburg, Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel (diverse groepen)

Het schoolprogramma behandelt de Tweede Wereldoorlog op lokaal, wijk- en straatniveau. Denk bijvoorbeeld aan struikelstenen, schuilkelders, oorlogsmonumenten of -graven. Daarnaast legt Stedsmuseum Tilburg de verbinding met het heden door vergelijkingen te maken met hedendaagse oorlogen in de wereld.

[beeld] *Bezoek van een schoolklas aan de Kazernehof*

Aantal leerlingen erfgoededucatie		
<i>Programma's schooljaar 2022-2023</i>	<i>Scholen</i>	<i>Leerlingen</i>
Tijd voor Torens	16	702
Vincent van Gogh in 19e eeuw	18	903
Tilburgerschap Peerke Donders	21	760
Wij Herdenken en Vieren	20	1.013
Totaal		3.378

Naast deze vaste thema's in de doorlopende leerlijn leverde Stedsmuseum Tilburg ook maatwerk. Zo ontwikkelden we een speurtocht door het Piushaven-gebied wegens het honderdjarig bestaan van de haven in 2023. Maatwerk en pro-activiteit zijn het uitgangspunt voor de medewerker educatie die in 2023 de 'warme' contacten bestendigde. Dat deed zij ook in het Tilburgse 'ecosysteem' met culturele partners, zoals CiST, educatieve netwerken en de HUB die vanuit het Natuurmuseum Brabant is opgezet. In 2023 waren er kennismakingsgesprekken met alle cultuurcoaches en werden de erfgoedprogramma's onder de aandacht gebracht. Om aan te sluiten bij de educatieve programma's op scholen deed de medewerker educatie onderzoek naar diverse les- en onderwijsmethodes waardoor Stedsmuseum Tilburg inzage heeft in relevante en actuele thema's.

Erfgoededucatie voor alle inwoners

TilburgKlas – cursus van acht avonden

De doelstelling van Stedsmuseum Tilburg is om inwoners van gemeente Tilburg te verbinden met erfgoed en identiteit. De TilburgKlas blijkt daar een goed instrument voor te zijn. In november sloten circa twintig inwoners van gemeente Tilburg de TilburgKlas af. Acht lessen – van archeologie (oudste tijd) tot architectuur (nieuwste tijd) – waren op verschillende locaties georganiseerd. Een gastlezing bij de Minderbroeders Kapucijnen op de Korvel, een rondleiding (in het donker) door het Vrijheidspark vanwege het thema WOII, of een lezing over industrialisatie in een industrieel gebouw. Het voegde iets toe aan de beleving van het erfgoed. Dankzij de kundige sprekers leerden de deelnemers over archeologie, middeleeuwen, geloof, muziek, sport, industrialisatie, oorlog en architectuur. De laatste avond werd traditiegetrouw gevuld door de deelnemers zelf. Degenen die wilden, verdiepten zich in een specifiek onderwerp; dit leverde vier interessante presentaties op.

De TilburgKlas wordt jaarlijks georganiseerd door Stedsmuseum Tilburg en Heemkundekring Tilborch, meestal in het najaar. Dat de missie geslaagd is om inwoners, erfgoed en identiteit met elkaar te verbinden, blijkt uit de uitspraken van enkele deelnemers: “Fantastisch, na 44 jaar begin ik me nu toch een beetje Tilburger te voelen... Tilburg, waar ik (niet) geboren ben...” en “TilburgKlas heeft mij dichter bij Tilburg gebracht”.

[beeld] Educatie-medewerker Sandra van Dam aan het woord bij de TilburgKlas

Diversiteit en Inclusie

Is het erfgoed van de stad Tilburg of zijn alle inwoners van Tilburg de dragers van erfgoed, ongeacht afkomst of nationaliteit? Stedsmuseum Tilburg neemt het laatste als uitgangspunt en ziet hedendaagse maatschappelijke opgaven dan ook als een uitdaging om het diverse erfgoed van inwoners van stad, wijk en dorp te duiden en bespreekbaar te maken.

Onderzoek (post)koloniale geschiedenis Tilburg

Toen vroeg in het jaar 2023 bekend werd dat gemeente Tilburg een onderzoek wilde starten naar de (post)koloniale geschiedenis van de stad, gaf Stadsmuseum Tilburg aan daar graag bij betrokken te zijn. Prof. Dr. Rosemarijn Höfte van het KITLV (Koninklijk Instituut voor Taal- Land- en Volkenkunde) kreeg de opdracht van gemeente Tilburg. Zij zocht contact met het Stadsmuseum en met deskundigen van Regionaal Archief Tilburg, TextielMuseum en Tilburg University. Bij het onderzoek naar het koloniale verleden van Tilburg en haar inwoners was publieksparticipatie van belang. Aangezien Stadsmuseum Tilburg veel contacten heeft met (erfgoed)gemeenschappen nam de stadsconservator de rol op zich om inwoners met elkaar in contact te brengen en te verbinden aan hun erfgoed.

Deelnemers van de participatiegroep kregen training in het afnemen van interviews. Deze training werd georganiseerd door KITLV met de hoogleraren Fridus Steylen en Rosemarijn Höfte. Het stadsmuseum vroeg onderzoeksjournalist Frederique van de Sanden en docenten en studenten van de Fontys Hogeschool voor Journalistiek de verhalen op te schrijven en plaatste deze op de website 'Geheugen van Tilburg'. Daarmee kregen de geïnterviewden een podium voor hun verhaal, dat gezien wordt als onderdeel van de gezamenlijke geschiedenis van Tilburg. Het project heeft veel impact gehad op de betrokkenen; gezien en gehoord worden biedt erkenning in de gezamenlijke, soms pijnlijke, gedeelde geschiedenis.

[beeld] Onderzoeksgroep (post)koloniale geschiedenis

Publieksonderzoek straatnamen Tilburg

Een tweede opdracht die Stadsmuseum Tilburg met beide handen aannam, was het publieksonderzoek naar straatnamen. De aanleiding was een aangenomen motie in de gemeenteraad om met de bewoners van de stad te kijken naar straatnamen die hun oorsprong hebben in het Nederlandse koloniale verleden. Stadsmuseum Tilburg organiseerde in de wijk Armhoef een wandeling voor bewoners uit de wijk die begeleid werd door een conservator Hans van den Akker (Museum Bronbeek, Arnhem) die meer uitleg gaf bij de straatnamen. In overleg met de afdeling Sociaal van de gemeente kreeg Stadsmuseum Tilburg een stagiair Inclusie en Diversiteit die onder andere zes maanden onderzoek heeft gedaan naar de betekenis van straatnamen in de stad.

[beeld] Tijdens de straatnamenwandeling in Armhoef

Bindweefsel

Een derde project waaraan Stadsmuseum Tilburg zich verbond op het terrein van inclusie en diversiteit was het project Bindweefsel van het [TextielMuseum](#) | [TextielLab](#). Stadsmuseum Tilburg interviewde een aantal deelnemers en vroeg hen naar hun connectie met Tilburg en de textiel(industrie). De verhalen die hieruit voortkwamen werden eveneens vastgelegd op de website '[Geheugen van Tilburg](#)'.

[beeld] Deelnemers aan Bindweefsel in het TextielMuseum

Java 1948

Tot slot organiseerde Stadsmuseum Tilburg een programma over Nederlands-Indië waarbij de theatervoorstelling *Java 1948* van Het Zuidelijk Toneel werd opgevoerd. Daarbij waren 46 bezoekers aanwezig. In de maand juni werd er weer aandacht besteed aan Ketikoti en het slavernijverleden. Zo was er extra aandacht voor de Marroncultuur in Suriname én Tilburg in de mini-expo die samen met inwoner Jerry Bergraaf is gemaakt. Er was een lezing over de Hindoestaanse migratie naar Suriname, een dialoogbijeenkomst, er werd wekelijks samen gelezen en er was een traditionele Puu Baaka. Dit programma maakte Stadsmuseum Tilburg met partners Comité 30 juni-1 juli, For Our Community en Jerry Bergraaf.

Presentaties

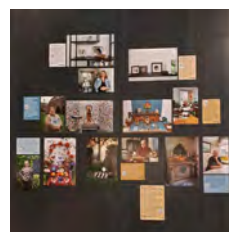
Stadsmuseum Tilburg heeft geen museumgebouw of vaste expositieruimte; we vertellen onze verhalen op verschillende locaties in de stad. Hieronder een greep uit de verhalen van 2023.

Foto-expositie Reeshof

Tijdens de viering van de verjaardag van de stad in de wijk Reeshof ontwikkelde Stadsmuseum Tilburg een foto-expositie met historische foto's over de wijk. Deze expositie werd voorzien van een kijkwijzer en was geplaatst in Bibliotheek Heyhoef, in het centrum van de wijk.

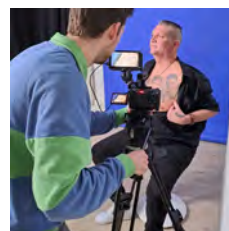
[beeld] Foto-expositie over de Reeshof in Bibliotheek Heyhoef

Erfgoedprogramma Dood en Rouw

In het TijdLab (Bibliotheek LocHal en Stadsmuseum Tilburg) leverde het erfgoedprogramma Dood en Rouw (december 2022-februari 2023) bijzondere en veelzijdige verhalen op. Afscheid van het leven in diverse vormen stond centraal in de verhalen van inwoners die reageerden op een oproep in de pers. Er was een foto-expositie in het TijdLab, bijna tachtig personen namen deel aan wandelingen en rondleidingen langs begraafplaatsen die de Stichting Funerair Erfgoed mede organiseerde, we brachten een bezoek aan hoedenmaker Daffy De Vyldre die ook rouwbloemen maakte. De verhalen en foto's zijn na de expositie in het TijdLab gedocumenteerd op de website '[Geheugen van Tilburg](#)'. Het programma Dood en Rouw maakte niet alleen indruk op het publiek, maar ook op de (lokale) pers.

[beeld] Foto's van huisaltaren voor overleden personen

Tilburg Tattoo – Verhalen onder je huid

Een spraakmakende presentatie van maart tot en met mei 2023 was Tilburg Tattoo. Gevraagd werd naar inwoners van gemeente Tilburg die een 'Tilburg Tattoo' op hun lichaam hadden vereeuwigd. Trots op de identiteit van de stad kan ver gaan: de wijk Reeshof bleek met inkt gegraveerd op iemands buik, de liefde voor voetbal Willem II op een bovenrug. De Hasseltse kapel werd samen met 'Moeder' vereeuwigd op een harige borst en het kengetal 013 in een onderlip. Maria van der Heyden maakte foto's en Job van Etten korte filmpjes, die Stadsmuseum Tilburg tentoonstelde in het TijdLab. Bij de opening waren circa vijftig personen aanwezig. Ook later werd de tentoonstelling goed bezocht door een divers publiek waaronder een groot aantal Tilburgliefhebbers. Online was er enorm veel aandacht voor deze presentatie, onder andere door het tv-item van Omroep Brabant. Waar de erfgoedprogramma's van Stadsmuseum Tilburg soms vooral worden afgenomen door de 'traditionele Tilburgers' was er bij deze presentatie echt sprake van vernieuwing. Tijdens de verjaardag van de stad op 18 april deelde Stadsmuseum Tilburg plaktattoos van tattoo-artist Frenky uit met de tekst 'Hier adem ik vrij'. Bekijk hier het compilatiefilmpje van Tilburg Tattoo

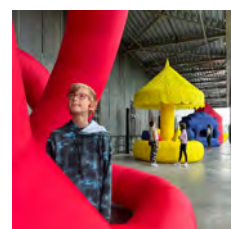
[beeld] Filmopnames voor het project Tilburg Tattoo

Human Rights Tattoo

Met de spin-off van het Tilburg Tattoo-programma was Stadsmuseum Tilburg nauw betrokken bij het project Human Rights Tattoo van de Tilburgse kunstenaar Sander van Bussel. Er is een mini-expo ingericht in het TijdLab en op de verjaardag van de Verklaring van de rechten van de mens op 10 december was er een groot event in de LocHal. Beide tattoo-programma's beschouwt Stadsmuseum Tilburg als nieuw en onverwacht erfgoed, wat veel pers opleverde, zoals de tattoos op tv bij het NOS-journaal. Terugkijkend stelt Stadsmuseum Tilburg dat hiermee een ander en nieuw publiek is bereikt uit diverse lagen van de bevolking.

[beeld] Draggers van een Human Rights Tattoo bij elkaar in de Bibliotheek LocHal

Fiera del Suono

Een nieuwe vorm van presenteren was ook het programma Fiera del Suono waarvoor Stadsmuseum Tilburg aansloot bij DROPSTUFF MEDIA, een pionier in media-ontwerp voor de openbare ruimte, musea, culturele organisaties en diverse evenementen. Voor Fiera del Suono brachten zij het kermisverhaal voor een breder publiek. Nieuwe technieken met audio en koptelefoons maakten geluiden uit de collectie Regionaal Archief Tilburg hoorbaar. Stadsmuseum Tilburg stimuleerde dat er makers uit Tilburg bij betrokken waren, zoals Brian Oomens, Peter Hofland en Yannick Verhoeven.

[beeld] Fiera del Suono in de Bibliotheek LocHal

Open Monumentendag

Meer klassiek was de erfgoedbeleving tijdens Open Monumentendag in de Kazernehof. Daar vertelden Stadsmuseum Tilburg en Regionaal Archief Tilburg het verhaal van de kazerne, de fabriek en het archief. Medewerkers gaven een uiteenzetting over de ontwikkeling van het gebouw, gevolgd door een rondleiding door het depot. In totaal kwamen er 64 bezoekers naar de presentatie.

[beeld] Textielfabriek Van den Bergh – Krabbendam (Beka) in 1904 – Collectie Regionaal Archief Tilburg

Honderd jaar Piushaven

In de maand oktober en november werd in het TijdLab een audiovisuele installatie over de Piushaven getoond. De installatie werd gemaakt door Bob Driessen en Sophie Tooten ter gelegenheid van de honderdste verjaardag van de Piushaven. Deze installatie vormde een uitgangspunt voor een ecologische wandeling rondom de haven en een lezing in samenwerking met Heemkundekring Tilborch.

[beeld] Piushaven in 1974 – Collectie Regionaal Archief Tilburg

Marketing en communicatie

Stadsmuseum Tilburg stond met vrijwel alle activiteiten in de lokale en regionale media. De projecten Tilburg Tattoo en Human Rights Tattoo, beiden in het TijdLab, bereikten de nationale pers.

Statistieken

De website www.stadsmuseumtilburg.nl werd goed bezocht.

Website gebruik in 2023	
Gebruikers	13.997
Nieuwe gebruikers	13.863
Gebeurtenissen	11.442
Gemiddelde betrokkenheidsduur	1,48 minuut

NB: eind januari 2023 ging het meten van de statistieken over naar Google Analytics G4. De hier genoemde aantallen kunnen daardoor licht afwijken van de werkelijkheid.

Voor wat betreft de social media werd besloten Pinterest en Twitter een statische status te geven. We focussen op Facebook en Instagram voor Stadsmuseum Tilburg en TijdLab en LinkedIn voor puur het TijdLab. In 2023 is een account op het platform Buffer aangeschaft om berichten makkelijker te kunnen inplannen op de drie socials.

Volgers op de socials		
	<i>Eind 1e kwartaal</i>	<i>Eind 4e kwartaal</i>
Facebook	1410	1472
Instagram	912	1026
LinkedIn TijdLab	268	268
Pinterest	280	282
Twitter	692	678

Intern

In 2023 was de directeur van Stadsmuseum Tilburg door ziekte afwezig. Zijn taak werd waargenomen door de stadsconservator.

Naast de medewerkers in loondienst en zzp'ers werken er bij het Stadsmuseum Tilburg zes vrijwilligers. Twee daarvan helpen regelmatig in het depot aan de Goirkestraat, twee anderen houden zich bezig met de inventarisatie van de collecties Historische Uitgeverij Zwijsen en prenten van koning Willem II. De laatste twee verzorgen gastlessen op scholen en introductielessen aan (nieuwe) ambtenaren van gemeente Tilburg. De vrijwilligers kregen in 2023 een excursie en een cadeaubon; ze werden meermaals uitgenodigd om gezamenlijk koffie te drinken.

Omdat inclusie en diversiteit belangrijk is in de visie van Stadmuseum Tilburg, organiseerden we drie trainingsdagen rondom dit thema. Dat deden we samen met collega's van Regionaal Archief Tilburg. Ter inspiratie gingen we naar Amsterdam om een aantal tentoonstellingen en presentaties te bekijken die als uitgangspunt meerstemmigheid en reflectie op de samenleving hadden. De eerste trainingsochtend over inclusie en diversiteit was verkennend. Wat betekenen de begrippen inclusie en diversiteit, hoe verhouden we ons er zelf toe en waarom is het van belang om ons hierin te verdiepen als team? Op de tweede bijeenkomst ging Peer Verbruggen van Erfgoed Brabant in op het ontsluiten en schrijven van inclusieve teksten over inventarissen en collecties. De derde bijeenkomst werd gegeven door Halima Özen, die de medewerkers uitdaagde om buiten het eigen referentiekader te kijken en zo min mogelijk in te vullen voor een ander.

[beeld] Trainingssessie Diversiteit en Inclusie door Halima Özen

Coördinatie Erfgoed Tilburg

Stadsmuseum Tilburg is door de gemeente Tilburg aangewezen als coördinator en aanspreekpunt voor de diverse erfgoedorganisaties in Tilburg. Het doel is om het community-gevoel te versterken, kennis met elkaar te delen, informatie uit te wisselen en gezamenlijk te programmeren. Stadsmuseum Tilburg organiseert elk jaar een drietal bijeenkomsten op inspirerende erfgoedlocaties. Deelnemers kunnen hun plannen uitwisselen met de andere erfgoedpartners of kwesties naar voren brengen om gezamenlijk te bespreken.

De coördinator van Erfgoed Tilburg, tevens stadsconservator, is niet alleen aanspreekpunt voor de erfgoedorganisaties, maar voert ook gesprekken over cultureel erfgoed in relatie tot gemeentelijke en provinciaal beleid. Zo was de coördinator betrokken bij (advies)gesprekken over het vertellen van verhalen in de stad, evenals de ontsluiting van de gemeentelijke kunstcollectie in de openbare ruimte. Op provinciaal niveau was de coördinator van Erfgoed Tilburg betrokken bij gesprekken over de culturele diversiteit in het Brabants erfgoedveld, het vastleggen van digitale verhalen en beleidsopgaven ten opzichte van gemeentelijke en particuliere objecten in stad- en streekcollecties. De coördinator werd ook gevraagd mee te denken over de ontwikkeling van een nieuwe minor Erfgoed voor studenten van Fontys Hogescholen Zuid-Nederland.

[beeld] Deelnemers aan een erfgoedbijeenkomst

In alle overleggen gaat het over de opgaven hoe jongeren te verbinden aan hun erfgoed, welke rol erfgoed kan spelen in relatie tot zorg en welzijn, de dynamiek van het erfgoed in relatie tot de veranderende samenleving en de ontwikkeling van stad- en streekcollecties .

Fonds Erfgoed Tilburg

De gemeente Tilburg stelt subsidie beschikbaar voor erfgoedprojecten. Het doel is om de inwoners van Tilburg, Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel trots te laten zijn op hun stad en dorp en hen te stimuleren toekomst te geven aan het gezamenlijke verleden. De aanvraag moet uiteraard betrekking hebben op het erfgoed van Tilburg, Berkel-Enschot, Udenhout of Biezenmortel.

De volgende criteria zijn opgesteld:

- Verhaallijn/ onderwerp moet aansluiten op 'Tilburg in transitie'. In hoeverre is er sprake van een ontwikkeling of zijn er veranderde verhalen?
- Op welke wijze zijn er makers bij betrokken? Noem hun namen, de afspraken en hun bijdragen.
- Is er een link naar stad- en wijkcollecties, te denken aan objecten en/ of verhalen?
- In hoeverre zijn jongeren en/ of ouderen erbij betrokken?
- Met wie werk je samen, zoals scholen, organisaties, winkels etc.?
- Op welke wijze is er rekening gehouden met de culturele diversiteit van Tilburg?
- Op welke wijze speelt duurzaamheid een rol?
- In hoeverre is er sprake van beleving van het erfgoed? Op welke wijze is het publiek betrokken? Wat is de rol van de inwoners of publiek?

Voor de verdeling van de erfgoedsubsidie is er een adviescommissie gevormd. Deze behandelt de subsidieaanvragen aan de hand van bovengenoemde criteria. Voorafgaand aan de indiening van de aanvraag hebben erfgoedpartners de gelegenheid om een projectvoorstel en een begroting te pitchen en om input te vragen aan de andere erfgoedpartners.

Per aanvraag kan er maximaal een derde van de totaalbegroting worden aangevraagd met een maximum van € 4.000. Voor erfgoedprojecten minder dan 250 euro, gelden dezelfde criteria maar geen aanmeldingstermijn.

Er zijn drie aanvraagronden per jaar, te weten 1 maart, 1 juni en 1 oktober 2023. Het Fonds Erfgoed Tilburg werd in 2023 uitgekeerd aan veertien bijzondere projecten: van de reizende interactieve installatie over honderd jaar Piushaven en de musical 'Hier adem ik vrij' tot een interactieve wandeling langs het Pauwelspad en de ondersteuning van verschillende wolateliers. Zie [bijlage 04 \(a\) Uitkeringsoverzicht Fonds Erfgoed Tilburg 2023](#) voor het complete uitkeringsoverzicht.

Toekomst

De notitie die Liesbeth Hoeven maakte in opdracht van gemeente Tilburg zou de leidraad vormen voor een nieuw te ontwikkelen koers en herpositionering van Stadsmuseum Tilburg. In 2023 is deze notitie echter niet door de gemeente doorgezet, noch uitgewerkt. Het Stadsmuseum ging wel in op de uitnodiging van de gemeente om met een groep ambtenaren en vertegenwoordigers van organisaties naar Gent in België te gaan voor een inspiratiebezoek. Het Stadsmuseum Gent (STAM) is toonaangevend in de ontwikkeling van erfgoed- en wijkprojecten rondom relevante maatschappelijke thema's. Daarbij is er in Gent een pilot gestart waarin diverse collecties van archieven en musea zijn samengebracht in een digitale omgeving. Collectie Gent ontwikkelde 'wijkboxen': containers die gedurende een bepaalde periode in een wijk stonden om buurtbewoners met elkaar in contact te brengen rondom erfgoedthema's en objecten en verhalen te verzamelen. Dit inspiratiebezoek leverde veel stof tot nadenken en inspiratie op voor de toekomst van Stadsmuseum Tilburg.

Eveneens toekomstgericht is de mogelijk nieuwe rol voor Stadsmuseum Tilburg in de ontwikkeling van het Paleis-Huis van de Democratie. Gemeente Tilburg wil het Paleis positioneren als een Huis van de Democratie waarin drie programmalijnen samenkomen: gastvrijheid, levendige democratie en historie met koning Willem II, Vincent van Gogh en bestuur van de stad. Omdat Stadsmuseum Tilburg de makelaar is tussen inwoners, erfgoed en identiteit, nemen wij de historische lijn voor onze rekening.

Toen het Forum, het plein voor het Paleis na een renovatie werd geopend op 8 juli, ontwikkelde Stadsmuseum Tilburg een expositie over de historische ontwikkeling van democratie in Tilburg en de geschiedenis van het Paleis. Op tafel lagen dialoogkaarten waarop Tilburgers konden schrijven hoe ze dachten over de toekomst van de stad. Daarbij was er een filmpje van een historische tijdlijn. Deze expositie, film en dialoogkaarten werden hergebruikt tijdens de Open Monumentendag op 9 en 10 september.

[beeld] Bewoners kunnen meedenken aan de toekomst van de stad. Het Paleis kan dienen als Huis van de Democratie.

05. Vincent's Teknlokaal

VINCENTS
TEKENLOKAAL

Voorwoord

Verhalen zijn een belangrijke component van gezamenlijk identiteitsbesef en dragen bij aan de beleving van het materiële en immateriële erfgoed. Verhalen van een stad, wijk of dorp die iedereen kent of zou mogen kennen. Het verhaal van Vincent van Gogh die als dertienjarige leerling naar Tilburg kwam voor zijn eerste tekenlessen op de Rijks-hbs, beschouwen we als een van de kernvertellingen van de stad.

Het verhaal van Vincent van Gogh heeft dan ook meerdere waarden. Allereerst de identificatie van de stad Tilburg met deze wereldberoemde kunstenaar, die hier de basis legde voor zijn talent. Het is een historische sensatie te weten dat Van Gogh door de straten van Tilburg liep, de protestantse Pauluskerk bezocht, zijn kosthuis op Korvel had en naar school ging in het neogotische paleis van koning Willem II.

De tekenlessen van Van Gogh zijn te plaatsen in de traditie die Tilburg heeft met de 19e- en 20e-eeuwse tekenscholen, tekenacademies en kunstopleidingen. Werden studenten in eerste instantie opgeleid tot tekenaars ten behoeve van de nijverheid, in de loop der tijd werden persoonlijke ontwikkeling, kunstenaar- en makerschap steeds belangrijker. Vandaag de dag zijn we trots op deze creatieve identiteit en beschouwt Tilburg zichzelf als een stad voor makers.

Gemeente Tilburg maakt talentontwikkeling mogelijk en bevordert het krijgen van gelijke kansen. De dertienjarige Vincent was onzeker over zijn toekomst en verliet de school voordat hij deze had afgerond. In de huidige samenleving willen we voorkomen dat jongeren vroegtijdig afhaken, onzeker zijn en hun opleiding niet afmaken. Stadsmuseum Tilburg omarmt het verhaal van Vincent van Gogh en wil dat inwoners van stad, wijken en dorpen hier niet alleen kennis van nemen, maar zich ermee identificeren en profileren. Vincent van Gogh als dertienjarige die onzeker was en zijn eigen talent nog niet had ontdekt, Vincent van Gogh als wereldberoemde kunstenaar die zijn eerste tekenlessen in Tilburg kreeg.

In het paleis waar ooit de Rijks-hbs was gevestigd en waar Vincent van Gogh zijn eerste schetsen op papier zette, maakt Stadsmuseum Tilburg het immateriële en materiële erfgoed zichtbaar, voelbaar en beleefbaar. Het in 2009 geïnitieerde Vincents Tekenlokaal ontvangt er groepen in een nagebouwde stijlkamer en een hypermodern computerlokaal. Jongere en oudere inwoners maken kennis met Vincent van Gogh, worden uitgedaagd te tekenen of schilderen, waarbij het hebben van talent geen voorwaarde is. Voor educatie of genoeg mag iedereen zich identificeren met Van Gogh en zich analoog of digitaal uitleven.

Voor jongeren die ongeveer dezelfde leeftijd hebben als Vincent van Gogh toen hij hier kwam, organiseert Vincents Tekenlokaal het talentenprogramma De NWE Vincent, samen met kunst- en podiuminstellingen in Tilburg en de Brabantse dorpen Zundert, Etten-Leur en Nuenen. De kans dat er vandaag de dag dertienjarigen in onze stad wonen die kunnen uitgroeien tot een wereldberoemde kunstenaar, laten we deze keer niet voorbijgaan. Op zoek naar De NWE Vincent.

Omdat Stadsmuseum Tilburg het Paleis als dé plek ziet waar het materiële en immateriële erfgoed van Van Gogh samenkomen, haakten we aan bij de gemeentelijke ontwikkelgroep die zich buigt over de toekomst van het Paleis. Gemeente Tilburg voorziet het Paleis als een huis van de stad met programma Levendige Democratie waar inwoners van de gemeente meedenken, meepraten en meedoen als het gaat om actuele maatschappelijke opgaven. Van Gogh had kwaliteiten die een belangrijke rol spelen in processen van dialoog en co-creatie. Van Gogh kon kijken naar de veranderende samenleving en dat verbeelden in zijn schilderijen. In het toekomstige Paleis-Huis van de stad voorzien wij een Vincent van Gogh die inwoners helpt te kijken naar de beleidsopgaven, daar een mening over te vormen en deze te verbeelden op papier of computer, analoog of digitaal.

In dit jaarverslag zijn alle activiteiten terug te voeren op deze visie van Stadsmuseum Tilburg op het materiële en immateriële erfgoed van Vincent van Gogh.

Petra Robben

hoofd ad interim Stadsmuseum Tilburg/Vincents Tekenlokaal

Talentenprogramma De NWE Vincent

Het talentenprogramma De NWE Vincent duurt vier jaar. Begonnen we in 2021 met alleen de stad Tilburg, in 2022 breidden we uit met Zundert en in 2023 met Nuenen. Het afgelopen jaar stond in het teken van bestendiging van het programma en voortzetting van de coördinerende rol. Hoewel iedere locatie een eigen activiteitenprogramma heeft, kwamen we met zijn allen samen in het Noordbrabants Museum in november 2023.

Ieder jaar begint met een oproep aan kinderen tussen de tien en veertien jaar die mogelijk beschikken over tekentalent. Zij krijgen de vraag werk in te sturen, waarna er per locatie een selectie volgt voor vijftien kandidaten die potentie hebben om zich te ontwikkelen tot een nieuwe Vincent. Na selectie komen de groepen vrijwel wekelijks bijeen voor atelierbezoeken, tekenlessen, workshops en masterclasses. De NWE Vincent streeft ernaar lokale kunstenaars bij het programma te betrekken en gebruik te maken van locaties en organisaties die ertoe doen als het gaat om Van Gogh. In Tilburg zijn dat bijvoorbeeld De Pont Museum, de Lustwarande, Fontys Hogescholen voor de Kunsten, NS-Ateliers en Atelier Goretti. De masterclasses worden gegeven door gerenommeerde lokale kunstenaars, zoals Paul van Dongen, Ivo van Leeuwen en Marjolein Schalk.

Natuurlijk wil elk kind 'De Nieuwe Vincent' worden; dat kan er uiteraard maar één zijn. Maar het mooie is dat elk kind gedurende een halfjaar een inspirerend en gedegen traject volgt en zo weer nieuwe stappen kan zetten in het ontwikkelen van het eigen talent. Vincents Tekenlokaal positioneert zich hiermee in de talentenpiramide die in Tilburg gevoed wordt door onder andere Factorium en Kunstpodium T. De NWE Vincent beschouwen we als het vlaggenschip van Vincents Tekenlokaal. Als boegbeeld versterkt en verbindt Vincents Tekenlokaal de diverse locaties van Van Gogh in Brabant.

Educatieve programma's voor scholen

Het erfgoedverhaal van Van Gogh, de onderwerpen die hij tekende, de locaties die hij bezocht; dat erfgoed gebruiken we als inspiratie voor educatieve programma's op school en in het paleis. Bomen in de stijl van Van Gogh, een paleistuin ontwerpen voor het nieuwe Forum, koninklijke portretten in het paleis, Vincent in de 19e eeuw, Tijd voor Torens en de klassenfoto van Vincent van Gogh zijn onderwerpen waarmee we het verhaal van Van Gogh vertellen. Dat doen we zowel analoog als digitaal, in een nagebouwde 19e-eeuwse stijlkamer en een modern computerlokaal.

Naast scholen uit de rest van Brabant, die we ontvangen dankzij een financiële regeling van Erfgoed Brabant onder de noemer Museumschatjes, komen er uiteraard ook scholen uit Tilburg naar Vincents Tekenlokaal. Dat zijn niet alleen reguliere basisscholen, maar ook speciale groepen, zoals de IMC Weekendschool, tien- tot veertienjarigen die op zondag naar Vincents Tekenlokaal komen en IMC-basis Abou el-Chayr. Deze leerlingen zijn vaak afkomstig uit sociaal zwakkere milieus en komen op deze manier toch in aanraking met kunst en cultuur.

Vincent van Gogh was een dertienjarige onzekere leerling, zich niet bewust van zijn talent dat hem later wereldberoemd zou maken. Deze zoektocht naar persoonlijkheid is uiterst actueel voor hedendaagse jongeren in het voortgezet onderwijs. Met de programma's Expeditie Durendael en Track013 / Track 2.0 / Toptrack (Portfolio) draagt Vincents Tekenlokaal bij aan de persoonlijkheidsontwikkeling van jonge mensen. Zowel op Durendael als voor de Track013-groepen is het kunstonderwijs en zelf tekenen heel waardevol.

Individuele tekenlessen

Vanuit een voortdurende vraag om teken- en schilderlessen biedt Vincents Tekenlokaal programma's aan voor individuele tekenlessen voor jong en oud op woensdagmiddagen en in de weekends. Zowel kinderen, jongeren en ouderen zijn van harte welkom om hun talenten op het gebied van tekenen en schilderen te ontwikkelen. Elke eerste woensdag van de maand is het digitale tekenlokaal van Vincents Tekenlokaal open om vrij te tekenen op de tablets. Speciaal voor kinderen ontwikkelde Vincents Tekenlokaal een serie cursussen van zes tekenlessen. Deze lessen zijn zowel digitaal als analoog en vinden plaats in het Paleis.

Evenementen

In augustus 2023 deed Vincents Tekenlokaal samen met Stadsmuseum Tilburg en Center of Tilburg mee aan kunstfestival Kaapstad. Bij dit festival draait alles om pop-up art, waarin er creatief gebruik wordt gemaakt van de openbare ruimte in de stad. Zo ook op het pas geopende Willemsplein bij het Paleis-Raadhuis waar Vincents Tekenlokaal is gehuisvest. Aan de voet van de trap, waar Vincent van Gogh ooit als dertienjarige jongen zat, werd door 144 enthousiaste deelnemers een gigantisch groot zelfportret van hem gemaakt. Het was een coproductie, want iedere deelnemer beschilderde een stukje gezicht, op een doek van 40 x 40 centimeter. Samen vormden deze doeken een enorm portret van bijna vijfentwintig vierkante meter. Het werd een kunstwerk met grote impact gezien de vele reacties op Facebook, Instagram en andere media.

Naast de 144 doeken op Kaapstad participeerde Vincents Tekenlokaal in andere openbare evenementen. Zichtbaarheid vinden we belangrijk en meedoen is bovendien ontzettend leuk. Elk evenement biedt kansen om nieuwe mensen te ontmoeten en kennis te laten maken met het immateriële erfgoedverhaal van Van Gogh. We deden mee aan het evenement Wilhelminapark 125 jaar, waarbij leerlingen van Track013 silhouetten van bomen creëerden op de ramen van hun klaslokaal gelegen aan het park. Meermaals trokken we eropuit met een bolderkar vol tekenmateriaal en papier. Tekenen in de natuur deed Van Gogh graag en in Tilburg deden we dat op een ideale plek: in de tuin van De Pont Museum. Tijdens de Dag van de Spoorzone tekenden we nieuwe stadsgezichten aan de achterkant van het station: onontdekt gebied dat lange tijd voor het publiek verborgen bleef. Hieronder is de complete tijdlijn met alle evenementen te vinden.

1 en 2 april 2023

Museumweekend: Vincents Tekenlokaal organiseerde tekenlessen in het depot van Stadsmuseum Tilburg. Objecten uit de museale collectie werden in een stilleven tot een compositie gebracht.

April/mei 2023

Punch in De Pont: Workshop botanisch tekenen in de tuin van het De Pont museum.

4 juni 2023

Dag van de Spoorzone: Zoals Vincent van Gogh tekende in de natuur, schetsten een aantal deelnemers de hedendaagse stadsgezichten in de Spoorzone.

2 juli 2023

Deelname Tilburg On Stage i.s.m. Art-Fact: Expositie in de Schouwburg van talentvolle tekenkunstenaars uit het programma De NWE Vincent.

5 juli 2023:

Lancerings educatief erfgoedprogramma Tijd voor Torens. Na een beklimming van de Kempentoren tekende en schilderden leerlingen van

Basisschool Bloemaert een metershoge toren!

8 juli 2023

Opening Stadsforum: Stadsgezichten tekenen op het nieuwe Forum. Urban sketching.

19 en 20 augustus 2023

Deelname aan Kaapstad met het grootste portret van Tilburg: 144 schilderijen die samen één portret van Vincent van Gogh vormen.

9 en 10 september 2023

Open Monumentendag: het erfgoedverhaal van het paleis, de koning die het bouwde, de Rijks hbs waar Vincent van Gogh zijn eerste lessen kreeg.

Hele maand oktober 2023

Deelname Inktober: een maand lang elke dag een tekenopdracht, op social media.

18 en 19 november 2023

Wilhelminapark 125 jaar: deelname aan de wijkexpositie met raamproject, gemaakt door en met leerlingen van Track013/Track2.0/Toptrack.

Bezoekers en deelnemers

Talentenprogramma De NWE Vincent, educatieve programma's, individuele tekenlessen en deelname aan de evenementen leverden in totaal **6.707 bezoekers en deelnemers** op. Omdat Vincents Tekenlokaal in 2023 nog geen gebruik maakte van een gespecificeerde bezoekersregistratie hebben we geen aantallen bij de diverse programma's. Hier werken we in 2024 wel naar toe.

Bezoekers en deelnemers 2023 per maand		
<i>Maand</i>	<i>Kinderen</i>	<i>Begeleiders</i>
Januari	178	5
Februari	165	13
Maart	581	37
April	272	10
Mei	439	34
Juni	767	70
Juli	848	10
Augustus	800	0
September	358	8
Oktober	334	15
November	1034	41
December	665	23
Totaal	6441	266

Bezoekers en deelnemers 2023 per kwartaal		
<i>Kwartaal</i>	<i>Kinderen</i>	<i>Begeleiders</i>
1e kwartaal	924	55
2e kwartaal	1478	114
3e kwartaal	2006	18
4e kwartaal	2033	79
Totaal	6441	266

Onderzoek Bureau Ginder

In het kader van toekomstige herbestemming van het Paleis gaf Stadsmuseum Tilburg Bureau Ginder de opdracht om onderzoek te doen naar de beleefbaarheid van Vincent van Gogh in Tilburg en de positionering van Vincents Tekenlokaal daarin. Als onderdeel van het onderzoek ging Bureau Ginder in gesprek met een aantal stakeholders en betrokkenen over de kansen om het leven van Vincent van Gogh in Tilburg beter voor het voetlicht te brengen. Gevraagd werd welke locaties eventueel in aanmerking kwamen, en ook welke gedachten er heersten over het concept Vincent van Gogh in Tilburg.

Bureau Ginder zette hiervoor drie adviseurs in die gespecialiseerd zijn in businesscases, haalbaarheidsonderzoeken en conceptontwikkeling binnen de culturele sector: Gré Beekers, Jesse van Tetterode en de uit Tilburg afkomstige Tom Gosens. Stadsmuseum Tilburg bracht hen met de volgende stakeholders in contact: Berny van de Donk (programmamaker Palace To Be); Samantha van Rooij (programmamanager renovatie Paleis-Raadhuis); Joost op 't Hoog (beleidsmedewerker ruimtelijk erfgoed gemeente Tilburg); Maarten Teijen (namens ondernemers Korvel); Frank van den Eijnden (directeur Van Gogh Brabant); Joost Melis (directeur Van Gogh Homeland); Bas Verberk (directeur Factorium); Marc Meeuwis (directeur Marketing Tilburg); Marloes Coppes (vml. coördinator Vincents Tekenlokaal); Ulco Mes (programmamanager Cultuur gemeente Tilburg); Kim Hendrikx (beleidsontwikkelaar citymarketing, VVV, vrijetijd en kermis gemeente Tilburg); Lucienda Dap (directeur Het Activeringshuis).

De doelstellingen van het onderzoek waren:

1. In kaart brengen van het leven van Vincent van Gogh in Tilburg en wat daarvan tot op heden beleefbaar is.
2. Versterken van de bottom-up initiatieven in de wijk Korvel en Annaplein om de potentie ervan te verkennen.
3. Evaluatie van de huidige opzet van Vincents Tekenlokaal en de toekomstmogelijkheden.
4. Onderzoek naar de mogelijkheden met betrekking tot de beleefbaarheid van Vincent van Gogh in het Paleis, als onderdeel van de programmalijn Levendige democratie.
5. Onderzoek hoe Vincent van Gogh in de toekomst ingezet kan worden voor stadspromotie/citymarketing.

Vanuit een breed perspectief (kunst & cultuur, citymarketing, toerisme & recreatie, gebiedsontwikkeling, educatie) werd gevraagd om scenario's te ontwikkelen voor de beleefbaarheid van Vincent van Gogh in Tilburg en Vincents Tekenlokaal. De hoofdvraag luidde: welke scenario's zijn denkbaar om Vincent van Gogh beter beleefbaar te maken in Tilburg, en hoe past Vincents Tekenlokaal hierin?

Hierbij was aandacht voor de volgende deelaspecten:

- Tilburg als onderdeel van een groter geheel;
- De totaalbeleving Vincent van Gogh in Brabant/Europa, en de USP daarin voor Tilburg;
- De uitgewerkte verhaallijnen voor Tilburg;
- Samenwerkingspartners;
- Verhouding tussen immaterieel erfgoed, materieel erfgoed en tekenonderwijs/talentontwikkeling en wie daar welke rol het beste in kan vervullen;
- Verhouding tussen beleving voor stadsbezoekers en inwoners;
- Locatie(s).

De gemeente Tilburg wenste in ieder geval twee scenario's uitgewerkt te zien:

1. Een scenario waarbij het innovatieve tekenen wordt gerealiseerd vanuit en in nauwe samenwerking met het Factorium (als stedelijk centrum voor talentontwikkeling), naast een (breder) erfgoedverhaal over de verhouding tussen Vincent en Tilburg.
2. Eén of meer scenario's waarin het huidige Tekenlokaal op een andere locatie wordt doorontwikkeld.

De gesprekken werden gehouden in de periode september tot en met november. In december voegde Bureau Ginder alle onderzoeksresultaten samen. In januari en februari 2024 werkten zij de onderzoeksgegevens uit tot een onderzoeksrapport dat eind februari 2024 opgeleverd werd.

Ontwikkelgroep Paleis-Huis van de stad

In 2023 waren de directeur Stichting Mommerskwartier en hoofd Stadsmuseum Tilburg vertegenwoordigd in de ontwikkelgroep voor het nieuwe Paleis-Huis van de stad met programma Levendige Democratie. Komende vanuit Vincents Tekenlokaal als een plek voor educatie en talentontwikkeling, stelden we voor een 'Tekenkamer van de Stad' te ontwikkelen waar burgers kunnen meepraten over beleidsopgaven van de stad.

We ontwikkelden een concept voor het nieuwe Paleis met daarin zeven beleidsopgaven die centraal staan: stedelijkheid, groen en biodiversiteit, menselijkheid, mobiliteit, water, landbouw en industrie – de thema's zoals door Van Gogh Homeland gesteld. Ons voorstel zou zijn om gebruik te maken van vier verdiepingen in het gebouw, te beginnen bij het souterrain voor inspiratie en verbeelding, op basis van publieksparticipatie. Op het level daarboven, de bel-etage, wordt context gegeven door beleidskaders en wetgeving. Op de eerste etage is ruimte voor dialoog en co-creatie, leidend naar de rooftop als 'room with a view' waar resultaten gepresenteerd en gedeeld kunnen worden.

Vanuit Stadsmuseum Tilburg en Vincents Tekenlokaal voorzagen we een rol voor koning Willem II als vertegenwoordiger van de grondwet en de democratie. Vincent van Gogh stelden we voor als inspirator en verbeelder. Omdat het Paleis zich in de directe nabijheid van het stadhuis en zijn bestuurders bevindt, zien wij het als een logische plek waar inwoners en bestuurders samenwerken aan de beleidsopgaven van de stad.

Deze visie is uitgewerkt in een 'onepager' en begin 2024 naar de bestuursleden verstuurd.

Marketing en communicatie

Het eerste half jaar van 2023 stond in het teken van opstarten van het nieuwe lesaanbod in het Paleis-Raadhuis waar Vincents Tekenlokaal vanaf eind 2022 weer werd gesitueerd. De focus van marketing en communicatie lag in die periode dan ook in belangrijke mate op het vlak van promotie van deze activiteiten. Daarin werd er vooral ingestoken op online promotie en de zichtbaarheid van de organisatie op deze voor Vincents Tekenlokaal vertrouwde plek in het Paleis-Raadhuis.

Vervolgens is er in het laatste kwartaal van 2023 een optimalisatieslag gemaakt in diverse communicatiemiddelen. Het doel hiervan was om de effectiviteit en het bereik van de middelen te vergroten, het visuele maar ook inhoudelijke ‘gezicht’ van Vincents Tekenlokaal meer te laten zien en de connectie te vergroten met de verschillende doelgroepen.

Website

De website voldeed niet meer aan de gestelde eisen en is geoptimaliseerd in functionaliteiten, structuur en look & feel. Daarnaast heeft het erfgoedverhaal meer gezicht gekregen. De mogelijkheden van het beheersysteem van de huidige website zijn echter ook beperkt. In 2024 is dit een punt van aandacht.

Statistieken www.vincentstekenlokaal.nl

Gebruikers: 5500

Nieuwe gebruikers: 5400

Gemiddelde bezoekduur: 1,10 minuten

NB: eind januari 2023 ging het meten van de statistieken over naar Google Analytics G4. De hier genoemde aantallen kunnen daardoor licht afwijken van de werkelijkheid.

Social media

Vincents Tekenlokaal is aanwezig op verschillende social media platforms: Instagram, Facebook en LinkedIn. Deze platforms worden steeds vaker ingezet om de communicatiedoelstellingen te halen. Aandachtspunten in 2023 waren het vergroten van het bereik, ruimer inzetten van social tools zoals stories & reels, video's, live gaan en het ruimer benutten van de overige mogelijkheden die de media te bieden hebben. De look & feel is eveneens aangepakt. Daarnaast is er een aantal templates ontwikkeld om geheel gestroomlijnd te laten verlopen. Er was een forse groei van volgers zichtbaar, organisch en in de slipstream van enkele gepromote campagnes. De groei van Instagram is significant: ruim 30% in het laatste kwartaal.

Volgers op de socials		
	1 jan 2023	31 dec 2023
Facebook	1318	1400
Instagram	639	1003

Nieuwsbrief

Er heeft een optimalisatieslag plaatsgevonden in de look & feel en een uitbreiding van de mogelijkheden van doelgroepsegmentatie.

Repurpose content

Vanaf het laatste kwartaal van 2023 is er gericht gestuurd op actief hergebruik van content via verschillende media.

Meetbaarheid bereik kanalen

Aan het eind van 2023 is de website van Vincents Tekenlokaal gekoppeld aan een analytics systeem en daarnaast is de business suite van de social kanalen ingericht om de prestaties te meten en gericht te sturen.

Vergroten overall zichtbaarheid

Er is via de diverse media gewerkt aan vergroten van de zichtbaarheid. Een aandachtspunt was ook om de interactie met verschillende doelgroepen te vergroten, met name op social media. Dit gebeurde onder andere door uit te nodigen tot interactie (o.a. met 'Inktober'), het netwerk actief te benaderen en het gesprek aan te gaan met volgers.

Intern

Een medewerker PR & Communicatie nam afscheid waarvoor een nieuwe medewerker in de plaats kwam. Zij werkt als zzp'er, zoals een aantal tekendocenten ook op basis van facturatie voor Vincents Tekenlokaal werkzaamheden verricht. In 2023 is het flexibele team uitgebreid met drie nieuwe (jonge) docenten. We kregen ook versterking op het taakonderdeel administratie.

Begin september kregen we te maken met een lekkage in een van de kantoorruimten in het souterrain. We verhuisden naar een andere ruimte in het souterrain van het Paleis.

Bijlagen

Stichting Mommerskwartier

Bijlage 01 (a)

Prestatieafspraken TextielMuseum | TextielLab

Contractafspraken	Realisatie	Toelichting
Openingstijden (voor publiek) op jaarbasis 1.950 uur gedurende 6 dagen in de week (maandag gesloten).	1.968	Openingstijden di t/m vr 10 – 17 uur, zat & zon 12- 17 uur feestdagen afwijkende openingstijden.
Bezoekersaantal: 65.000 (met een focus op verjonging en verbreding).	77.602	We hebben een recordaantal bezoekers mogen ontvangen in 2023.
Tentoonstellingen: 4 per jaar (collectie, wissel, damast).	4 +	
Publieksactiviteiten: 15 voor bezoekers/professionals.	15 +	
Educatie: 7 programma's voor onderwijs	7 +	

Makers in het Textiellab: beoogde groei van 300 naar 500 makers in het lab; met een projectresultaat dat groeit van 150 naar 200.	Totaal: 326 makers bestaande uit: 243 makers: jong talent (21), mid-career en gerenommeerd (222) + 84 makers talentontwikkeling (zie uitsplitsing hieronder) De groei van het projectresultaat is nog niet gerealiseerd.	
--	---	--

Talentontwikkeling: 240 mbo/hbo studenten; minimaal 6 afstudeeropdrachten; minimaal 8 toptalenten; minimaal 8 stagiaires (allen onderdeel van de 500 makers in het lab).	Totaal 84 makers talentontwikkeling, bestaande uit: 49 MBO HBO studenten 15 stagiaires 12 afstudeerprojecten en 8 toptalenten
---	--

R&D: 1 traject rond een maatschappelijk thema.	1	Sinds begin 2021 onderzoekt het TextielLab samen met o.a. Studio Drift de toepassingsmogelijkheden van beweging en bouwen met textiel binnen een meerjarig R&D-traject. Research & Development vormt een belangrijke pijler. De resultaten zijn in 2023 zichtbaar gemaakt in de tentoonstelling Is it Alive?. Daarnaast zullen we de kennis die is opgedaan tijdens dit onderzoek delen met andere makers eind 2023/begin 2024. Ook ons materiaal en steken onderzoek in het lab naar mogelijkheden van het borduren biedt ongekende perspectieven voor de makers. Dit onderzoek is ontsloten in het zgn 'stekenarchief'. Er zijn in 2022 voorbereidingen getroffen voor een aantal onderzoeken rondom duurzaamheid: Gerecycled brandvertragende garens, reductie van afval en een doorontwikkeling van de techniek breien met de focus op duurzame materialen. Dit krijgt in 2024 zijn vervolg.
by Textielmuseum: een keer in de 2 jaar een opdracht voor productlijn of topontwerper.	0	Sigrid Calon ging met onze weef- en breispecialisten aan de slag in het TextielLab en ontwikkelde daar een serie plaids en theedoeken in 2022. In 2024 gaan we een nieuwe productlijn laten ontwerpen.
TextielShop: verkoop van producten in de TextielShop, webwinkel en bij externe verkooppunten	Gerealiseerd	
DamastWasserij: Wassen voor particulieren.	Gerealiseerd	

Bijlage 01 (b)

KPI's Stadsmuseum Tilburg (waaronder Vincents Tekenlokaal)

Exploiteren van Stadsmuseum Tilburg	– Zie jaarverslag
Beheer onderhoud stadscollectie	– Zie jaarverslag Nieuwe aanvullingen <u>collectie NS-Hoofdwerkplaats</u>
Exploitatie VTL	– Zie jaarverslag
Tentoonstellingen (2)	– <u>Deze en Gene zijde</u> (december tot en met februari)
	– <u>Tilburg Tattoo – Verhalen onder je huid</u> (maart tot en met mei)
	– <u>Expo Reeshof</u> (april)
	– <u>Immaterieel Erfgoed Sint Job</u> (April tot en met mei)
	– <u>Marroncultuur Suriname</u> (juni-juli)
	– <u>Fiera del Suono</u> (juli)
	– <u>100 jaar Piushaven</u> (oktober)
Digitale Omgevingen	– <u>Human Rights Tattoo</u> (december)
	– <u>Geheugen van Tilburg</u>
	– <u>Erfgoed Tilburg</u> (website)
Lezing	– Lezingen geprogrammeerd parallel aan programma's en thema's in het TijdLab
Evenementen (2)	– <u>Kijkdagen Stadsdepot</u> door het jaar heen
	– <u>Verjaardag van de stad</u> , 18 april 1809
	– <u>Museumweek 2023</u>
	– <u>Keti Kotimaand 2023</u>

Educatieve programma's (1)	– <u>Doorlopende leerlijn</u> erfgoededucatie is in 2023 uitgebreid met 'Tijd voor Torens'. Zie jaarverslag aantal leerlingen.
Aantal publicaties	– Nieuwe verhalen op Geheugen van Tilburg (67 totaal) – <u>Koloniaal verleden van Tilburg</u> (13). – <u>Bindweefsel</u> (15). – <u>Dood- en Rouwcultuur</u> (10). – <u>Smidspad</u> (7). – <u>Sint Job</u> (5).
Bezoekers Vincents Tekenlokaal	– 6.707 bezoekers, zie de bezoekersaantallen VTL 2023 in het jaarverslag.
Beheer / behoud Kessels collectie en financiële bijdrage aan de bestuurskosten van Stichting Kessels	– Vanaf 2023 is deze KPI uit het subsidiecontract gehaald
Financieren heemkundekringen 'Tilburg' en 'De Kleine Meijerij'	– € 1.299 HKK Tilborch (zie factuur) – € 866 HKK De Kleine Meijerij (zie factuur)
Onderhoud <u>Expositie over Kasteel van Tilburg</u>	– Regulier contact met MFA De Poorten. – <u>Bezocht tijdens TilburgKlas/ Archeologie</u>
Organisatie van drie á vier bijeenkomsten voor het Erfgoednetwerk	– Pitches voor subsidieaanvraag 12 januari 2023. – Bijeenkomst ErfgoedPartners in Wijkcentrum 't Sant. 28 februari 2023 – Pitches voor subsidieaanvraag 11 mei 2023. – Bijeenkomst 80 jaar Bevrijd! Berkel-Enschot 2 oktober 2023. Tilburg 21 november 2023. Udenhout-Biezenmortel 22 november 2023.

Exploitatie van het
Erfgoedsubsidiefonds

– Zie verantwoording subsidie erfgoedprojecten in
jaarverslag.

TextielMuseum | TextielLab

Bijlage 02 (a)

Aanwinsten TextielMuseum 2023

- Aquarel met voorstelling fabrieksinterieur Wecotex, Tilburg, Reinold, F. , 1960-1960 , beeldmateriaal schilderij aquarel, schenking, , inv.nr 13231
- Geweven portret van Joseph-Marie Jacquard (1752-1834), onbekend , 1970-1980 ca, beeldmateriaal portret , schenking, , inv.nr 13233
- Houten gedenkbord 125-jarig jubileum J. Brouwers' Lakenfabrieken Tilburg, Mandos, Frans Hems & Zn., M. , 1953-1953 , beeldmateriaal gedenkbord , schenking, , inv.nr 13238
- Weefspoelen van H.F.C. Ennneking, Tilburg, , 1950-1960 ca, weefgereedschap weefgetouw-onderdeel weefspoel, schenking, , inv.nr 13239a=e
- Inslagpijpjes en spoelen van H.F.C. Ennneking, Tilburg, , 1950-1970 ca, weefgereedschap weefgetouw-onderdeel inslagpijpje, schenking, , inv.nr 13240a=n
- Sigarenkistje met textielgereedschap, , – , gereedschapskist , schenking, , inv.nr 13241a=s
- Mattson and Mora garenwinder met klem, Mattson and Mora (Zweden) , 1900-1925 , garenwinder , schenking, , inv.nr 13242a=b
- Prent 'Tilburgse stukken-stopsters', Tuerlings (Tilburg) , 1965-1970 , beeldmateriaal prent , schenking, , inv.nr 13243
- Portret van Emile Josephus Carolus Maria Janssens (1860-1927), Van Haelen, Henri , 1925-1925 ca, beeldmateriaal schilderij portret, schenking, , inv.nr 13245
- Portret van Nicolaas Wilhelmus de Horion (1780-1843), , – ca, beeldmateriaal schilderij portret, schenking, , inv.nr 13246
- Portret van Joanna Catharina de Meuse, , – ca, beeldmateriaal schilderij portret, schenking, , inv.nr 13247
- 'Theedoek met Tilburgse twist', Calon, Sigrid Textielmuseum , 2022-2022 , huishoudtextiel keukentextiel droogdoek, aankoop, , inv.nr 18875a=c
- 'Ode aan breien', Calon, Sigrid Textielmuseum , 2022-2022 , interieurtextiel meubelbekleding meubelstof, aankoop, , inv.nr 18876a=b
- Deken met floraal motief, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , – , huishoudtextiel beddengoed deken, schenking, , inv.nr 18883
- Baba Carpet Coat, Konno, Lisa , 2019-2019 , bovenkleding jas kleding, aankoop, , inv.nr 18887
- 'Das Musterbuch. Classic Frauen am Bauhaus', Stölzl, Gunta Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Vorwerk & Co. Teppichwerke (Hameln), 1927-1994 1927 ontwerp staal, 1994 uitvoering, interieurtextiel vloerbedekking vast tapijt, schenking, , inv.nr 18891
- Harmonicaboek met proefstalen uit de periode Bauhaus, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der , 1929-1932 , interieurtextiel stalenboek proefstaal, schenking, , inv.nr 18892
- Garenstaalkaarten met diverse metaalgarens, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der , 1929-1932 , studiemateriaal garenstaal technische beschrijving, schenking, , inv.nr 18893a=d
- Metalen garenstalen, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der , 1929-1932 , garenstaal , schenking, , inv.nr 18894a=b
- Ontwerptekening voor een vloerkleed geweven voor het Provinciehuis in Arnhem, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der , 1954- , tekening ontwerptekening ontwerptekening vloerkleed, schenking, , inv.nr 18895
- Student ontwerptekening uit de technische klas in de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der , 1934-1979 , tekening ontwerptekening studiemateriaal,

schenking, , inv.nr 18896

- Ontwerptekening voor een weefwerk, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der , 1934-1968 , tekening ontwerptekening studiemateriaal, schenking, , inv.nr 18897
- Ontwerptekening voor een weefwerk, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der , – , tekening ontwerptekening , schenking, , inv.nr 18898a=b
- Set van 11 'Voortrekker Eeufees 1838-1938' servetten, uitgebracht ter viering van de grote trek, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Dissel & Zonen, Linnenfabrieken E.J.F. van (Eindhoven) Nederlandse Afrikaanse Handelsmaatschappij, 1938-1938 , huishoudtextiel tafelgoed servet, schenking, , inv.nr 18899a=k
- Set van 2 grijze 'Voortrekker Eeufees 1838-1938' servetten, uitgebracht ter viering van de grote trek, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Dissel & Zonen, Linnenfabrieken E.J.F. van (Eindhoven) Nederlandse Afrikaanse Handelsmaatschappij, 1938-1938 , huishoudtextiel tafelgoed servet, schenking, , inv.nr 18900a=b
- Set van 2 witte 'Voortrekker Eeufees 1838-1938' servetten, uitgebracht ter viering van de grote trek, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Dissel & Zonen, Linnenfabrieken E.J.F. van (Eindhoven) Nederlandse Afrikaanse Handelsmaatschappij, 1938-1938 , huishoudtextiel tafelgoed servet, schenking, , inv.nr 18901a=b
- Set van 10 geruite vinkendoekjes, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Dissel & Zonen, Linnenfabrieken E.J.F. van (Eindhoven) , 1950-1971 ontwerp ca 1950, uitvoering tot 1971 (sluiting fabriek), huishoudtextiel tafelgoed vingerdoekje, schenking, , inv.nr 18902a=j
- Servet met geel-witte streep, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Dissel & Zonen, Linnenfabrieken E.J.F. van (Eindhoven) , 1945-1971 1971 sluiting fabriek, huishoudtextiel tafelgoed servet, schenking, , inv.nr 18903a=d
- Twee ecru servetten 'Wilhelmina Regina 1898-1938', Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Dissel & Zonen, Linnenfabrieken E.J.F. van (Eindhoven) , 1938-1938 , huishoudtextiel tafelgoed servet, schenking, , inv.nr 18904a=b
- 3 gekleurde vinkendoekjes met opengewerkte vierkantjes, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Dissel & Zonen, Linnenfabrieken E.J.F. van (Eindhoven) , 1960-1971 Ontwerp ca 1960, 1971 sluiting fabriek., huishoudtextiel tafelgoed vingerdoekje, schenking, , inv.nr 18905a=c
- Servet uitgebracht ter gelegenheid van de opening van het Provinciehuis Gelderland in Arnhem, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Dissel & Zonen, Linnenfabrieken E.J.F. van (Eindhoven) , 1954-1954 , huishoudtextiel tafelgoed servet, schenking, , inv.nr 18906
- Droogdoek 'Nopje' (nessinnr. 960), Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Dissel / Van den Briel & Verster, Linnenfabrieken E.J.F. van (Eindhoven) , 1936-1971 ontwerp gaat mogelijk terug op dessin 'Landhuisdoek' (1936)
- 1971 sluiting fabriek, huishoudtextiel keukentextiel droogdoek, schenking, , inv.nr 18907
- Servetten met geometrisch patroon en geborduurd "R", Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der , – , huishoudtextiel tafelgoed servet, schenking, , inv.nr 18908a=e
- Wit tafellaken 'Straalbreking' (dessinnr. 201), Lebeau, Chris Dissel & Zonen, Linnenfabrieken E.J.F. van (Eindhoven) , 1932-1932 ontwerp, huishoudtextiel tafelgoed tafellaken, schenking, , inv.nr 18909

- Geruit tafelkleed met blauwe, witte, roze en zalmkleurige vlakken, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der , – , huishoudtextiel tafelgoed tafellaken, schenking, , inv.nr 18910
- Tafelkleed met groene en roode strepen, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der , – , huishoudtextiel tafelgoed tafellaken, schenking, , inv.nr 18911
- Proefstaal gordijnstof voor de Hoge Raad in Den Haag, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Mijll Dekker, Handweverij en Ontwerpatelier Kitty van der (Nunspeet) , 1937-1938 , interieurtextiel gordijnstof staal (monster), schenking, , inv.nr 18912a=b
- Kleedje of staal, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Mijll Dekker, Handweverij en Ontwerpatelier Kitty van der (Nunspeet) , – , interieurtextiel interieurstof staal (monster), schenking, , inv.nr 18913
- Kussenovertrek in rood en ecru, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Mijll Dekker, Handweverij en Ontwerpatelier Kitty van der (Nunspeet) , – , interieurtextiel meubelbekleding kussensloop, schenking, , inv.nr 18914
- Loper met banen en stervormen in rood, blauw en ecru, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Mijll Dekker, Handweverij en Ontwerpatelier Kitty van der (Nunspeet) , – , interieurtextiel meubelbekleding loper (bedekking voor meubilair), schenking, , inv.nr 18915
- Proefstaal interieurstof met Chinees ruitjesmotief, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Mijll Dekker, Handweverij en Ontwerpatelier Kitty van der (Nunspeet) , 1932- , interieurtextiel interieurstof staal (monster), schenking, , inv.nr 18916
- Tafelkleed met gestreept motief in pasteltinten, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Mijll Dekker, Handweverij en Ontwerpatelier Kitty van der (Nunspeet) , – , interieurtextiel interieurstof meubelbekleding, schenking, , inv.nr 18917
- Gordijn met motief in banen, in donkerrood en bruin, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Mijll Dekker, Handweverij en Ontwerpatelier Kitty van der (Nunspeet) , – , interieurtextiel interieurstof gordijn, schenking, , inv.nr 18918
- Lichtblauwe sjaal met franje, Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Mijll Dekker, Handweverij en Ontwerpatelier Kitty van der (Nunspeet) , – , kleding kledingaccessoire sjaal, schenking, , inv.nr 18919
- Kleed, structuurweefsel in ecru en gekleurde banen., Mijll Dekker, Kitty (Fischer-) van der Mijll Dekker, Handweverij en Ontwerpatelier Kitty van der (Nunspeet) , – , interieurtextiel meubelbekleding tafelkleed, schenking, , inv.nr 18920
- Dekenstaal van Dralon, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1980-1990 , huishoudtextiel deken staal (monster), schenking, , inv.nr 18921
- Dekenstaal van Dralon, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1980-1990 , huishoudtextiel deken staal (monster), schenking, , inv.nr 18922
- Dekenstaal van Dralon, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1980-1990 , huishoudtextiel deken staal (monster), schenking, , inv.nr 18923
- Geruit dekenstaal, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , – , huishoudtextiel beddengoed deken, schenking, , inv.nr 18924
- Babydekentje van Dralon, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1980-1990 , huishoudtextiel deken , schenking, , inv.nr 18925

- Babydekentje, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , – , huishoudtextiel deken , schenking , , inv.nr 18926
- Babydekentje met franje, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , – , huishoudtextiel deken , schenking , , inv.nr 18927
- Geel en ecru babydekentje, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , – , huishoudtextiel deken , schenking , , inv.nr 18928
- Geel babydekentje met ruitpatroon, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , – , huishoudtextiel deken , schenking , , inv.nr 18929
- Dekentje van Dralon, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1980-1990 , huishoudtextiel deken , schenking , , inv.nr 18930
- Babydekentje van Dralon met patroon van konijntjes en bloemen, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1980-1990 , huishoudtextiel deken , schenking , , inv.nr 18931
- Babydekentje van Dralon, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1980-1990 , huishoudtextiel deken , schenking , , inv.nr 18932
- Babydekentje van Dralon, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1980-1990 , huishoudtextiel deken , schenking , , inv.nr 18933
- Geruite dekenstaal met drie staaltjes (nr. 778598), AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1960-1965 , huishoudtextiel beddengoed deken, schenking , , inv.nr 18934
- Geruite dekenstaal met drie staaltjes (nr. 317020), AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1960-1965 , huishoudtextiel beddengoed deken, schenking , , inv.nr 18935
- Dekenstaal, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1960-1969 , huishoudtextiel beddengoed deken, schenking , , inv.nr 18936
- Ontrafelde glazendoek voor 'Tea Towel Portrait', Roggli, Vera Deltacron , 2022-2022 , interieurtextiel huishoudtextiel theedoek, aankoop , , inv.nr 18937a=b
- 'Tea Towel Portrait – glass towel', Roggli, Vera Deltacron , 2022-2022 , interieurtextiel wandkleed , aankoop , , inv.nr 18937c
- Ontrafelde pompdoek voor 'Tea Towel Portrait', Roggli, Vera Deltacron , 2022-2022 , interieurtextiel huishoudtextiel theedoek, aankoop , , inv.nr 18938a=b
- 'Tea Towel Portrait – pompdoek', Roggli, Vera Deltacron , 2022-2022 , interieurtextiel wandkleed , aankoop , , inv.nr 18938c
- Ontrafelde damasten doek voor 'Tea Towel Portrait', Roggli, Vera Deltacron , 2022-2022 , interieurtextiel huishoudtextiel theedoek, aankoop , , inv.nr 18939a=b
- 'Tea Towel Portrait – damask towel', Roggli, Vera Deltacron , 2022-2022 , interieurtextiel wandkleed , aankoop , , inv.nr 18939c
- Ontrafelde jacquard theedoek voor 'Tea Towel Portrait', Roggli, Vera Deltacron , 2022-2022 , interieurtextiel huishoudtextiel theedoek, aankoop , , inv.nr 18940a=b
- 'Tea Towel Portrait – jacquard towel', Roggli, Vera Deltacron , 2022-2022 , interieurtextiel wandkleed , aankoop , , inv.nr 18940c

- Deken met patroon in de stijl van de Art Nouveau, , 1920-1920 , huishoudtextiel beddengoed deken, schenking, , inv.nr 18941
- Geruite dekenstaal (nr. 654847), AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1950-1960 , huishoudtextiel beddengoed deken, schenking, , inv.nr 18944
- Dekenstaal, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1960-1969 , huishoudtextiel beddengoed deken, schenking, , inv.nr 18945
- Geruite dekenstaal (nr. 655333), AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1950-1960 , huishoudtextiel beddengoed deken, schenking, , inv.nr 18946
- Dekenstaal, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1960-1969 , huishoudtextiel beddengoed deken, schenking, , inv.nr 18947
- Babydekentje met geapliceerde katten, bloemen en vlinder, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1960-1975 , huishoudtextiel deken, schenking, , inv.nr 18948
- Babydekentje met geapliceerde ooievaar en twee ooievaarbaby's, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1960-1975 , huishoudtextiel deken, schenking, , inv.nr 18949
- Ontwerpen voor tafelgoed ter gelegenheid van afscheid van Errol van der Werdt, Taselaar, Koen Textielmuseum , 2023-2023 , tekening ontwerp tekening ontwerp tekening damast, opdracht, , inv.nr 18950a=b
- Proefstalen voor tafelgoed ter gelegenheid van afscheid van Errol van der Werdt, Taselaar, Koen Textielmuseum , 2023-2023 , huishoudtextiel tafelgoed servet, opdracht, , inv.nr 18951a=c
- Tafelgoed ter gelegenheid van afscheid van Errol van der Werdt, Taselaar, Koen Textielmuseum , 2023-2023 , huishoudtextiel tafelgoed servet, opdracht, , inv.nr 18952a=j
- Proefstalen ontwikkeling droogdoek 1e fase, Rolf, Margot , 1988-1989 , huishoudtextiel proefstaal , schenking, , inv.nr 18962a=
- Logboek met proefstalen ontwikkeling droogdoek 2e fase, Rolf, Margot , 1990-1990 , huishoudtextiel proefstaal , schenking, , inv.nr 18963a=t
- Proefstalen ontwikkeling droogdoek 2e fase, Rolf, Margot , 1990-1990 , huishoudtextiel proefstaal , schenking, , inv.nr 18964a=e
- Proefstalen ontwikkeling droogdoek 2e fase, Rolf, Margot , 1990-1990 , huishoudtextiel proefstaal , schenking, , inv.nr 18965a=f
- Proefstalen ontwikkeling droogdoek 2e fase, Rolf, Margot , 1990-1990 , huishoudtextiel proefstaal , schenking, , inv.nr 18966a=c
- Goedgekeurde proefstalen van droogdoeken, Rolf, Margot , 1991-1991 , huishoudtextiel proefstaal , schenking, , inv.nr 18967a=b
- Gareselectie van droogdoek, Rolf, Margot , 1990-1990 , huishoudtextiel garenklos , schenking, , inv.nr 18968a=h
- Heruitgave droogdoek, Rolf, Margot , 2002-2002 , huishoudtextiel proefstaal , schenking, , inv.nr 18969
- Studieopdracht 'placemat structuurweefsel gecombineerd met ketting-lancé', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18970 a=c

- Studieopdracht 'studie mantelstof (eindexamen opdracht)', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18971
- Studieopdracht 'Keper Pellenweefsel afb 18 Weven II pg.20', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18972a=e
- Studieopdracht 'Lancé ketting en inslag Weven II, p. 70', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18973a=v
- Studieopdracht 'Linnenbinding naast sprongbinding Weven II p. 68', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18974a=j
- Studieopdracht 'Zigzagwijze omgroepering afb. 116 t/m 120 Weven II p. 44', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18975a=g
- Studieopdracht 'Grondschachten 1 en 2 Patroonschachten 3 t/m 16', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18976a=c
- Studieopdracht 'Omgroeperingen + materiaalstudies Systeem Delamare Weven II, p. 53, afb. 197', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18977a=j
- Studieopdrachten 'linnenbinding met panama', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18978a=d
- Studieopdrachten zonder beschrijving, Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18979a=e
- Studieopdrachten 'versterkt weefsel', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel mantelstof studiemateriaal, schenking, , inv.nr 18980a=b
- Studieopdracht 'draai-binding', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18981
- Studieopdracht servet, Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel servet studiemateriaal, schenking, , inv.nr 18982
- Studieopdracht 'holweefsel keper', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18983
- Studieopdracht placemat, Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18984a=b
- Studieopdracht 'ribs binding', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18985a=b
- Studieopdracht 'omgroepening op 2 schachten met 14 patroonschachten', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18986
- Studieopdracht 'gordijnstof met schijndraaibinding', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel gordijnstof studiemateriaal, schenking, , inv.nr 18987
- Studieopdracht zonder beschrijving, Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18988
- Studieopdracht 'schijnpatroon linnenbinding en keper', Rolf, Margot , 1967-1970 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18989
- Stageverslag: 'Van Besouw N.V.', Rolf, Margot Van Besouw (Goirle) , 1968-1969 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18990a=e

- Stageverslag: 'Van Besouw N.V.', Rolf, Margot Van Besouw (Goirle) , 1968-1969 , huishoudtextiel studiemateriaal proefstaal, schenking, , inv.nr 18991
- 'Variabel tafelkleed met servetten', Rolf, Margot , 1986-1986 , huishoudtextiel tafelgoed tafellaken, schenking, , inv.nr 18992a=l
- Stalenboeken 'Shipment Samples' sarongs, , 1927-1927 , kledingtextiel sarong stalenboek, schenking, , inv.nr 18993a=f
- Stalenboeken 'Shipment Samples' kunstzijden sarongs, , 1927-1931 , kledingtextiel sarong stalenboek, schenking, , inv.nr 18994a=d
- Stalenboeken 'Shipment Samples' kindersarongs, , 1928- , kledingtextiel sarong stalenboek, schenking, , inv.nr 18995a=b
- Stalenboeken 'Shipment Samples' kikoyo's, , 1927-1928 , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 18996a=d
- Haardscherm met geborduurde bloemen, Verwey, Margaretha , – , meubilair haardscherm , aankoop, , inv.nr 18997
- Haardscherm met geborduurde pauw, Verwey, Margaretha , – , meubilair haardscherm , aankoop, , inv.nr 18998
- Haardscherm met borduurwerk, Verwey, Margaretha , – , meubilair haardscherm , aankoop, , inv.nr 18999
- 'Gunya Bilberry' onderdeel van 'Tracing Gunya', Tsapenko, Dasja Schaik, Marjo van , 2022-2022 , kleding bovenkleding jas, aankoop, , inv.nr 19000
- 'Gunya Seedbank' onderdeel van 'Tracing Gunya', Schaik, Marjo van , 2022-2022 , kleding bovenkleding jas, aankoop, , inv.nr 19001
- 'Charly' onderdeel van 'Tracing Gunya', Tsapenko, Dasja , 2022-2022 , kleding bovenkleding jas, aankoop, , inv.nr 19002
- Stalenboeken 'Shipment Samples' kitambi, , 1927-1928 , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19003a=b
- Stalenboeken 'Shipment Samples' thick gumshas, , 1927-1928 , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19004a=b
- Stalenboeken 'Shipment Samples' loongyees, , 1927-1928 , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19005
- Stalen 'Shipment Samples', , 1927-1928 , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19006a=v
- Stalenboeken 'Shipment Samples' soldatendekens, , 1939- , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19007
- Stalenboek 'Shipment Samples' markiezendoeke, , 1935- , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19008
- Stalenboek 'Shipment Samples' subeia mascati, , 1927-1928 , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19009
- Stalenboek 'Shipment Samples' hadji shawls, , 1928- , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19010
- Stalenboek 'Shipment Samples' pagnes coton a rayures, , 1930- , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19011

- Stalenboek 'Shipment Samples', , 1925- , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19012
- Stalenboek 'Shipment Samples', , - , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19013
- Stalenboek 'Shipment Samples', , - , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19014
- Stalenboek 'Shipment Samples', , - , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19015
- Vingerdoekje 'Sneeuwbes' (dessinnr. 606), Lebeau, Chris Dissel & Zonen, Linnenfabrieken E.J.F. van (Eindhoven) , 1910-1939 1910: ontwerp, huishoudtextiel tafelgoed vingerdoekje, aankoop, , inv.nr 19016a=e
- blouse/ jasje, Biezen, Klaas van Paapje, Het (Voorschoten) , - , kleding bovenkleding jasje, schenking, , inv.nr 19017
- Tafelkleed 'Non Cloth', Bakker, Gijs , 1991-1991 ca, interieurtextiel meubelbekleding tafelkleed, aankoop, , inv.nr 19018a=b
- 'Standing figures' sjaal, Moore, Henry Ascher Ltd , 1946-1946 , kleding kledingaccessoire sjaal, schenking, , inv.nr 19019
- Gordijn met Amsterdamse school dessin, onbekend , 1925-1935 ca, interieurtextiel raambedekking gordijn, aankoop, , inv.nr 19020a=b
- 14 presentatiestalen met wandrek, Cubic 3 Design , 1983-1988 , interieurtextiel meubelstof meubelbekleding, aankoop, , inv.nr 19021a=o
- Tulpenstof / Groeten uit Holland, Cubic 3 Design , 1984-1984 , interieurstof meubelbekleding raambedekking, aankoop, , inv.nr 19022
- Bakker en Willemsestof, Cubic 3 Design , 1988-1988 , interieurstof meubelbekleding raambedekking, schenking, , inv.nr 19023
- Ingelijste stempelprints Bakker en Willemse, Cubic 3 Design , - , , , , inv.nr 19024a=b
- stempels en sjablonen voor stof 'Tulpen', Cubic 3 Design , 1984-1984 , drukkersgereedschap drukblok drukkersuitrusting, aankoop, , inv.nr 19030a=p
- stempels en sjablonen voor stof 'Agrippa', Cubic 3 Design , 1983-1988 , drukkersgereedschap drukblok drukkersuitrusting, aankoop, , inv.nr 19031a=i
- stempels en sjablonen voor stof 'Bakker en Willemse', Cubic 3 Design , 1987-1987 , drukkersgereedschap drukblok drukkersuitrusting, aankoop, , inv.nr 19032a=e
- stempels en sjablonen voor stof 'Vuur', Cubic 3 Design , 1988-1988 , drukkersgereedschap drukblok drukkersuitrusting, aankoop, , inv.nr 19033a=h
- stempels en sjablonen voor stof 'Aarde', Cubic 3 Design , 1988-1988 , drukkersgereedschap drukblok drukkersuitrusting, aankoop, , inv.nr 19034a=i
- stempels en sjablonen voor stof 'Lucht', Cubic 3 Design , 1988-1988 , drukkersgereedschap drukblok drukkersuitrusting, aankoop, , inv.nr 19035a=g
- stempels en sjablonen voor stof 'Water', Cubic 3 Design , 1988-1988 , drukkersgereedschap drukblok drukkersuitrusting, aankoop, , inv.nr 19036a=i
- stempels en sjablonen voor stof 'Rozenstof', Cubic 3 Design , 1988-1988 , drukkersgereedschap drukblok drukkersuitrusting, aankoop, , inv.nr 19037a=l
- stempels en sjablonen voor stof 'Eva', Cubic 3 Design , 1983-1988 , drukkersgereedschap drukblok drukkersuitrusting, aankoop, , inv.nr 19038a=k
- Stalenboek geruite wollenstoffen 2173.11, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1955-1955 , kledingtextiel stalenboek , schenking, , inv.nr 19039

- Stalenboek gevulde wollenstoffen 11.825-11.826, AaBe Wollenstoffen- en Wollendekenfabrieken (Tilburg) , 1960-1960 , kledingtextiel stalenboek , schenking , inv.nr 19040
- Stalen van dekens, Mommers & Co., Wollenstoffenfabriek C. (Tilburg) , – , huishoudtextiel beddengoed dekenstof, schenking , inv.nr 19041a=m
- Ripening Rug, Pana, Erez Nevi Textielmuseum , 2023-2023 , , aankoop , inv.nr 19042
- Damastgeweven droogdoeken, , – , huishoudtextiel keukentextiel droogdoek, schenking , inv.nr 19043a=d
- Kartonnen doos met etiket van De Regenboog, , – , houder doos logo, schenking , inv.nr 19044
- Diverse (damast)geweven tafelgoed, , – , huishoudtextiel , schenking , inv.nr 19045=19065
- Film over participatieproject 'Bindweefsel 2', Blickfanger (Wouter Kooken) Adriaans, Theodoor Textielmuseum, 2023-2023 , film , opdracht , inv.nr AV357
- Film 'I am Storm : research & development project Drift x TextielMuseum', Varwijk, Jefta Studio Drift Textielmuseum, 2022-2023 , film , opdracht , inv.nr AV358
- Film 'Poietic Veil Tilburg : Philip Beesley / LASG x TU Delft', Beesley, Philip Textielmuseum Eck, Edwin van, 2023-2023 , film , opdracht , inv.nr AV359
- Film 'Tanja Smeets, Nebula and the Soft Machine' (herziene versie 2023), Andriessen, Robert Textielmuseum Eck, Edwin van, 2023-2023 oorspronkelijke versie 2016, film , opdracht , inv.nr AV360
- Film collectieopdracht 'Bart Hess, STIMULUS: cord reflexes' (herziene versie 2023), Andriessen, Robert Hess, Bart Textielmuseum, 2023-2023 oorspronkelijk versie 2016, film , opdracht , inv.nr AV361
- 'Aarde – lucht – water – vuur', Scholten, Herman Culturele Raad Tilburg Brandweer Tilburg, 1987-1987 , kunstwerk wandkleed , overdracht , inv.nr BK1850a=d
- 'Binaire structuur', Eyk, Ria van , 1975-1975 , kunstwerk zeefdruk , schenking , inv.nr BK1932
- 'Mirror pyramide', Eyk, Ria van , 1972-1972 , kunstwerk wandkleed , schenking , inv.nr BK1933
- 'Mirror pyramide', Eyk, Ria van , 1972-1972 , kunstwerk wandkleed , schenking , inv.nr BK1934
- 'Anayawachijaa: Kai – Kashi', Haver, Raquel van Textielmuseum , 2023-2023 , kunstwerk wandkleed , opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1935a=b
- Hangmatten behorend bij 'Anayawachijaa: Kai – Kashi', Gonzalez, Sindra Tatiana Haver, Raquel van , 2023-2023 , kunstwerk , opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1936a=b
- Ontwerptekeningen van 'Anayawachijaa: Kai – Kashi'- (Dank je wel: Zon – Maan, Haver, Raquel van , 2023- , tekening ontwerptekening ontwerptekening wandkleed, opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1937a=e
- 'Dilanti di Biento (Voor de wind gaan)', Weaver, Alydia Oduber, Ryan , – , kunstwerk installatie , aankoop, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1938
- Proefstalen voor 'Dilanti di Biento (Voor de wind gaan)', Weaver, Alydia Oduber, Ryan , 2022- , kunstwerk installatie proefstaal, aankoop, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1939a=f

- Proefstalen van 'Anayawachijaa: Kai – Kashi', Haver, Raquel van Textielmuseum , -2023 , kunstwerk wandkleed proefstaal, opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1942a=i
- Voorstudie 'Bombyx Mori', Hatipoglu, Asli , 2023-2023 , kunstwerk installatie voorstudie, opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1943a=q
- 'Bombyx Mori' en filmprojectie Bombykol, Hatipoglu, Asli Textielmuseum , 2023-2023 , kunstwerk installatie , opdracht, subsidie Mondriaan Fonds, inv.nr BK1944a=b
- 'Bombyx Mori', Hatipoglu, Asli Textielmuseum , 2023-2023 , kunstwerk installatie , opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1944a=g
- proefstalen 'Bombyx Mori', Hatipoglu, Asli Textielmuseum , 2023-2023 , kunstwerk installatie , opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1945a=m
- ontwerptekening 'Bombyx Mori', Hatipoglu, Asli Textielmuseum , 2023-2023 , kunstwerk installatie tekening, opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1946a=
- werktekening 'Bombyx Mori', Hatipoglu, Asli Textielmuseum , 2023-2023 , kunstwerk installatie tekening, opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1947a=
- 'The Tempest Gloaming of Erotic Gardens', Phillips, Aimée , 2023-2023 , kunstwerk installatie , aankoop, , inv.nr BK1948a=f
- 'Red, Yellow, Green', Aladogan, Eylem Textielmuseum , 2017-2017 , kunstwerk , aankoop, , inv.nr BK1950
- 'Linear Tyre Production', uit de serie 'Materialisation', Bach, Caroline , 2019-2019 , kleding kledingaccessoire draagbaar object, aankoop, , inv.nr BK1951
- tamponvormige katoenen oorhangers, Bach, Caroline , 2023-2023 , sieraad draagbaar object , aankoop, , inv.nr BK1952a=b
- katoenen oorhangers, Bach, Caroline , 2023-2023 , sieraad draagbaar object , aankoop, , inv.nr BK1953a=b
- 'Agbara statement leg charm' uit de serie Agbara, Buutfeld, Yinka Textielmuseum , 2021- , draagbaar object sieraad , aankoop, , inv.nr BK1955a=b
- 'Agbara statement arm bracelet' uit de serie 'Agbara', Buutfeld, Yinka Textielmuseum , 2021- , draagbaar object sieraad , aankoop, , inv.nr BK1956
- 'Might this dead end be livable', Patterson, Ada M. Textielmuseum , 2023-2023 , kunstwerk installatie , opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1958a=c
- Proefstukken voor 'Might this dead end be livable', Patterson, Ada M. Textielmuseum , 2023-2023 , proefstuk , opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1959
- schetsen voor 'Might this dead end be livable', Patterson, Ada M. , 2023-2023 , schets , opdracht, subsidie Mondriaan Fonds 2022-2023, inv.nr BK1960
- 'The Jackie O', Schneider, Joana , 2023-2023 , kunstwerk installatie , aankoop, , inv.nr BK1962a=e

Bijlage 02 (b)

Programma-aanbod onderwijs TextielMuseum 2023

Primair onderwijs (2.000 leerlingen)

Voor veel kinderen is een bezoek aan het TextielMuseum een eerste kennismaking met de totstandkoming van textiel. Met weven, breien, borduren, tuften, laseren, passement en de hedendaagse technieken en machines waarop alle soorten draden worden omgetoverd tot textiele voorwerpen. Voor de leerlingen van het basisonderwijs heeft het TextielMuseum een aantal afwisselende programma's ontwikkeld. Een bezoek aan het museum bestaat voor hen uit een rondleiding en een workshop. Alle programma's duren anderhalf uur. Een deel van het aanbod is speciaal voor de onderbouw, een ander deel is met name voor de bovenbouw interessant.

Overzicht programma's primair onderwijs:

Verbreding

- Hoe maak je het? (Digitaal programma op school)

Om ons aanbod naar de scholen te brengen ontwikkelden de wij het programma Hoe maak je het?: Kruip in het brein van een maker en word er zelf één! Met deze museumlessen voor op basis- en voortgezet onderwijs scholen gaan leerkrachten zélf in de klas aan de slag met hun leerlingen. We geven docenten de handvatten om met hun klas aan de slag te gaan met thema's als makerschap, duurzaamheid en ontwerpen.

De lessen zijn ontwikkeld samen met kunstenaars/ontwerpers die in onze collectie duiken. In een korte video vertellen ze over wie ze zijn en wat hen met het TextielMuseum verbindt. Zij geven de leerling een opdracht, waarna ze zelfstandig of onder begeleiding van hun eigen docent aan het werk kunnen.

Verdieping

- Draai mee! (onderbouw)
- Sashiko (midden- en bovenbouw)
- De Museumfabriek (bovenbouw)
- Toekomst Tenues (bovenbouw)

Voortgezet onderwijs (2.000 leerlingen)

In 2023 is er gewerkt aan het verbredende bezoek van het Voortgezet Onderwijs. De afronding en implementatie hiervan vindt plaats in 2024 en is tevens onze eerste stap in het uitrollen van onze visie.

Het TextielMuseum heeft voor de groep scholieren van het voortgezet onderwijs een mooi educatief aanbod aan workshops en rondleidingen ontwikkeld. Deze passen goed binnen hun belevingswereld en leiden tot verrassende reacties en enthousiaste deelname. Ze raken geboeid door de geschiedenis van de Wollendekenfabriek, zijn verbaasd over de moderne technieken en machines in het TextielLab en doen fanatiek mee aan de workshops.

Programma's voortgezet onderwijs:

Verbreding

- Toolkit voor VO voor zelfstandig onbegeleid bezoek
- Hoe maak je het? (Digitaal programma op school)

Om ons aanbod naar de scholen te brengen ontwikkelden de wij het programma Hoe maak je het?: Kruip in het brein van een maker en word er zelf één! Met deze museumlessen voor op basis- en voortgezet onderwijsscholen gaan leerkrachten zélf in de klas aan de slag met hun leerlingen. We geven docenten de handvatten om met hun klas aan de slag te gaan met thema's als makerschap, duurzaamheid en ontwerpen.

De lessen zijn ontwikkeld samen met kunstenaars/ontwerpers die in onze collectie duiken. In een korte video vertellen ze over wie ze zijn en wat hen met het TextielMuseum verbindt. Zij geven de leerling een opdracht, waarna ze zelfstandig of onder begeleiding van hun eigen docent aan het werk kunnen.

Verdieping

- Begeleid bezoek: Rondleiding TextielLab
- Begeleid bezoek: Rondleiding Industrialisatie
- Begeleid bezoek: Rondleiding van vezel tot stof
- Begeleid bezoek: Rondleiding door de actuele tijdelijke tentoonstellingen
- Workshop Sashiko
- Workshop Woven Stories
- Workshop Vers van de Pers
- TextielMuseum@school
- Digitale tour

MBO, HBO/WO (3.000 studenten)

De ontwikkeling van het verbredende bezoek voor het mbo wordt opgestart en het aanbod voor een verdiepend bezoek. In 2023 is gewerkt aan het verdiepende bezoek van mbo-studenten. Dit programma zal in 2024 worden afgerond, geïmplementeerd en bestendigd. Met diverse opleidingen zullen lange termijn afspraken worden gemaakt, waarmee we ons met name richten op het uitbreiden, maar ook op het bestendigen van mbo-groepen die het museum bezoeken.

Aanbod (regulier) MBO, HBO/WO

Verdiepen

- Begeleid bezoek: Rondleiding met focus op TextielLab
- Begeleid bezoek: Rondleiding met focus op Industrialisatie
- Begeleid bezoek: Rondleiding met focus op het verhaal Van vezel tot stof
- Begeleid bezoek: Rondleiding met focus op de actuele tijdelijke tentoonstellingen
- Begeleid bezoek: Digitale tour
- Workshop Fixing Fashion
- Workshop Textielwarenkast
- Workshop Bag to Basics
- Workshop Woven Club
- Design Studio: Sokken ontwerpen
- Digitale tour

Specialiseren

- Programma in overleg

Voor MBO's met specialistische mode- en textielafdelingen en voor academies en universiteiten met specialistische design-, textiel- en productontwikkelings-afdelingen kunnen in overleg (meerdaagse) programma's worden samengesteld. Er zijn gedifferentieerde lesmodules ontwikkeld waarbij de studenten zelf weven op handweefgetouwen en breien op vlakbrei-apparatuur. Het leren van de textieltechnieken en het experimenteren met de diverse weefbindingen, brei- en borduursteken met eigentijdse en bijzondere garens, staat bij deze programma's centraal. Door het modulaire systeem kunnen modules naar voorkeur worden gestapeld en kan zo een verbredend of verdiepend programma naar wens worden samengesteld.

Ook zijn in de bibliotheek werkplekken ingericht om zelf materialen (grondstoffen, halffabricaten en eindproducten) te bekijken en te onderzoeken uit de Textielwarenkast en om inspiratie op te doen uit de (historische) stalenboeken uit de Stalenkamer.

- Werken in het TextielLab, voor groepen en individuele studenten

In het kader van Talentontwikkeling heeft het TextielMuseum voor (gevorderde) studenten een tweetal mogelijkheden om te werken in het TextielLab:

Groepen

Elk schooljaar biedt het museum (inter)nationale gespecialiseerde opleidingen op het gebied van textiel en/of productvormgeving de mogelijkheid om in het kader van een minor of een project een meerdaags programma samen te stellen waarbij een groep studenten (3e-jaars) kennismakt met het werken in het TextielLab. Experiment en kennismaking met de technieken, materialen en het werken op industriële machines staan hierbij centraal.

2. Individuele studenten

Daarnaast biedt het TextielLab maximaal tien afstudeerders (van nationale en internationale opleidingen) de mogelijkheid om hun afstudeerprojecten uit te werken in het TextielLab.

Programma aanbod particuliere bezoekers

Voor recreatieve bezoekers die zich niet met de familiedoelgroep identificeren bieden we diverse en aansprekende programma's aan. Deze programma's zijn in de afgelopen jaren ontwikkeld, uitgebouwd en verstevigd, waardoor we nu kunnen zeggen dat ze goed lopen en gretig aftrek vinden. De programma's worden in verschillende vormen aangeboden:

- Workshops op zondag (twee keer per maand; 160-300 deelnemers), voor recreatieve bezoekers, jongeren en volwassenen voor wie (werken met) textiel een eerste *verkenning* is;
- Masterclasses (10 keer per jaar; 80-150 deelnemers), voor (semi)professionals die zich willen *verdiepen* onder leiding van experts en ontwerpers uit het veld.

Verder zijn er:

- Demonstraties en publieksinformatie door vrijwilligers (6 dagen per week)
Onze vrijwilligers nemen individuele bezoekers mee op tour langs de highlights van het museum en het lab.
- Rondleidingen op aanvraag door het museum of wisseltentoonstellingen (betaald)
- Aanbod voor kinderen:
 - Museum in een tasje aangeboden voor € 2,50;
 - First date met en techniek voor €2,50. (Vooraf aan je bezoek te bestellen);
 - Speur- en ontdek kaarten, gratis te gebruiken in het museum;
 - Museum Dobbelspel, voor € 1,-.
- Wollendekenfabriek
De tentoonstelling de Wollendekenfabriek toont de stappen in het maakproces van een wollendeken aan de hand van historische machines. In de tentoonstelling zijn activerende elementen toegevoegd waardoor de bezoekers zelf de processtappen kan ervaren.
- Design Studio, in het weekend voor €27,50
In de Design Studio van het TextielMuseum kruip je in de huid van een designer, in deze editie in die van productontwerper Bertjan Pot. In de Design Studio ontwerpen bezoekers gepersonaliseerde sokken of sjaals met biologische garens. On demand, dus extra duurzaam en gepersonaliseerd met een eigen tekst. Na het ontwerpproces zien zij hun ontwerp uit de breimachine rollen.

Bijlage 02 (c)

Stalen geselecteerd voor Sample Studio TextielLab

- 'Piles of Oxytocin Shape Dreams Under Skin' van Melanie Bonajo
- Drie ontwerpen voor Carré van Bas van Beek
- 'Duinrandbos' van Mirte van Laarhoven
- 'Casting New Traditions' van Brian Anderson
- 'Remembering & Forget – ting' van Svenja Bremen
- 'The Sun Show' van Alissa en Nienke (A+N Studio)
- 'Of Palimpsests & Erasure' van patricia kaersenhout
- 'Michelangelo' van Jef Montes
- 'Shadow dance' van Patty van den Elshout
- Wandbespanning voor Paleis het Loo van Kaanarchitecten
- 'Kenyalang Circus' van Marcos Kueh
- een bh van Melonit
- 'Message with(out) a code' van Khalil Joreige & Joana Hadjithomas,
- 'AUXskin project' van AUXskin,
- 'Living Textile: Transportation' van Vicky Zhiwei Hong
- 'Knitted Light' van Sangmin Oh,
- het plaid 'Ode aan breien' en de bijbehorende bindingslap van Sigrid Calon
- 'CMYK color' van Ea Polman
- 'Song of Bees' van Annemarie Maes
- 'Machinery of Me' van Laurence Aëgerter
- 'Architectural threads' van Nora Hendrix
- 'Zonder titel' van Zuzanna Wójcik
- 'Me, my migraine & my room of pain' van Laura Diekwisch
- 'Rijk aan kleur (Newtoob pattern test)' van Tobie van Putten
- 'Colombofiel' van Pol Vogels

Regionaal Archief Tilburg

Bijlage 03 (a)

Aanwinsten en verliezenlijst Regionaal Archief Tilburg 2023

Opgemaakt door de gemeentearchivarissen van Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Dongen, Drimmelen, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Oosterhout en Tilburg

Alphen-Chaam

Niet-overheidsarchieven

Aanvullingen op al overgedragen archieven (2117, 2912)

- 2117.840117-840118. Foto's van Alphen tijdens de Eerste Wereldoorlog, 1914.
- 2912. Festival Mars voor Harmonie en Fanfare van J.E. Herman Drohm, opgedragen aan de Harmonie Crescendo te Chaam. Gedrukt.

Baarle-Nassau

Overheidsarchieven

Aanvullingen op al overgedragen archieven (2201, 2211, 2236, 2247-2248, 2252, 2255):

- 2201.866-899, 903-909. Gemeentebestuur Baarle-Nassau, 1811-1938, 1,375 meter;
- 2211.103-104. Burgerlijk Ambbestuur Baarle-Nassau, 1854-1967, 0 meter.
- 2236.1067-1090. Gemeentebestuur Baarle-Nassau, 1939-1980, 0,375 meter;
- 2247.11, 18-19. Hinderwetvergunningen Baarle-Nassau, 1937-1980.
- 512-524, 901-902, 1091-1093. Bouwvergunningen Baarle-Nassau, 1906-1980, 0,25 meter.
- 1503-1504. Gemeentebestuur Baarle-Nassau, 1981-2000, 0 meter.
- 1518-1520. Gemeentebestuur Baarle-Nassau, 2001-2015. 0 meter.

In totaal 2 meter

In beheer overgenomen.

Niet-overheidsarchieven

Aanvullingen op bestaande collecties (2125, 2241)

- 2125.50-53. Krantenleggers Baarls Nieuws, 1948-1951.
- 2125.54-78. Krantenleggers Ons Weekblad, 1952-1953, 1997-2021.
- 2241.F224.004 Drie films over Ulicoten, 1976.

In totaal 5 meter.

Dongen

Overheidsarchieven

Aanvullingen op al overgedragen archieven

- 961 Burgerlijke stand 's Gravenmoer

Niet-overheidsarchieven

- 1807 Collectie veldwachter en opperwachtmeester der Marechaussee W. Haarbosch te Dongen, 1935-1944

Drimmelen

Overheidsarchieven

Aanvullingen op al overgedragen archieven

- 2300 Dorpsbestuur Made en Drimmelen, 1694-1810

Niet-overheidsarchieven

Aanvullingen op bestaande collecties

- 2367 RK Parochie H. Blasius te Made, 1929-1985
- 2369 Broederschap van de H. Blasius van de R.K. parochie H. Blasius te Made, 1931-1965
- 2515 R.K. Parochie H. Willibrordus te Hooge Zwaluwe, 1864-2015

Geertruidenberg

Geen overdracht

Gilze en Rijen

Niet-overheidsarchieven (2853)

- 2853.2853001-28530128. Foto's van de collectie Uijtendaal, 0,38 GB.
- 2853.F2853001-28530021. Films van de collectie Uijtendaal, 32,9 GB.

Goirle

Niet-overheidsarchieven (1574, 1771)

- 1475. Bedrijfsarchief Van Puijenbroek, 11,875 meter.
- 1771. Koninklijke Harmonie Oefening & Uitspanning, 1,375 meter.
- 1771.17710001 t/m 17710157. Foto's van de Koninklijke Harmonie Oefening en Uitspanning, 0,365 GB.

Aanvullingen op bestaande collecties (1042)

- 1042. 50-51. Goirles Nieuwsblad, 1968-1969, 1991-1993, 0,25 meter.

Hilvarenbeek

Niet-overheidsarchieven (1820)

- 1820. 't Klepperenneke (Esbeek), 1983-2022, 1.725 meter.

Aanvullingen op reeds bestaande collecties (1780):

- 1780.F1780001. Film van de familie De Vries Diessen, 1959/1960, 0,593 GB.

Verlies

- 1421. Fotocollectie Heemkundekring Ioannes Goropus Becanus, 3 meter

Beëindiging bruikleen op verzoek van de Heemkundekring.

Loon op Zand

Overheidsarchieven

Aanvulling op al overgedragen overheidsarchieven

- 1067 Bouwvergunningen Loon op Zand, 1905-1980

Niet-overheidsarchieven

- 1135 Collectie Jan Toorians te Loon op Zand, 1612-1998

Oisterwijk

Overheidsarchieven

Aanvulling op al overgedragen overheidsarchieven

- 1441 2067-2266. Gemeentebestuur van Oisterwijk, 1,5 meter

Niet-overheidsarchieven

- 6022. Persoonlijk archief Theodorus Cornelissen (1910-1964), 0,50 meter.
- 6022. 60220001. Fotoalbum van Theo Cornelissen, 0.163 GB.

Aanvullingen op bestaande collectie (1056. 6001, 6021):

- 1056. 383-385. Koninklijke Verenigde Leder te Oisterwijk, 0,125 meter.
- 6011. Ansichtkaart van een buurtschap onder Haaren. Uitgave van het provinciaal Anjerfonds Noord-Brabant.
- 6021. 16 Documentaires van de stichting Oisterwijk in beeld over verzetsstrijders in Oisterwijk, 29 GB.

Oosterhout

Geen overdracht

Tilburg

Overheidsarchieven

- 1733. Vertrouwenscommissie van de (her) benoeming van burgemeester P.G.A. Noordanus, 2010, 2015.
- 1770.177001-1770156. Fotocollectie van de GGD Midden-Brabant, 1967-2003, 0,125 meter.
- 1805. Personeelsbladen van de gemeente Tilburg, 1975-1998, 0,10 meter.

Aanvullingen op reeds overgebrachte overheidsarchieven (29, 81):

- 29.1286-1287. Politiearchief Tilburg, 0,10 meter
- 81.124-218. Gemeentelijke Geneeskundige & Gezondheidsdienst (GG&GD) Tilburg, 1,125 meter.

Niet-overheidsarchieven (1773, 1778-1779, 1782-1783, 1785, 1790-1791, 1793, 1801, 1803-1804, 1809-1810, 1812, 1816, 1821, 1823-1824)

- 1773. Scouting Dr. Mollergroep Tilburg, 0,125 meter
- 1773.17730001. Foto van de scoutinggroep Dr. Moller, 0,00328 GB.
- 1778.5-9. Caarls Optiek, 0,025 meter
- 1779. Persoonlijk archief van Ad Silvius (1920-1991), 0,25 meter.
- 1782. Handboogschutterij Gaudium Internos Tilburg opgericht 1882, 0,1 meter.
- 1783. Tilburgse handboogBond, opgericht 1916, 0,125 meter.
- 1785. Handboogsportvereniging Nooit Volleerd Tilburg, 0,75 meter.
- 1785.17850001. Ingekleurde foto van Jo van Gastel (1887-1969), 0,00423 GB.
- 1790 COC Tilburg-Breda en omgeving, 2000-2019, 0,10 meter.
- 1790.30-32.1790012-1790014. Foto's van de COC, 0,0182 GB.
- 1791. Rooms-Katholieke parochie Heilige Margarita Maria Alacoque, 3,6 meter.
- 1793. Familiearchief Van Gerven, 0,10 meter.
- 1793.1793001 t/m 17930023. Foto's van de familie Van Gerven te Berkel-Enschot, 0,073 GB.
- 1801. Filmcollectie Brekelmans, 9,8 GB.
- 1803. Fotocollectie Peter Hultermans, 63 stuks, 0,2 GB.
- 1804.18001-18189. Steenfabriek van DeSimpel te Udenhout, 1992. 188 negatieven, 1 afdruk en 0,62 GB.
- 1809 Bedrijfsarchief aannemer Schoonis 1875-1884, 0,5 meter.
- 1810. Tilburgse rijvereniging, 1928-1947, 0,125 meter.
- 1812. VVD-afdeling Tilburg 1959-1999, 0,125 meter.
- 1816.1. Haarschilderij van Maria Cools (1868-1914), 0,5 meter.
- 1816.1816001. Haarschilderij van Maria Cools (1868-1914), 0,00462 GB.
- 1821. Fotocollectie Rob Vennix: Spoorpark in ontwikkeling (2018-2019), 0,1 GB.
- 1823. Sint Elisabethvereniging in parochie Hasselt, 1920-1953, 0,1 meter.
- 1824. 001001. Tilburgse Amateur Smalfilmklub (TAS), 2023, 2,47 GB.

Aanvullingen op bestaande collecties (70, 135, 144, 247, 266, 318, 323, 330, 351, 399, 419, 470, 560, 637. 647, 684, 884, 1028, 1236, 1259, 1499, 1689, 1804)

- 70. 6-22. Huize Poels, 0,125 meter.
- 135.279-301. N.V. Wollenstoffenfabriek Janssens de Horion, 0.375 meter.
- 144.32, 64. Eerste Tilburgse Electriche Schoenfabriek (E.T.E.S.) J.B. Smulders
- 247. 196-199. Affiches Kunstkring Tilburg, 1 meter.
- 247. 247001-247004. Foto's van de Kunstkring Tilburg, 4 stuks, 0,043 GB.
- 247.247005-247007. Affiches van tentoonstellingen onder auspiciën van de Kunstkring Tilburg van Jos Zeegers, Nico Molenkamp en Jan van Riel in kunstzaal Donders, 1951, 1952 en 1953. 3 stuks.
- 266.1-9. Handboogvereniging Kapeldoelen, opgericht in 1862, 0.225 meter
- 318.5-30. Familiearchief Janssens de Horion, 1 meter.
- 323.26-29. Familiearchief Schijns, 1915-1948, 0,5 meter.
- 323.0323001-0323003. Foto's van de familie Schijns, 0,089 GB.
- 330.7-12. Familiearchief Familie F. Verbunt-van Lier, 0,375 meter.
- 399. 1290. Programma van het Groot Nationaal Concours Hippique op 21 mei 1933 te Tilburg. Gedrukt.
- 399. 1291. Wat u reeds weet... en niet weet. Gasbedrijf Tilburg, 1936. Gedrukt.
- 399. 1292. Woonruimteverordening gemeente Tilburg, 1981. Gedrukt.
- 399.1295. Nota over de Tilburgse markten, 1967. Doorslag.
- 399. 1296. Uitnodiging voor de opening van Paradox, 11 september 1998.
- 399.1297. Bouwtekening kapel Pension Mariëngaarde herstel oorlogsschade
- 399. 1298. Reclamefolder van de Kledingexpresse aan Lijnsheike. Gedrukt. Augustus 2023.
- 419.F0263. Film van de wedstrijd Willem II tegen West-Duitsland, 1966., 0,578 GB.
- 419.F0264-F0271. Films van André en Laurant Wijffels, 15,5 GB
- 419.F0274-F0279. Films van de familie Leermakers, 15,5 GB
- 419. Films van de familie De Bakker, F0280 t/m F0285 en F0287 t/m F0293, 34,4 GB.
- 419. F0317. Film van Leo van Oudheusden met beelden van Tilburg centrum, Quirijnstokpark, Volkstuinvereniging Hoflaan, Beekse Bergen, Bobbejaanland, en een reisje naar Zuid-Limburg., 2,14 GB.
- 470. 47001-470013. Foto's en Ansichtkaarten Noordhoek, 0,04 GB.
- 560.65-74. N.V. Wollenstoffenfabrieken Janssens van Buren, 0,1 meter.
- 560. 056001-056070. Foto's van Janssens van Buren, 0,423 GB.
- 637.12 Leerlingenlijsten van de Openbare Ulo in de Langstraat, 1913-1948., 0 meter.
- 647.647007-647008. Foto's van voetbalvereniging De Kannibalen, 0,005 GB.
- 684. Rooms-Katholieke parochie van het Allerheiligste Sacrament, 1,75 meter.
- 884.2-8. Familiearchief Majoie, 0,10 meter.
- 884.8840001-8840018. Foton van het familiearchief Majoie 0,58 GB.
- 1028. Ontslagbrief van twijnster H.M. Vermeulen bij spinnerij Swagemakers Bogaerts, 1963. 1 stuk
- 1236.12360081-12360084. Diverse briefhoofden.
- 1259.60-65, 68-102. Parochie H. Antonius van Padua (Korvel) te Tilburg. 0,5 meter
- 1499.1499001. Foto van de Aloysiusschool.
- 1804.018001-18189. Foto's steenfabriek Udenhout, 1992. 189 stuks, 0.622 GB.

- 1804.660757-660759. Foto's Tweede Wereldoorlog: Noordstraat, opgeblazen spoorbrug Wilhelminakanaal, 1940, 3 foto's, 0,011 GB.
- 1804.660760-660762, Cartes visites, 1870-1906, 0,009 GB.
- 1804.660763-660764. Foto's van de oorlogsschade Lange Nieuwstraat Tilburg, 1942, 2 foto's, 0,0005 GB.
- 1804. 660765 t/m 660775. Foto's van Irene Dieltjes-Mommers uit Tilburg tijdens de inkwartiering van Schotse militairen in haar woonhuis aan de President Steijnstraat, 1838-1945,
- 11 foto's, 0,0376 GB.
- 1804.660777. Groepsfoto van de Nederlandse Katholieke Bond van Vervoerspersoneel Sint Raphaël, c. 1920. 0,00341 GB.

Verlies

- 144. Deel van het archief van de Eerste Tilburgse Electrische Schoenfabriek (E.T.E.S.) J.B. Smulders, 1,125 meter.
- 147. Deel van het archief van N.V. Vollaers-Mandos, groothandel in wijnen en gedistilleerd te Tilburg, 0,625 meter
- 1001. Deel van het archief van scouting Nederland, afdeling Tilburg-Goirle, 0,625 meter

Vernietigd

GR WAVA

Overheidsarchieven

- 3190 Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Arbeid voor Allen (WAVA), 1954-2000, 9,5 meter

Bijlage 03 (b)

Verwerkte aanwinsten Beeld & Geluid (digital born) Regionaal Archief Tilburg

419 Filmcollectie Tilburg

- Oogje op Brabant, seizoen 1 afleveringen 3 en 7 (2 films)

1657 Fotocollectie Beeld Werkt/Persbureau van Eindhoven

- Digitale fotocollectie Persbureau Van Eindhoven (19.173 foto's)

1789 Beeldcollectie Tilburg Tattoo

- Fotografie Tilburg Tattoo, een project van Stadsmuseum Tilburg (51 foto's)
- One Minute Tilburg Tattoo, een project van Stadsmuseum Tilburg (15 films)

1790 COC Tilburg en Breda en omgeving

- Diverse foto's uit collectie COC (30 foto's, grotere collectie is opgenomen)

1801 Filmcollectie Peter Brekelmans

- Films Peter Brekelmans uit Berkel-Enschot (21 films)

1803 Fotocollectie Peter Hulsenboom

- Diverse foto's van Tilburg in de jaren zeventig (63 foto's)

1821 Fotocollectie Rob Vennix: Spoorpark in ontwikkeling (2018-2019)

- Foto's bouw Spoorpark (51 foto's)

1824 TAS Videoclub Tilburg

- Documentaire van TAS (Tilburgse Amateur Smalfilmklub) ter gelegenheid van het vijftigjarige bestaan van de videoclub (1 film)

1826 Filmcollectie Jack Oprins

- Amateurfilms Jack Oprins (4 films)

Niet gedigitaliseerde aanwinsten

6011 Fotocollectie Haaren

- Buurtschap onder Haaren door Martien Coppens (1 foto)

Bijlage 03 (c)

Conservering en restauratie Regionaal Archief Tilburg 2023

In 2023 zijn de volgende archieven behandeld voor conservering en/of restauratie:

Overzicht conservering en restauratie 2023			
Arch.nr.	Archief	Nummer	Activiteit
29	Gemeentepolitie I, 1811-1947	Alles (63,5 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
30	Luchtbeschermingsdienst Tilburg	99	nietjes uit pasfoto's vervangen door touwtjes
40	Stichting borgstellingsfonds gemeente Tilburg, 1937-1965	1 doos oorlogsarchief	materieel verzorgen
58	Gemeentelijk Kadaster Tilburg 1812-1983	136-140	omgepakt in ICN-3 dozen
61	Distributiedienst kring Tilburg, 1939-1950	32 dozen oorlogsarchief	materieel verzorgen
63	Gemeentelijke Evacuatiendienst Tilburg, 1942-1955	9 dozen oorlogsarchief	materieel verzorgen
64	Dienst Werkloosheidsverz. en Arbeidsbemiddeling Tilburg, 1914-1947	40 dozen oorlogsarchief	materieel verzorgen
144	Eerste Tilburgse Electrische Schoenfabriek J.B. Smulders	doos 10-11, 16-19, 22-30, 33-37, 40, 42-44	stofzuigen, oppervlaktevuil verwijderen
147	Vollaers-Mandos, Tilburg 1800-1900	doos 2, 14 + 15	oppervlaktevuil verwijderen
156	F. Becker agenturen en commissiehandel Tilburg, 1936-1944	12 dozen oorlogsarchief	materieel verzorgen
202	Commissie Samenw. Bijz. Noden (SABINO) afd. Tilburg, 1936-1943	21 dozen oorlogsarchief	materieel verzorgen
203	Winterhulp Nederland, afd. Tilburg, 1940-1944	1 doos oorlogsarchief	materieel verzorgen
211	Jachtsociëteit St. Hubertus Tilburg, 1662-1873	?	materieel verzorgen
323	Dames en Schijns te Tilburg	nog geen nummer (fotoalbum)	materieel verzorgen
323	Dames en Schijns te Tilburg	29 (1 akte + 2 diploma's)	vlakken, verpakken
326	J.F. Damen blokhoofd LBD Tilburg, 1925-1945	1 doos oorlogsarchief	materieel verzorgen
330	Familie F. Verbunt-van Lier, Tilburg	nieuwe aanwinst: 2 ingelijste oorkondes	uitlijsten, materieel verzorgen
406	Collectie foto's Tilburg	Foto's Paul Kessels, doos 41, map 11	authenticiteit opzetkarton herstellen
440	Collectie W. Willems, 1960-1970	Alles (19 dozen)	omgepakt in ICN-3 dozen
451/452	N.V. Haarimax te Loenen en Tilburg / Tilburgse Machinehandel TIMA	2 dozen oorlogsarchief	materieel verzorgen
488	Gemeente Politie II, 1948-1967	diverse dozen met dagrapporten	passende dozen maken
488	Gemeente Politie II, 1948-1967	Alles (32,6 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
563	Burgerzaken Tilburg, Woningkaarten, 1949-1983	Alles (2 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
684	RK Parochie van het Allerheiligste Sacrament, Tilburg	117-119	schimmelresiduen verwijderen
693	Gemeentebestuur Berkel-Enschot, 1814-1941	Alles (19,5 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
694	Dorpsbestuur Diessen, 1677-1810	alles (2,625 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
695	Gemeentebestuur Diessen, 1811-1939	Alles (6 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
696	Gemeentebestuur van Goirle 1803-1945	1 t/m 1586	ompakken

Overzicht conservering en restauratie 2023			
699	Gemeentebestuur Hilvarenbeek 1811-1935	2281	digitalisering klaarmaken
699	Gemeentebestuur Hilvarenbeek 1811-1935	3183	doos maken
699	Gemeentebestuur Hilvarenbeek 1811-1935	1467a-4048 (alles)	omgepakt in ICN-3 dozen
701	Binnenlandse Strijdkrachten, afd. Oisterwijk, 1944-1948	5 dozen oorlogsarchief	materieel verzorgen
703	Coll. politieke processen tegen Rijksduitsers in Oisterwijk, 1941-1947	1 doos oorlogsarchief	materieel verzorgen
714	Gezondheidscommissie Oisterwijk 1902-1933	14, 17, 21, 23, 26, 27, 28, 29.	schimmelresiduen verwijderen
734	Parochie St. Petrus Banden, Oisterwijk, 1408-1986	13 plano dozen	omgepakt in ICN-3 dozen
741	Distributiedienst kring Oisterwijk, 1939-1948	8 dozen oorlogsarchief	materieel verzorgen
754	Tafel van de Heilige Geest Hilvarenbeek 1309-1810	4337-4444b (alles)	omgepakt in ICN-3 dozen
767	Gemeentebestuur Berkel-Enschot, 1941-1980	Alles (23 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
769	Gemeentebestuur Diessen, 1932-1980	Alles (17,5 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
783	Gemeentebestuur Loon op Zand 1811-1936	1-4389 (alles)	digit. klaargemaakt + omgepakt in ICN-3 dozen
803	Tafel van de Heilige Geest Armbestuur Udenhout, 1610-1964	Alles (4 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
806	Gemeentelijk Electriciteitsbedrijf Udenhout, 1923-1928	Alles (2 dozen)	omgepakt in ICN-3 dozen
813	Collectie Roozen, Moergestel	?	materieel verzorgen
815	Hervormde gemeente Hilvarenbk, Diessen, H&L Mierde, 1656-2004	bouwtekening 56A	materieel verzorgen
818	Dorpsbestuur Moergestel, 1310-1811	alles (5,5 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
821	Gemeentebestuur Moergestel 1811-1930	309-1391 (alles)	omgepakt in ICN-3 dozen
845	Dorpsbestuur Oisterwijk, 1390-1814	alles (9,875 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
846	Gemeentebestuur Oisterwijk, 1811-1921	Alles (16 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
863	Gemeentebestuur Oisterwijk, 1922-1970	div. in planodoos	omgepakt in ICN-3 dozen
865	Gemeentebestuur Udenhout, 1814-1925	Alles (93 dozen)	omgepakt in ICN-3 dozen
871	Gem.bestuur Tilburg 1908-1937	van 11771 t/m 13198	digitalisering klaarmaken
884	Familiearchief Majoie	2	archiefstuk gerestaureerd
892	Collectie Coba Pulskens Tilburg, 1944-1994	3 dozen oorlogsarchief	materieel verzorgen
921	Gemeentebestuur Moergestel 1931-1980	1-866 (alles)	omgepakt in ICN-3 dozen
954	Gemeentebestuur Dongen, 1811-1940	Alles (25 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
1012	Gemeentebestuur Hilvarenbeek 1935-1970	Alles (330 dozen in C17)	omgepakt in ICN-3 dozen
1067	Bouwvergunningen Loon op Zand, 1905-1980	Alles (25,5 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
1068	Bouwvergunningen gemeente Oisterwijk 1901-1970	Alles (136 dozen)	omgepakt in ICN-3 dozen

Overzicht conservering en restauratie 2023			
1070	Hinderwetvergunningen Goirle, 1884-1996	Alles (7 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
1097	Gemeentebestuur 's Gravenmoer 1929-1996	oorkonde	materieel verzorgen
1097	Gemeentebestuur 's Gravenmoer 1929-1996	Alles (35 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
1100	Collectie Documentatie Moergestel 1968-1983	1-31 (alles)	omgepakt in ICN-3 dozen
1102	Collectie Documentatie Loon op Zand, 1900-2000	Alles (0,5 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
1135	Collectie J. Toorians, Loon op Zand	uit map correspondentie 1619-1892	archiefstuk gerestaureerd
1135	Collectie J. Toorians, Loon op Zand	34: Reglement Ligte Dragonders	archiefstuk gerestaureerd
1207	Parochie H. Hubertus - Dongen	75-77	schimmeltest, ontsmetten
1232	Dorpsbestuur Loon op Zand, 1358-1811	planodozen (10, 797, 798, 806 en 809)	omgepakt in ICN-3 dozen
1232	Dorpsbestuur Loon op Zand, 1358-1811	alle standaard dozen (ca. 18 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
1318	Bouwvergunningen Hilvarenbeek	206	Digitaliseringsklaar maken
1318	Bouwvergunningen Hilvarenbeek	117 (cahier uittreksel verordeningen kadaster)	materieel verzorgen
1409	Poldy Hirsch, huishoudster bij fam. Wouters, Tilburg, 1919-1990	2 dozen oorlogsarchief	materieel verzorgen
1428	Charterverzameling Tilburg, Goirle, Udenhout en Berkel-Enschot	582	zegel gerestaureerd, drager gerepareerd
1475	Textielfabr. H. v. Puijenbroek, Goirle, 1865-1995	alles	materieel verzorgen
1549	Fotoalbum fam. Snels, Tilburg	aanwinstnr. 2013.039	materieel verzorgen
1606	Collectie Foto-albums	hoort bij 90/9	boekblok herstellen
1626	Gemeentebestuur Tilburg, 1997-2006	?	materieel verzorgen
1700	Fotocollectie fam. Diepen-Bareel & Diepen-Sträter 1880-1945	6: 2 fotoalbums	metalen spiraal verwijderen, binden
1718	Gemeentebestuur Haaren, 1996-2005	Biest Houtakker	materieel verzorgen
1771	Koninklijke Harmonie Oefening en Uitspanning, Goirle	fotoalbum zonder nummer	binden
1777	Tilburgse Beurzenstichting 1927-1930	1 t/m 5 (div. diploma's)	vlakken, verpakken
1785	Handboogschietvereniging Nooit Volleerd Tilburg	ingelijste foto Jo van Gastel (handboogschutter)	uitlijsten, materieel verzorgen
1816	Haarschilderij Maria Cools, 1868-1914	nieuwe aanwinst, voorlopig nr. 1	doos maken
2001	Gemeentebestuur Oosterhout 1811-1933	1828, 1830, (kad.kaarten)	vlakken, repareren, verpakken
2001	Gemeentebestuur Oosterhout 1811-1933	827	materieel verzorgen
2100	Dorpsbestuur Alphen, 1528-1813	alles (15,35 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
2101	Dorpsbestuur Riel, 1635-1810	alles (4,95 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
2151	Bouwvergunningen Alphen en Riel 1905-1996	Alles (142 dozen in C30+31)	lipjes achterzijde doos doordrukken
2200	Dorpsbestuur Baarle-Nassau, 1550-1810	alles (14,5 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen

Overzicht conservering en restauratie 2023			
2206	Luchtbeschermingsdienst Baarle-Nassau, 1936-1943	3 dozen oorlogsarchief	materieel verzorgen
2300	Dorpsbestuur Made & Drimmelen, 1780-1810	alles (0,625 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
2301	Dorpsbestuur Drimmelen & Standhazen, 1625-1810	alles (0,875 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
2302	Gemeentebestuur Made en Drimmelen	589	schimmeltest, ontsmetten
2400	Dorpsbestuur Terheijden, 1569-1810	alles (29 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
2500	Dorpsbestuur Hooge en Lage Zwaluwe, 1550-1813	alles (20 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
2700	Dorpsbestuur Raamsdonk, 1317-1814	alles (25,5 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
2701	Gemeentebestuur Raamsdonk 1815-1929	1182 a-e	materieel verzorgen
2723	Gem. instelling Maatschappelijk Hulpbetoon 1949-1964	1-20 (alles)	omgepakt in ICN-3 dozen
2733	Gemeentebestuur Raamsdonk, 1939-1980	Alles (36,5 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
2800	Dorpsbestuur Gilze & Rijen, 1589-1811	alles (20,875 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
2900	Dorpsbestuur Chaam, 1582-1810	alles (9,5 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
2901	Gemeentebestuur Chaam 1810-1938	806 + 807	restaureren en ompakken
2917	Bouwvergunningen Chaam 1941-1996	Alles (143 dozen in C31+32)	lipjes achterzijde doos doordrukken
3190	WAVA Oosterhout 1954-2000	voorlopig nr. 1 (uit 1964)	8 foto's loshalen uit album
6006	Gemeentebestuur Haaren, 1811-1943	956	digitalisering klaarmaken
6006	Gemeentebestuur Haaren, 1811-1943	Alles (23,5 meter)	omgepakt in ICN-3 dozen
6008	Burgerlijk Ambbestuur Haaren	alles	digit. klaarmaken + materieel verzorgen
-	Drukkerij E.M. de Jong - Baarle-Nassau	Ons Weekblad	materieel verzorgen
-	Drukkerij E.M. de Jong - Baarle-Nassau	voor ladekast in directiekamer	10 stuks aangepaste dozen maken

Bijlage 03 (d)
Digitalisering Regionaal Archief Tilburg 2023

Gemeente	Archieven en collecties
Alpen-Chaam	Archieven: - 2102 Militieregisters Alphen en Riel, 1815-1915 - 2125 Dag- en Weekbladen Alphen-Chaam - Baar's Nieuws, 1906-1947 Ons Weekblad, 1948-2021 Foto's: - Alphen, Chaam en Riel: 2 stuks Scanning on demand gemeente: - Alphen en Riel: 31 dossiers - Chaam: 9 dossiers Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar): - Alphen en Riel: 2 dossiers - Chaam: 3 dossiers - Riel: 26 dossiers
Baarle-Nassau	Archieven: - 2201 Militieregisters Baarle-Nassau, 1814-1899 - 2206 Luchtbeschermingsdienst Baarle-Nassau, 1936-1943 Scanning on demand gemeenten: - Baarle-Nassau: 31 dossiers Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar): - Baarle-Nassau: 2 dossiers
Dongen	Archieven: - 0954 Militieregisters Dongen, 1816-1909 - 0958 Militieregisters 's Gravenmoer, 1816-1898 - 1640 Bodemdossiers 's Gravenmoer, 1980-1996 - 1650 Bodemdossiers Dongen, 1997-2015 - 1680 Milieuvergunningen Dongen, 1929-1996 - 1682 Milieuvergunningen 's Gravenmoer, 1930-1996 - 1683 Bodemdossiers Dongen, 1980-1996 Scanning on demand gemeenten: - Dongen: 2 dossiers Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar): - Dongen: 25 dossiers - 's Gravenmoer: 1 dossier
Drimmelen	Archieven: - 2300 Dorpsbestuur Made en Drimmelen, 1780-1810 - 2301 Dorpsbestuur Drimmelen en Standhazen, 1625-1810 - 2302 Militieregisters Made en Drimmelen, 1836-1941 - 2401 Militieregisters Terheijden, 1815-1895 - 2404 Schepenbank Terheijden, 1561-1811 - 2447 Bouwvergunningen Terheijden, 1904-1944 - 2500 Dorpsbestuur Hooge en Lage Zwaluwe, 1550-1813 - 2501 Militieregisters Hooge en Lage Zwaluwe, 1815-1930 - 2702 Plaatselijk bestuur Hendrik Luiten Ambacht, 1585-1806 Foto's: - Wagenberg: 1 Scanning on demand gemeenten:

Gemeente	Archieven en collecties
	- Drimmelen: 8 dossiers
	- Hooge en Lage Zwaluwe: 5 dossiers
	- Made en Drimmelen: 8 dossiers
	- Terheijden: 2 dossiers
	Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar):
	- Hooge en Lage Zwaluwe: 29 dossiers
	- Terheijden: 4 dossiers
Geertruidenberg	Archieven:
	- 2601 Militieregisters Geertruidenberg, 1861-1923
	- 2701 Militieregisters Raamsdonk, 1813-1892
	Scanning on demand gemeenten:
	- Geertruidenberg: 5 dossiers
	- Raamsdonk: 9 dossiers
	Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar):
	- Geertruidenberg: 18 dossiers
	- Raamsdonk: 35 dossiers
Gilze en Rijen	Archieven:
	- 2800 Dorpsbestuur Gilze en Rijen, 1589-1811
	- 2801 Militieregisters Gilze en Rijen, 1811-1915
	Films:
	- Gilze en Rijen: 21 stuks
	Foto's:
	- Gilze en Rijen: 157 stuks
	Scanning on demand gemeenten:
	- Gilze en Rijen: 5 dossiers
	Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar):
	- Gilze en Rijen: 26 dossiers
Goirle	Archieven:
	- 0696 Militieregisters Goirle, 1817-1946
	- 1066 Bouwvergunningen Goirle, 1905-1947
	- 1280 Bouwvergunningen Goirle, 1948-1981
	- 1554 Bouwvergunningen Goirle, 1982-1993
	- 2102 Militieregisters Alphen en Riel, 1815-1915
	Foto's:
	- Goirle: 161 stuks
	Scanning on demand gemeenten:
	- Alphen en Riel: 6 dossiers
	- Goirle: 25 dossiers
	Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar):
	- Alphen en Riel: 2 dossiers
	- Riel: 26 dossiers
	Archieven:
Hilvarenbeek	- 0699 Militieregisters Hilvarenbeek, 1817-1929
	- 1318 Bouwvergunningen Hilvarenbeek, 1907-1934
	Scanning on demand gemeenten:
	- Diessen: 39 dossiers

Gemeente	Archieven en collecties
	- Hilvarenbeek: 74 dossiers
	Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar):
	- Diessen: 1 dossier
	- Hilvarenbeek: 4 dossiers
Loon op Zand	Archieven:
	- 0783 Militieregisters Loon op Zand, 1811-1908
	Scanning on demand gemeenten:
	- Loon op Zand: 27 dossiers
	Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar):
Oisterwijk	Archieven:
	- 0702 Leider van de Distributiedienst Oisterwijk, 1942-1948
	- 0703 Collectie politieke processen tegen Rijksduisters in Oisterwijk, 1941-1947
	- 0717 Kampbeheerder van het kaderheem de Nationale Jeugdstorm te Oisterwijk, 1943-1944
	- 0741 Distributiedienst Kring Oisterwijk, 1939-1948
	- 0821 Militieregisters Moergestel, 1815-1819
	- 0846 Militieregisters Oisterwijk, 1815-1924
	- 6015 Bouwvergunningen Haaren, 1901-1943
	Briefhoofden:
	- Oisterwijk: 7 stuks
	Scanning on demand gemeenten:
	- Haaren: 90 dossiers
	- Moergestel: 37 dossiers
	- Oisterwijk: 66 dossiers
	Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar):
	- Haaren: 14 dossiers
	- Moergestel: 14 dossiers
	- Oisterwijk: 6 dossiers
Oosterhout	Archieven:
	- 3118 Oorlogsdokumentatie Oosterhout, 1940-1995
	Foto's:
	- Oosterhout: 8 stuks
	Scanning on demand gemeenten:
	- Oosterhout: 19 dossiers
	Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar):
	- Oosterhout 13 dossiers
Tilburg	Affiches:
	- Tilburg: 3 stuks
	Ansichtkaarten:
	- Udenhout en Biezenmortel: 17 stuks
	Archieven:
	- 0003 Dorpsbestuur Tilburg en Goirle (gedeeltelijk), 1387-1810
	- 0029 Overzichten arrestanten, 1940-1944
	- 0029 Processen-verbaal Vreemdelingenpolitie, 1940-1975
	- 0030 Luchtbeschermingsdienst Tilburg, 1936-1936
	- 0040 Stichting Borgstellingfonds Tilburg en omstreken, 1937-1965
	- 0203 Winterhulp Nederland, afdeling Tilburg, 1940-1944

Gemeente	Archieven en collecties
	- 0326 J.F. Damen, blokhoofd Luchtbeschermingsdienst Tilburg, 1925-1948
	- 0440 Tilburgse Aktie Krant, 1978-1986
	- 0451 NV Haarimax te Loenen en Tilburg, 1936-1944
	- 0452 Tilburgse Machine Handel TIMA, 1937-1943
	- 0533 Tilburgsche Jeugdvluchtbeschermingsvereniging, 1936-1945
	- 0693 Militieregisters Berkel-Enschot, 1842-1941
	- 0767 Bestemmingsplannen Berkel-Enschot, 1941-1980
	- 0865 Militieregisters Udenhout, 1817-1935
	- 0888 Collectie C.A.H.D.J.M. van Hombergh te Tilburg, 1944-1988
	- 1039 Gewestelijk Arbeidsbureau te Tilburg, 1940-1945
	- 1409 Collectie Poldy Hirsch, huishoudster bij de familie Wouters aan de Bredaseweg 16 te Tilburg, 1919-1990
	- 1473 Collectie Cornelis Ignatius, A.H. Wouters, 1914-1955
	- 1531 Brieven van Christiaan van Rooij aan zijn ouders, broers en zusje, 1943-1944
	- 1598 Persoonlijk archief Kees Evers, 1943-1947
	- 1665 Collectie Jan Vinken, 1921-1984
	- 1718 Bestemmingsplannen Haaren inzake Biezenmortel, 1996-2005
	- 1779 Persoonlijk archief Ad Silvius, 1908-2007
	- 6013 Bestemmingsplannen Haaren inzake Biezenmortel, 2006-2015
	Briefhoofden:
	- Tilburg: 41 stuks
	Films:
	- Tilburg: 20 stuks
	Foto's, inclusief albums:
	- Berkel-Enschot: 40 stuks
	- Tilburg: 747 stuks
	Negatieven:
	- Tilburg: 14.323 stuks
	- Udenhout: 189 stuks
	Scanning on demand gemeenten:
	- Tilburg: 88 dossiers
	Scanning op verzoek (ouder dan 110 jaar):
	- Berkel-Enschot: 1 dossier
	- Tilburg: 61 dossiers
	- Udenhout: 1 dossier

Stadsmuseum Tilburg

Bijlage 04 (a)

Uitkeringsoverzicht Fonds Erfgoed Tilburg 2023

- manifestatie over Anthony Kok, De Stijl en modernisme in Tilburg. Toezegging € 3.250.
- Pauwelspad, een interactieve wandeling door het natuurgebied met erfgoedverhalen. Toegezegd € 1.333.
- Piushaven 100 jaar, een interactieve installatie die gaat reizen langs diverse scholen en bibliotheken. Toegezegd € 4.000.
- Sint Job in Berkel-Enschot, voor de Sint Job-lezing en een flyer voor de scholen, toegezegd € 500.
- 'Wheels of time', een fotografische presentatie van de Spoorzone, een stad(sdeel) in transitie. Toegezegd € 4.000.
- Woolmarch, ondersteuning van diverse wolateliers waarbij wijkbewoners betrokken zijn. Toegezegd € 3.100.
- Fiera del Suono, een geluidsexperiment rondom verhalen van de Tilburgse kermis. Toegezegd € 4.000.
- Nieuwe iconen voor TilburgsAns. Toegezegd € 2.000.
- 125 jaar Wilhelminapark met uitgebreid publieksprogramma. Toegezegd € 4.000.
- 175 jaar Vincentiusvereniging, expositie en publieksactiviteiten rondom de heropening. Toegezegd € 1.000.
- Sterrentocht als voortzetting van de Driekoningentraditie. Toegezegd € 3.000.
- De NK Harmonie met een reis door de tijd langs verschillende muziekculturen. Toegezegd € 2.000.
- Stichting Muziektheater voor de musical 'Hier adem ik vrij!'. Toegezegd € 3.000.
- Mato Neti, een avond over de vertelcultuur binnen de Marrongemeenschap. Toegezegd € 850.

Vincent's Tekenlokaal

Geen bijlagen.

Colofon

Onder het motto 'think green, keep it on the screen' presenteren we dit verslag voor het eerst online. Het PDF-document wat hier voor je ligt is daarvan een vereenvoudigde uitdraai.

Doordat deze PDF grotendeels automatisch is gegenereerd, kan het zijn dat je onverhoopt foutieve afbrekingen of andere onhandige weergaven tegenkomt. Onze excuses daarvoor.

Het oorspronkelijke verslag zoals bedoeld bekijken? Dat kan online via mommerskwartier.jaarverslag.org

Tekst

Stichting Mommerskwartier

Beeld

Algemeen: Alex Fu (Pexels), Sam J (Pexels) • TextielMuseum | TextielLab: Josefina Eikenaar, Patty van den Elshout, Cees de Jonge, Joep Vogels, Kevita Junior • Regionaal Archief Tilburg: Perscollectie Van Eijndhoven, Jojanneke van Zandwijk, Petra Robben • Stadsmuseum: Tommy de Lange, Maria van der Heyden, Kevita Junior, Dropstuff Media, Collectie Regionaal Archief Tilburg, Lambach, Jojanneke van Zandwijk, Petra Robben

Reageren op dit jaarverslag?

Mail naar info@mommerskwartier.nl

Uitgave

© Stichting Mommerskwartier, april 2024